

Glasnik mira

ISSN 1840-1414

„Imenom sam te zazvao:
ti si moj“ (Iz 43,1)

Strah kao bolest našega vremena

Zar samo sedam dana
međugorskih ukazanja?

Brdo utjehe i milosti

Prvih sedam dana
ukazanja kompromis ili ...?

Kardinal u Međugorju

Obnova molitve i posta

Gospina škola | Događanja | Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima
Iz života Crkve | Hrvatsko kršćansko nazivlje | Laci i njihovo poslanje | Lectio divine

Danas vas pozivam da budete ljudi molitve. Molite dok vam molitva ne bude radost i susret sa Svevišnjim. On će vaše srce preobraziti i vi ćete postati ljudi ljubavi i mira. Ne zaboravite, dječice, da je Sotona jak i želi vas odvratiti od molitve. Vi ne zaboravite da je molitva tajni ključ susreta s Bogom. Zato sam s vama da vas vodim. Ne odustajte od molitve!

GLASNIK MIRA
Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje
Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323
Služba preplate
Nikolina Sivrić
e-mail: preplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300
Lektura
Ana Vulelija
Grafičko oblikovanje
SBD, Mostar
Tisak
Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.
Godišnja preplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €
UPLATE
Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352
Iz Hrvatske u HRK: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: Splitska banka/Societe Generale Group, Broj računa: 2330003-1152749911, IBAN: HR3923300031152749911, SWIFT SB: SOGEHR22
Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2
Iz svih zemalja EU u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG (svrha uplate: Glasnik mira), BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044
Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221 (svrha uplate: Glasnik mira)
Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH
e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, **Internet:** www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Iz sadržaja

Fotografiju na naslovnici snimio Mateo Ivanković

Gospina škola

„Imenom sam te zazvao: ti si moj“ (Iz 43,1), FRA T. PERVAN
Strah kao bolest našega vremena, FRA I. DUGANDŽIĆ
Brdo utjehe i milosti, FRA Z. BENKOVIĆ
Zar samo sedam dana međugorskih ukazanja?, D. ŠKUNCA
Prvih sedam dana ukazanja kompromis ili ...?, D. PAVIČIĆ
Kardinal u Međugorju, FRA M. ŠAKOTA
Obnova molitve i posta, T. GAŽIOVA
Uskladimo svoje vrijeme s Božjim vremenom, FRA G. AZINOVIĆ
Potičite najmlađe na molitvu..., P. TOMIĆ

Događanja

Riječi u molitvi, FRA M. ŠAKOTA

In memoriam

ELISE RUSCONI

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

Tko ljubi oca ili majku više nego mene, nije mene dostojan!, M. MILETIĆ
Taj predivan osmijeh na njihovim licima..., K. MILETIĆ

Mediji koji žele „presuditi“ Međugorju, B. SKOKO

Iz života Crkve

Laici i njihovo poslanje

Valja uskladiti privatne i opće interese, M. KRAJINA

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Još malo o prvom sakramentu, a zatim o dvostrukom i drugom, M. MAMIĆ

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

KRIŽEVAC – NAŠ TABOR I GOLGOTA!

RUJAN JE. MJESEC U KOJEM SLAVIMO UZVIŠENJE SV. KRIŽA. Svetkovina je to koja pomaže odgovoriti na mnoga naša pitanja. Pomaže nam spoznati istinu o sebi: Nismo sazreli za ovaj život ukoliko nismo sazreli za križ, jer preko plodova križa navise se približavamo Bogu. Svako trpljenje je kockica mozaika Otkupiteljeva križa. Bog ljubi mnoge naše dnevne muke i žrtve koje svakodnevno strpljivo i šutljivo prinosimo, i od svih kršćanskih duhovnih spoznaja najjača je ona kada radosno s Kristom trpimo svoje zemaljske kušnje i nevolje.

U Međugorju je blagdan Uzvišenja sv. Križa bremenit pokajanjima, ali i dobrim odlukama. Križevac, koji je istodobno i naša Golgota i naš Tabor, posebno je i osobito svečano mjesto za nas zemaljske hodočasnike. Do njegova vrha dolazimo s pitanjima i nejasnoćama o vlastitu križu, a s njega silazimo kao s Tabora – preobraženi. S njega silazimo s preobraženim križem, s križem koji je izgubio na težini i gorčini, s križem koji je dobio smisao. O tome je lijepo govorio fra Slavko Barbarić, čovjek koji se je sjedinio s Križevcem: „Na Križevac se ne izlazi da bi se ostavilo svoje križeve, nego da svoje križeve naučimo nositi i pomagati drugima da svoje križeve nose. Pred križem se u dubokom razmišljanju pokazuju Isusu osobne rane i rane onih kojima smo mi zadali rane, te trpljenja obitelji, Crkve i svijeta. Upravo tu treba moliti za ozdravljenje duhovno i zdravlje duševno.“

Uoči ovogodišnje proslave Uzvišenja Sv. Križa prisjetili smo se i velikog fra Didaka Buntića, koji je upravo u rujnu prije točno 100 godina pokrenuo veliku akciju spašavanja gladne djece u Hercegovini. Glad, koja je vladala prije 100 godina, bila je golemi križ na leđima našega naroda. Fra Didak je, zasigurno, nakon mnogo trpljenja, Duhom Svetim nadahnut, srcem i razumom prihvatio križ koji je Bog posljuje pretvorio u blagoslov. Ispričana je epohalna priča o ljubavi i milosrđu, narodnoj slozi i Božjoj ljubavi. Riječi koje je pisao o kršćanskoj životu, osobito o križu i trpljenju, aktualne su i danas.

Stoga smo ovih dana, evocirajući herojska djela našeg fra Didaka, kojima je on pokazao kako se najslabijima daje kruha i nade, mira i ljubavi, bili ispunjeni ponosom.

I danas nas razapinju kušnje i nevolje. No, za razliku od vremena velikog fra Didaka, mi danas blagostanje pretvaramo u križeve jer zaboravljamo da kruh zemaljski ne može utažiti glad duše.

Kraljica Mira nam ovako govori o križu: „Draga djeco, molite i prihvaćajte sve što vam Bog nudi na putu koji je gorak. Ali isto tako, tko pođe tim putem, Bog mu otkriva svaku slast i on će se rado odazvati na svaki Božji poziv.“ (25. srpnja 1987.)

Neka i nama u ovoj generaciji Majka, Kraljica Mira, pomogne da utažimo glad duše, da se zagledamo u Njezina Sina dok nam poručuje: „Učinite što god vam rekne!“ (Iv 2,5)

FRA TOMISLAV
PERVAN

TEMELJNA ISTINA NAŠEGA ŽIVOTA JEST DA IDENTITET, SVOJE JA VUČEMO IZ SAMOGA BOGA, DA SMO KAO POJEDINCI I OSOBE ODREĐENI SAMIM BOGOM.

Mi smo – vjerom – po Bogu i u Bogu ono što jesmo. On je u nas udahnuo svoga Duha, stvoreni smo na njegovu sliku, i Bog nam podaruje naš identitet. Našu osobnost. Po njemu i u njemu smo ono što jesmo kao osobe. Bog je temelj svega bitka, pa i nas.

Provlači se ta misao kao crvena nit kroz svu povijest spasenja. Rado govorimo o povijesti spasenja u kojoj Bog djeluje, ali se može govoriti o povijesti stradanja i čovjeka, ali i Božjeg naroda, koje svoj povijesni vrhunac ima u razaranju Hrama i Jeruzalema god. 70. Židovski je narod tijekom svoje povijesti imao mnoštvo *velikih petaka*, holokausta, pogroma, šoaha, upravo s činjenice izabranja. Ono što narod jest, jest Božjom voljom i odlukom.

Sjetimo se znanih nam biblijskih likova. Abraham nikada ne bi bio povijesni lik da ga Gospodin nije pozvao te da nije slijedio Gospodinov zov. Tako svi patrijarsi odreda. Ne bismo znali za Mojsija, da ga Gospodin nije pozvao i učinio onim što jest u povijesti svoga naroda i svijeta. Mojsije: Neuspjeli buntovnik napasa stada svoga punca pod Sinajem. *Anonimus* dok ga Gospodin nije pozvao iz *Gorućega grma*. Nakon poziva Mojsije se 'izmotava', govoreći kako je „spor u govoru, težak na jeziku“, nije vješt govornik (kao ni apostol Pavao!), kako je za poslanje koje mu Gospodin namjenjuje krajnje neprikladan. Gospodin samo odgovara: „Tko je dao čovjeku usta?“ (Izl 4,11) Pruža mu jamstvo svoje prisutnosti. Bog će ga voditi, njegovo je samo biti poslušnik, slušati! „Ja sam koji jesam“ – Ja ću biti s tobom! Šaljem te faraonu. Dakle, Mojsije prema sposobnostima krajnje neprikladan, ali to što jest, jest upravo po Gospodinu. Gospodin ga definira i daruje mu identitet.

„IMENOM SAM TE ZAZVAO: TI SI MOJ“ (IZ 43,1)

Mi smo – vjerom – po Bogu i u Bogu ono što jesmo. On je u nas udahnuo svoga Duha, stvoreni smo na njegovu sliku, i Bog nam podaruje naš identitet. Našu osobnost. Po njemu i u njemu smo ono što jesmo kao osobe. Bog je temelj svega bitka, pa i nas. Provlači se ta misao kao crvena nit kroz svu povijest spasenja.

Snimio Mateo Ivanković

ORAO JE STVOREN ZA VISINE

Tako je u cijeloj Bibliji sa svim značajnijim likovima. Proroci su ono što su po Bogu i njegovu poslanju. Gospodin utemeljuje njihovo ja. Bog je s njima, jamči im svoju prisutnost. U progonstvima i egzodusima Židovi su naučili velike lekcije. U Knjizi Izlaska Gospodin izabire narod i sklapa s njime Savez. Bog vodi riječ i ima u svemu inicijativu. Drugi narodi biraju bogove koji su projekcija i oličenje naravnih poriva, potreba, nagona (Venera, Mars, Jupiter, Baal, Aštarta, Dioniz, Artemida), dok u slučaju Izraela Bog koji nema slike, osim što je čovjek njegova slika, bira za sebe narod i čini ga svojinom. Nosi ga *na orlovskim krilima*.

Slika je dojmjljiva. Treba tumača. Naime, orao se gnijezdi i donosi svoje mlade na visokim, strmim klisurama („Oro gnijezdo vrh timora vije...“ pjeva pjesnik). Tu se mladi izlegu, roditelji se skrbe oko njih. Kad mladi ojačaju, uče ih letjeti. Orao je stvoren za visine (dok je kokoš prizemna i ključa zrnje na zemlji). Divno ih je promatrati u visinama kako kruže bez zaveslaja krilima. Nosi ih topli zrak. Gospodari prostora i visina! U gradnji zrakoplova čovjek oponaša upravo orlov let. Dolazi pokusni let za mlade. Majka gura iz gnijezda mlado koje mora učiti letjeti. Ona pomno prati let i prve zaveslaje letu nevjestih krila. Zna da mladi nemaju daha za dug let. Kad se umore te iskusna majka nasluti da će se mlado sunovratiti, naglo podleti, podmetne svoja krila i nosi ga natrag na sigurno, u gnijezdo. Na krilima. Tu sliku rabi Gospodin za narod. Nosio ih je kao što nosi orao svoje mlade koji se uče letjeti, a narod hoditi kroz povijest. Za razliku od skrbne Božje ljubavi narod je stalno rogoborio, opirao se, nisu htjeli Gospodina, nego su željeli biti kao okolni narodi, imati svoje bogove kojima žele služiti. Bogovi su bez zahtjeva, ali privlačni, zamamni. Jahve je pak zahtjevan i ljubomoran Bog. Daje čovjeku propise koji su teški, ali usrećujući.

Crvenu nit Božjega djelovanja i izabranja možemo slijediti i u Novom zavjetu. Marija je ono što jest upravo Božjom voljom, izabranjem. Kad je Anđeo pohada, ne zove je njezinim imenom nego novim: „Keharitime“ – „Milosna“. Bog je već učinio na Mariji čudo kojega nije svjesna. Anđeo je oslovljava: „Puna si milosti“

– od začeca, „Gospodin je s tobom“. On ima plan za tvoj život. Odredio te za Majku svoga Sina. Marija je iznenađena, razmišlja o pozdravu. Anđeo joj otklanja sve dvojbe. Marija ne može ne pristati i ne izreći svoj „Da“, svoj „Amen“. Kao što je Isus „Ljubljani Božji Sin koji je Ocu omilio“ (za krštenja na Jordanu) tako je i Marija „Ljubljena Kći Sionska“, u punini ozbiljenje svega što su proroci navijestili. „Silna, velika mi djela učini Svesilni. Ime mu je Sveti“, reći će u svom Veliča pred sretnom staricom koja je zatrudnjela u starosti, mimo zakona biologije.

ISUS DARUJE NOVI IDENTITET

Kad je nakon krštenja u Jordanu i boravka u pustinji Isus postao svjestan poslanja, u snazi Duha djeluje u Kafarnumu. Dolazi u mjesto odrastanja, Nazaret. Nastupa odlučno, s novom sviješću. Nije to više onaj Isus koji je s njima živio i odrastao, kakva i koga poznaju. Govori snažno i uvjerljivo, svi mu se dive. Ali ih novi Isus suočava s činjenicom: „Danas“! Ne u nekoj dalekoj budućnosti, nego upravo 'danas' se ispunije Pisma. Bog djeluje u meni i preko mene. „Danas“ se ozbiljuje ono što su navijestili proroci, što je Bog obećao. Svi misle, slava mu 'udarila u glavu'. Žele ga podsjetiti na korijene. Tko je i odakle je. Znamo te, znamo sve tvoje. Nisu mogli 'probaviti' njegovu drukčijost. Ishod znamo: Nikada se više Isus nije vratio u rodno mjesto koje ga je odbacilo. Slično možemo uočiti i slijediti kod sv. Franje. Nakon Gospodinova zahvata u Franjin život, nije on više 'stari' koji je s njima pjevao i plesao, 'bančio' na igrankama po Asizu. Iznutra je zahvaćen, izvana se i iznutra naskroz promijenio. Novi način života. Osjetio je zov i slijedio ga te postao magnetom, privlačnom osobom nebrojenima.

Učenici su Isusovi ono što jesu snagom poziva. Isus im podaruje novi identitet. Pozvao ih i izdvojio „da budu s njima, da ih poučava, odašilje propovijedati i oslobađati svijet od demonski sila“ reći će Marko u činu izabranja (Mk 3,13). U njihovu životu kao i Pavlovu bitna je činjenica prožetost Duhom. Marija je Duhom ispunjena, osjenjena, stan Duha Svetoga. Gospodin nakon uskrsnuća udahnuje i zaziva nad apostole Duha („epikleza“); isto se zbiva s Pavlom na putu u Damask. Ubuduće će Pavao stalno isticati kako mu se Gospodin ukazao. Vanjski ga je zahvat iznutra promijenio jer je s Gospodinom surađivao. Krist mu daje pravi, novi identitet tako da *ne živi više on*, Pavao, *nego Krist živi u meni* (Gal 2,20). Vanjski zahvat prelazi u nutarnju preobrazbu cijeloga bića, ako čovjek surađuje i daje se voditi Duhom. Zbiva se to sa svim svetcima kroz cijelu povijest.

Već u ranoj Crkvi imamo promišljanje kršćanskog stila života. Prema Poslanici Diognetu kršćani su stanovnici dvaju svjetova, žive u svijetu, ali nisu od svijeta. Što je duša u tijelu, kršćani su u svijetu. Njima je svijet domovina ali i tuđina. Nasljedovanje Isusa Krista konkretizira se u vjerničkom ophođenju s duhom svijeta, ne suobličavajući se duhu svijeta.

Pravilo i norma kršćanskoga vjerovanja i života ostaje jedino i samo iskustvo koje je imao Isus Krist i prenio na svoje. To je temeljna zasada kršćanskog puta vjerovanja i nasljedovanja. Krist je objekt i subjekt kršćanskoga iskustva. Dok za proroke ili utemeljitelje religija velimo da su imali mistično iskustvo božanstva ili božanskoga, dotle se Isus od svih razlikuje time da je on ono što govori. On je ono što ima reći. On je punina

Objave. „Tko vidi mene, vidi Oca“, veli Isus (Iv 14,9). Isus Krist je živo povijesno iskustvo samoga Boga. To kršćansko iskustvo relativizira svako drugo iskustvo koje nema Isusa kao subjekt i objekt. Kršćanin ne mora težiti za posebnim iskustvima osim jednim: Imati udjela u Isusovu iskustvu – a on je živo, prisutno iskustvo Boga među nama.

SVAKI JE KRŠTENIK APOSTOL I MISIONAR

Imati udjela u Kristovu iskustvu znači imati udjela u zbilji samoga Gospodina Isusa. Na putu nasljedovanja vjernik postaje to živo iskustvo. Time biva jasno kako kršćanin ne mora pridavati posebno značenje svom osobnom iskustvu, ne mora nešto posebno iskusiti, nego se treba uključiti u maticu, struju koja teče, rijeku koja je prisutna već dva tisućljeća. Naspram tolikih drugih iskustava koja mu se nude neusporedivo je veće ono darovano, naime,

nasljedovati i suosobljavati se Isusu koji je sam u osobi iskustvo Oca u svijetu, u Duhu.

S Pavlom smijemo reći kako se u vjerniku zbiva doslovce izvlaštenje. Nije on više gospodar samoga sebe, nego je to Isus Krist. To izvlaštenje, eksproprijacija, bitno je za kršćane i kršćanski hod za Kristom. Taj se bitno razlikuje od svakoga drugoga puta samoostvarenja, horizontalnoga, plošnog načina koji se danas nudi u svijetu, na sve strane. Kršćanski put je uvijek kristovsko-trojstveni put, zacrtan samim činom krštenja.

Prema Bernardu iz Clairvauxa Bog nema lika ni lica, ali svemu utiskuje svoj lik i lice (*facies non formata, sed omnia formans*); on se ne očituje ni u kom obliku, ali se svemu stvorenju i svakomu čovjeku utiskuje tako da čovjeka šalje braći i sestrama naviještati. Kršćanin je izvlašten u susretu s Kristom, ali je istodobno poslan. Svaki je krštenik apostol i misio-

nar. Nasljedovanje smjera prema bližnjemu, služenju čovjeku. Nitko ne ide do Boga sam, uvijek treba netko drugi da me/nas vodi, da nekoga vodim/o. Svatko tko Isusa nasljeduje čini to u zajedništvu Crkve i s drugima, jer smo u krštenju postali jedno s drugima. Vjernik krštenjem biva uključen, pritijeljen Crkvi, zajedništvu, njegov je život ubuduće kvalificirano sudjelovanje u životu cjeline. Život u Crkvi oblikuje se snagom Duha Svetoga, u zajedništvu vjernika. Nauk o Kristu te nauk o Crkvi pretaču se i osmotički prelijevaju jedan u drugi, Krist utjelovljeni i proslavljeni nastavlja živjeti u živom tijelu Crkve kao Glava. Postati kršćaninom znači postati, biti *communio* te stupiti u životnu zajednicu s Duhom Svetim.

U kršćanstvu nije riječ o tome kako da čovjek dosegne Boga, nego što sve čini Bog da bi se spustio i bio blizak nama, da bi čovjek stupio u zajedništvo s njime. Bog otvara čovjeku svoju tajnu, u tu tajnu čovjek ne prodire svojim talentima ni sposobnostima, nego nas sami Bog uvodi u tajnu po Isusu u Duhu Svetome.

Veliki se Guardini ovako izrazio: „U odnosu na Krista traži se od nas obraćenje mišljenja. Ne samo obraćenje volje i djelovanja, nego i mišljenja. Ono se sastoji u tome da se o Kristu više ne promišlja sa zrenika ovoga svijeta, nego se Krista prihvaća kao mjerilo stvarnoga

i mogućega, te se s njegova zrenika prosuđuje svijet... U mjeri u kojoj to mišljenje kuša, otkriva se zbilja zvana Isus Krist. S te se zbilje otkriva sva druga zbiljnost: otkrivena, ali i uzdignuta u nadi novoga stvorenja.“ Na nama je danomice postajati svjesni svoga kršćanskog i vjerničkog dostojanstva, poziva i identiteta. Imenom smo pozvani. Gospodinova smo baština i svojina.

I dok završavam ovaj prilog, Crkva se i svijet sjećaju sv. Majke Tereze, Anđela Kalkute, koja je preminula upravo prije dvadeset godina. Tjedan dana prije nje tragično je preminula britanska princeza Diana. Nakon propala braka tražila je sreću i završila s egipatskim bogatašem i muslimanom. Prije tjedan dana svi su mediji, tiskani i elektronički te internetski portali oplakivali tu *celebrity* koja je u životu bila nesretna i tragično završila svoj životni vijek, mlada. Donosili cvijeće, palili svijeće. Danas se malo medija sjeća Majke Tereze. Tu vidimo Božja i ljudska mjerila te što znači kad se čovjek 'izvlasti' i postane Kristov. Netko se divno izrazio o razlici između te dvije žene. Jedna naborana lica koje oslikava zemljovid Božjeg kraljevstva, a druga sva u glamuru (od 'clamor' – vika, dreka, halabuka). Lady Di imala je sve i svega osim ljubavi, koju je tražila, za kojom je čeznula, ali je nije pronašla, dok Majka Tereza nije imala ništa, upravo ništa, osim silne, velike Kristove ljubavi. U Kristu je imala SVE. U tome su se razlikovale. Što na kraju ostaje? Ljubav kao temeljni zakon svemira! Jer Bog je ljubav! Za sebe nas je stvorio, reče veliki Augustin.

U kršćanstvu nije riječ o tome kako da čovjek dosegne Boga, nego što sve čini Bog da bi se spustio i bio blizak nama, da bi čovjek stupio u zajedništvo s njime. Bog otvara čovjeku svoju tajnu, u tu tajnu čovjek ne prodire svojim talentima ni sposobnostima, nego nas sami Bog uvodi u tajnu po Isusu u Duhu Svetome.

fra Slavko Barbarić

Slavite misu srcem

Slavite misu srcem

Molitveni priručnik Slavite misu srcem, osim prizivanja ljudskoga srca, vodi nas i uvodi u samo srce svekolikoga kršćanskoga bogoštovlja, u svetu misu kao Isusovu nekrvnu žrtvu. Vodi nas i dovodi do najveće vrijednosti i dragocjenosti koju je Bog mogao uopće ponuditi svomu stvorenju – čovjeku. Predočava nam i suočava nas s najdivnijim i najsilnijim čudom Božje ljubavi prema čovjeku kojega Bog od iskona beskrajno ljubi.

CENTAR MIR MEĐUGORJE

Knjigu možete naći u Suvenirnici Centra MIR Medjugorje.

BIBLIJSKA PORUKA MIRA I STRAH SVIJETA

STRAH KAO BOLEST NAŠEGA VREMENA

Nije se teško složiti s tvrdnjom da je strah „osnovni osjećaj našega vremena“ (E. Biser). Ljudi se osjećaju sve osamljenijima, od drugih zaboravljenima i napuštenima i zato se boje. Boje se budućnosti koja je neizvjesna, ugrožena od opasnih sukoba među državama koji prijete i najstrašnijim atomskim ratom. Tu su sve drastičnije klimatske promjene koje rađaju prirodnim katastrofama. Krug opasnih bolesti, umjesto da se smanjuje, sve više se širi. No, je li to doista glavni izvor danas tako sveprisutnoga straha?

LJUDI KOJI STVARNOST MODERNOGA SVIJETA POKUŠAVAJU PROMATRATI DUBLJE NAGLAŠAVAJU DA JE RAZLOG U SAMOM ČOVJECU I NJEGOVU ODNOSU PREMA BOGU, BEZ KOJEGA SVIJET GUBI SVAKU ORIJENTACIJU, A ČOVJEK ZAPADA U BEZNAĐE. U tom kontekstu jedan njemački publicist podsjeća na davnu izreku negdašnjeg njemačkog željeznog kancelara O. Bismarcka: „Mi Nijemci bojimo se samo Boga i ničega na svijetu!“ Današnje stanje u njegovoj, inače vrlo bogatoj zemlji, daje tom čovjeku za pravo da tu rečenicu preinači u oštru osudu stanja duha danas: „Danas se ne bojimo više Boga, ali se bojimo svega drugoga.“

Mnogi će se lako složiti da su tu glavni korijeni danas sve raširenijeg straha. Što je Bog više potisnut iz života ljudi, oni su sve bespomoćniji i sve izloženiji strahu. Dok se još prije manje od dva stoljeća smatralo da je strah čovjekovo neprirодно stanje i da može biti dobrodošao „preduvjet za čovjekovu odluku za Boga“ (S. Kierkegaard), danas je on prihvaćen kao oznaka čovjekove egzistencije u svijetu, s čime se mora živjeti. A da se čovjek s tim ne smije miriti, već nastojati vjerom pobijediti strah, potvrđuje i poznata američka uzrečica: „Strah je pokucao na vrata, otvorila je vjera i nikoga nije bilo pred vratima.“

Strah danas doista ima puno lica i naličja. Švicarski kardinal Kurt Koch posebno je izdvojio četiri vrste straha: strah od bližnjega, za koga nikad nismo sigurni što o nama misli; strah od nas samih i od praznine našega vlastitog srca; strah od Boga zbog nesigurnosti, je li on doista ljubav, kako Biblija za nj veli; napokon iskonski čovjekov strah pred smrću koja je sigurna sudbina svakoga čovjeka. Na prve dvije vrste straha možemo sami puno utjecati. Ako se trudimo biti doista bližnji s drugima, i oni će prema nama biti prijateljski raspoloženi. Tim nastojanjem čistimo svoje srce od sebičnosti i ispunjamo

FRA IVAN
DUGANDŽIĆ

STRAH DANAS DOISTA IMA PUNO LICA I NALIČJA. ŠVICARSKI KARDINAL KURT KOCH POSEBNO JE IZDVOJIO ČETIRI VRSTE STRAHA: STRAH OD BLIŽNJEGA, ZA KOGA NIKAD NISMO SIGURNI ŠTO O NAMA MISLI; STRAH OD NAS SAMIH I OD PRAZLINE NAŠEGA VLASTITOG SRCA; STRAH OD BOGA ZBOG NESIGURNOSTI, JE LI ON DOISTA LJUBAV, KAKO BIBLIJA ZA NJ VELI; NAPOKON ISKONSKI ČOVJEKOV STRAH PRED SMRĆU KOJA JE SIGURNA SUDBINA SVAKOGA ČOVJEKA.

ga mirom i radošću. A dvije posljednje vrste straha najbolje nam pomaže nadvladati Biblija koja kaže da u ljubavi prema Bogu ne može biti straha od Boga i od smrti.

„U SVIJETU IMATE MUKU...“ (IV 16,33)

Pripremajući učenike za ulogu u svijetu, Isus im ne daje nikakva jeftina obećanja s obzirom na ono što ih čeka u svijetu, koji ni njega nije prihvatio i upoznao (Iv 1,10), već ga je odbacio i zamrzio (7,7; 15,18). Svoj prvi oproštajni govor od njih završava obećanjem dara koji će im jamčiti sigurnost u svijetu koji će i prema njima biti neprijateljski raspoložen: *Mir vam ostavljam, mir vam svoj dajem. Dajem vam ga, ali ne kao što svijet daje. Neka se ne uznemiruje vaše srce i neka se ne straši.* (14,27) U svijetu kakav jest učenici mogu računati samo s nemirom i strahom, a pravi mir im može jamčiti samo on. Suprotnost između Isusa i svijeta te njegova mira i straha koji vlada u svijetu tu je potpuna.

Ta suprotnost još je kraće i snažnije izražena u poslanici koja se obično smatra najboljim komentarom Evanđelja, jer je pisana poslije njega, pa iz njezina teksta često progovara iskustvo koje je autor u međuvremenu imao u svijetu i sa svijetom. Tamo čitamo kratku rečenicu koja se može smatrati plodom iskustva zajednice vjere kojoj pripada i pisac: *Znamo: od Boga smo, a sav je svijet pod Zlim.* (1 Iv 5,19) Prvi su kršćani živjeli s čvrstom vjerom da su od Boga, susrećući se svakodnevno s iskustvom Zloga koji vlada svijetom.

No na sreću ta vlast Zloga nije apsolutna i konačna. Nju je pobijedio Isus i upravo tu istinu on snažno stavlja učenicima pred oči na kraju svog drugog oproštajnog govora, sažimajući ga u riječi koje su istovremeno i obećanje i ohrabrenje: *To vam rekoh da u meni mir imate. U svijetu imate muku, ali hrabri budite – ja sam pobijedio svijet!* (Iv 16,33) Kako i čime je Isus pobijedio svijet? Svojom po-

vezanošću s Ocem, koja se potvrdila u Getsemaniju i na križu. Kao čovjek, suočen s patnjom, i Isus je osjetio što znači strah, ali ga je pobijedio potpunim priklanjanjem Očevoj volji. Budući da se ni u čemu nije sebično vezao za svijet, niti se služio njegovom logikom, može se reći da je Isus, pobijedivši strah, pobijedio i svijet kojemu je strah prirodan.

Suprotnost strahu nije hrabrost, kako bi se u prvi mah moglo pomisliti, već ljubav. Nitko ne može izravno na to utjecati da potisne strah i da bude hrabar. Hrabrost se uvijek rađa iz ljubavi koja čovjeka čini jakim i odvažnim.

Oslanjajući se čvrsto na tu Isusovu riječ, Ivanova zajednica vjere već i sama ima iskustvo te pobjede, pa on može u njezino ime napisati: *Jer sve što je od Boga rođeno, pobjeđuje svijet. I ovo je pobjeda što pobjeđuje svijet: vjera naša.* (1 Iv 5,4) Na jednoj strani je dakle svijet, u kojemu učenici ostaju sa svojim poslanjem, a na drugoj je Isus kao izvor mira koji je drukčiji od onog koji nudi svijet. To je svijet koji ga je odbacio i koji će isto postupiti s njegovim učenicima. Zato oni imaju muku u tom svijetu, to jest strah od budućnosti. Isus im ne jamči da će im uzeti taj strah, već ih podsjeća da je on pobijedio svijet. Kako? Po križu, koji je *za nas koji se spasavamo sila Božja* – kako će reći Pavao koji je sam to snažno iskustvo u svome naviještanju evanđelja i svjedočenju za nj (usp. 1 Kor 1,18).

BIBLIJSKA SLIKA SVIJETA

Možda nam se nameće pitanje: Zašto tako tmurna slika svijeta? Zar cijeli

svijet nije Božje stvorenje? Ako bolje pogledamo, u Bibliji imamo dvojaku sliku svijeta. S jedne strane često se slavi ljepota Božjih stvorenja, koja je on povjerio čovjeku da njima upravlja, a s druge strane Biblija na svijet gleda kao na poprište borbe dobra i zla, u koju je uvučen pravo čovjek. Slično možemo reći i za biblijski pogled na pitanje straha. Budući da je strah, u većoj ili manjoj mjeri, oduvijek bio čovjekov pratilac, zanimljivo je vidjeti kako Biblija kao knjiga objave gleda na strah.

Bog sa svoje strane uvijek iznova čovjeku upućuje riječ ohrabrenja: „Ne boj se!“ Na tom tragu i Isus, na kraju svog oproštajnog govora od učenika, u kojemu im je obećao poslati Duha Branitelja kao i svoj ponovni susret s njima, hrabri učenike riječima: *To vam rekoh da u meni mir imate. U svijetu imate muku, ali hrabri budite – ja sam pobijedio svijet!* (Iv 16,33)

Ponajprije, u Bibliji susrećemo dvoznačnost pojave straha. Iznenađni susret s nadnaravnim stvarnošću biblijski čovjek doživljava kao tajnu koja mu ulijeva strah (*tremendum*), ali ga u isto vrijeme i privlači, fascinira (*fascinosum*). Grm koji gori, a ne sago-rijeva privlači Mojsija da priđe bliže i promotri taj čudoviti prizor, ali nakon što mu se iz grma objavio Bog njegova radoznalost prelazi u strah. Biblijski pisac kaže: *Mojsije zakloni lice: bojao se u Boga gledati.* (Izl 3,6) Reakcija žena na anđelovu tvrdnju da je Isus uskrsnuo također ujedinjuje strah i radost: *One, sa strahom i ujedno s velikom radošću,*

smjesta ostaviše grob te otrčaše da to jave njegovim učenicima. (Mt 28,8)

Taj strah ne dolazi od čovjekova možebitnog osjećaja ugroženosti pred Bogom, već od doživljaja vlastite grješnosti i nedostojnosti tog susreta. Zato taj strah čovjeka ne tjera od Boga, već ga poziva da zauzme pravilan stav pred njim, pa onda radije govorimo o strahopoštovanju nego o nekom ropskom strahu. Štoviše, psalmist nas uči da on može postati početak mudrosti koja rađa čovjekovim štovanjem Boga: *Početak mudrosti strah Gospodnji! Mudro čine koji ga poštuju.* (Ps 111,10) A Bog sa svoje strane uvijek iznova čovjeku upućuje riječ ohrabrenja: „Ne boj se!“ Na tom tragu i Isus, na kraju svog oproštajnog govora od učenika, u kojemu im je obećao poslati

samo u progonima ovoga svijeta već i pouzdanje na Sudnji dan, budući da *straha u ljubavi nema, nego savršena ljubav izgoni strah; jer strah je muka i tko se boji, nije savršen u ljubavi* (4,18).

Što je tolikim kršćanskim mučenicima davalo hrabrost i ustrajnost u najtežim mukama, ako ne ljubav prema Kristu? Tako je i u običnim okolnostima našega ljudskog života. Suprotnost strahu nije hrabrost, kako bi se u prvi mah moglo pomisliti, već ljubav. Nitko ne može

Što je tolikim kršćanskim mučenicima davalo hrabrost i ustrajnost u najtežim mukama, ako ne ljubav prema Kristu? Tako je i u običnim okolnostima našega ljudskog života. Suprotnost strahu nije hrabrost, kako bi se u prvi mah moglo pomisliti, već ljubav. Nitko ne može izravno na to utjecati da potisne strah i da bude hrabar. Hrabrost se uvijek rađa iz ljubavi koja čovjeka čini jakim i odvažnim.

Snimio: Mateo Ivanković

Duha Branitelja kao i svoj ponovni susret s njima, hrabri učenike riječima: *To vam rekoh da u meni mir imate. U svijetu imate muku, ali hrabri budite – ja sam pobijedio svijet!* (Iv 16,33)

„STRAHA U LJUBAVI NEMA“ (1 Iv 4,18)

Rekosmo za Prvu Ivanovu poslanicu da je najbolji komentar Ivanova evanđelja, jer je pisana poslije njega pa se autor može osvrnuti na stanje u svojoj zajednici vjere i promjene koje su nastale poslije pisanja Evanđelja. To vrijedi i za temu straha odnosno „muke“, s kojom se učenici susreću u svijetu (usp. Iv 16,33). Zato ih autor podsjeća: *Mi smo upoznali ljubav koju Bog ima prema nama i povjerovali joj. Bog je ljubav i tko ostaje u ljubavi, u Bogu ostaje, i Bog u njemu* (1 Iv 4,16), da bi ih odmah ohrabrio kako im ta spoznaja treba biti jamstvo sigurnosti ne

izravno na to utjecati da potisne strah i da bude hrabar. Hrabrost se uvijek rađa iz ljubavi koja čovjeka čini jakim i odvažnim. Austrijska psihoterapeutkinja Elisabeth Lukas, učenica poznatog utemeljitelja logoterapije Viktora Frankla, u svojoj knjizi donosi primjer žene koja se silno bojala psa, pa i onog najmanjeg. Izdaleka je izbjegavala svaki susret s tom životinjom. Dok je jednom sa svojom petogodišnjom kćerkicom išla u kupovinu, iznenađeno je kroz otvorena vrata nekog vrta pred njih iskočio veliki pas ovčar i usmjerio se prema njezinu djetetu.

Bez ikakva razmišljanja, žena je skočila i hrabro se postavila između psa i male djevojčice. To je bila hrabra poruka psu: ugrizi mene, ali ne češ moje dijete! Pas nije pogledao ni dijete i nju, već se mirno udaljio, a ona je tim činom pokazala hrabrost koju prije nije poznavala, a za koju je snagu našla u ljubavi prema svome djetetu.

Ako to primijenimo na naš svakidašnji život koji je ugrožen s različitih strana, što nas ispunja nesigurnošću i strahom, logičan zaključak bi morao biti: ljubav prema životu i njegovim vrijednostima mora biti jača od svega što ga ugrožava, čak i od teške bolesti. To je preduvjet da je prihvatimo, a to je opet jedan od preduvjeta da je možda i pobijedimo. Ljubav prema poslu koji radimo mora biti jača od opasnosti da ćemo možda već sutra ostati bez njega. Pogotovo to vrijedi za drage osobe koje nam u životu puno znače. Tako se stalno potvrđuje istinitost Ivanove rečenice: „Straha u ljubavi nema!“

Jacques Philippe

VRIJEME ZA BOGA

Jacques Philippe

VRIJEME ZA BOGA

„U unutarnjoj molitvi nije važno mnogo misliti, nego mnogo ljubiti.“ (sv. Terezija Avilska)

Dok joga, zen, tehnike opuštanja i druge istočnjačke metode velikim koracima osvajaju Zapad, nudeći najrazličitije i najsloženije oblike mentalne koncentracije, unutarnja molitva – čisti besplatni dar Božje ljubavi – nastavlja poticati i davati životnu snagu svecima, istinskim Božjim prijateljima. Nismo li svi mi na tome putu? Poniznost, ljubav i vjernost jedine su „kvalitete“ koje se traže od čovjeka koji žudi za neiscrpnim vrelom žive vode koja izvire iz Božjega Srca.

Tko može krenuti putem unutarnje molitve? Gdje, kada i kako moliti? Na ta pitanja odgovor daje ova izvrsna knjižica, puna primjera i konkretnih savjeta.

CENTAR MIR MEĐUGORJE

Knjigu možete naći u suvenirnici Centra MIR Međugorje.

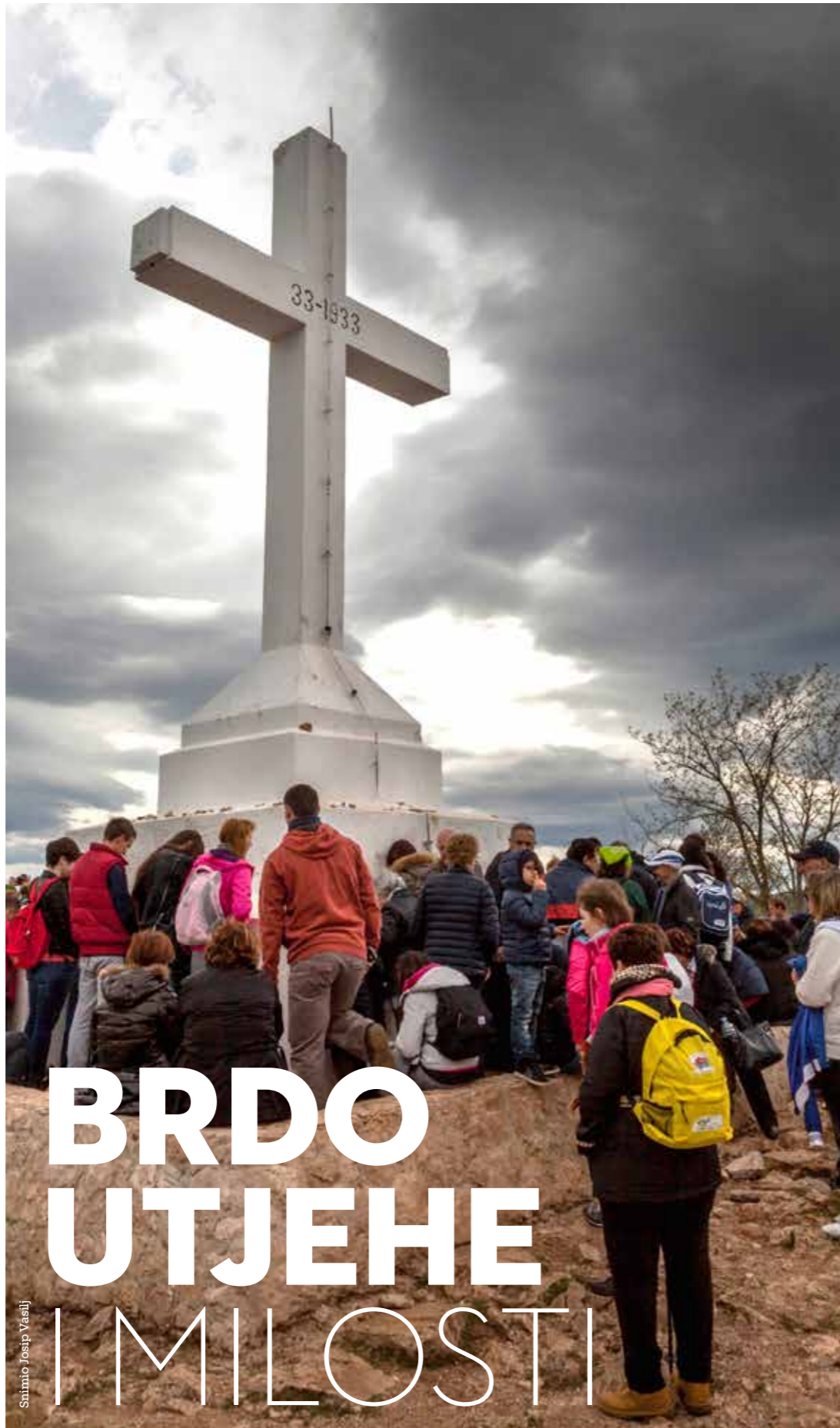

FRA ZVONKO
BENKOVIĆ

KRIŽ SE MOŽE NOSITI KAO UKRAS OKO VRATA, MODNI DETALJ ILI KAO SVE UČESTALIJA SUVREMENA POJAVA ISTE TOVIRAN NA NEKOM DIJELU TIJELA. Susrećemo ga u kršćanskim kućama i prostorima, crkvama i na sjecištima putova. S njim se rađamo, ali pod njim se i pokapamo. On se može nositi fizički ili u prenesenom značenju – strpljivo podnositi životne muke. Možemo i ići uz nečiji križ, poput Šimuna iz Cirene suosjećajući s patnjom, mukom i bolešću drugoga ili jednostavno nositi svoj. Prekrižiti se znači znamenovati se znakom križa u ime Presvetoga Trojstva stavljajući krst na se na početku dana, svete mise, molitve, jela ili kad čujemo neku lošu vijest. S druge strane, često se u našim životima dogodi da prekrižimo nekoga ili sami budemo prekriženi.

Pored toga križevi su se od starina podizali kako bi označili mjesta u kojima žive kršćani ili kao spomen na mjestima na kojima je Bog na osobit način bio blizak pojedincu. Svi oni podsjećaju na Isusov križ, muku, smrt i uskrsnuće. Križ koji je jednim bio sablazan, a drugima znak nade i spasenja. U prvim stoljećima kršćani su se morali skrivati sve dok se caru Konstantinu u bitci protiv Maksencija 312. godine pokraj Rima nije ukazao križ na kome je pisalo: „U ovom znaku ćeš pobijediti!“ ili „In hoc signo vinces“. Car je navodno na temelju toga zaključio da je pobijedio zahvaljujući kršćanskom Bogu i to ga je potaknulo da postane kršćaninom. Naredne godine uputio je proglas, takozvani *Milanski edikt* kojim je kršćanstvo proglasio slobodnom i ravnopravnom religijom u Rimskom Carstvu.

MJESTO JE SVETO JER JE POSVEĆENO MOLITVOM I LJUDSKOM POTRAGOM ZA BOGOM. MUKOM KOJA JE MILIJUNE LJUDI POTAKNULA DA SE USPNU NA KRIŽEVAC SA SVOJIM KRIŽEVIMA I KRIŽIČIMA. STOPALIMA KOJA SU TVRDE STIJENE PRETVORILE U BLAGI KAMEN, POPUT MAJČINIH RUKU.

BRDO UTJEHE I MILOSTI

Snimio / Josip Vasilj

Tim činom car Konstantin je križ, negdašnji znak poniženja i sramotne smrti u Rimskom Carstvu, učinio znakom uzvišenja u javnom životu, a kršćanstvo je postalo carskom religijom. Spomenom na taj čin uveden je blagdan Uzvišenja svetog Križa koji se slavi 14. rujna.

MEĐUGORSKI KRIŽ

Ne sluteći što će biti pedesetak godina kasnije, davne 1933. godine župljani župe Međugorje podigli su sa svojim župnikom znamen križa na brdu Šipovac, danas poznatijem pod nazivom Križevac, u čast 1900. obljetnice Isusove smrti. U znak sjećanja na križu su s jedne strane utisnuli godine „33 – 1933“, a na drugoj su napisali: „Isusu Kristu otkupitelju ljudskog roda u znak svoje vjernosti i nade podigoše o. Bernardin Smoljan župnik i župa Međugorje“. U podnožju su utisnuli zaziv: „Od svakoga zla, oslobodi nas Isuse!“

Danas je Križevac samo jedno od mjesta koje u međugorskom svećištu pohađaju brojni hodočasnici. Brdo ukazanja je zaseban biser, ali Križevac je mjesto koje na poseban način budi strahopoštovanje i ulijeva nadu. Na putu prema Međugorju on je kao znak koji treba slijediti. Poput zvijezde Danice na nebeskom svodu on kao da dočekuje ne samo Međugorčane nego sve hodočasnike. Što je čovjek dalje od njega, kao da ga više poziva. Nekako ga se može naslutiti i srcem vidjeti. Ugledati Križevac znači da je hodočasnik blizu svoga cilja, župljanin svojoj kući bez obzira od kuda dolazio i s kojeg kraja svijeta. A onda kao da se dogodi neko čudo, čim se dođe u njegovo podnožje kao da se izgubi, nestane.

MJESTO PUNO KRIŽEVA

Prvi sam put za Križevac čuo krajem osamdesetih godina kad sam imao tek petnaestak godina. Mislio sam kako je to brdo puno križeva i nekih znakova koje hodočasnici ostavljaju na njemu. Zamišljao sam da svatko tko dolazi u Međugorje treba na tome brdu ostaviti neki svoj križ koji je ponio od kuće. Prije polaska na hodočašće nitko o tome nije ništa govorio, a ja sam smišljao način kako ću se snaći i od nekih grančica napraviti križić ukoliko to budu ostali imali. Bilo mi je logično da se na takvom jednom brdu ostavljaju križevi, jer sam naziv na to upućuje.

Kad smo došli pod Križevac, bio sam u čudu. Puno svijeta, ali nitko nije ništa nosio u rukama osim krunice. Dobro je, pomislih, što nisam ponio ništa sa sobom. Baš bi me bilo sram da sam u rukama imao neki drveni križ. Krenuli smo se polagano penjati i onda sam shvatio da su duž cijelog puta postavljene križne postaje. Tada sam povezo da je to brdo zapravo nešto slično Kalvariji i da se hodeći uz njega, ljudi pokušavaju uživjeti u Isusovu patnju, a križ ne mora biti materijalni, nego onaj što ga čovjek nosi u duši.

Do gore smo išli polagano. Kamenje je bilo oštro i nazubljeno baš poput ljudskog jezika koji je spreman da sve obrije, kao novi žilet u brijaču. Kad nema milosti ni za sebe ni druge. S druge strane grmlje je bilo gotovo u potpunosti bodljikavo. Umjesto da posluži da se pridržiš za njega i lakše uspeš, ono je ujedalo za ruke. Trnovi su bili poput oštrica klinova koje redovno zabijamo jedni drugima. Shvatio sam da je Križevac mjesto čišćenja i samoće. Brdo koje budi strahopoštovanje i potiče čovjeka da se vrati k sebi. Svaki korak na njemu ispisan je vlastitom mukom, traženjima i blagoslovnim povratkom k sebi.

TKO BOGU ČITA MOLITVE

Kad smo se uspjeli na Križevac, fascinirale su me molitve i imena ispisana u podnožju križa. Mnoštvo ih je bilo zatakuto u njegove pukotine, a na taj način kao da su bar malo bile bliže Bogu. Ljudi su ih ostavljali tu u nadi da će ih Bog prije uslišati, da će pomoći njihovim bližnjima, da će se utješiti vratiti kući bez obzira što se ništa drugo ne će promijeniti. Onda sam se pitao tko Bogu čita molitve? Na prvu sam pomislio kako tamo mora biti netko tko sve te molitve sabire u neku košaru i onda sjedne na neki kamen i čita ih naglas. Međutim, nisam vidio ni jednoga svećenika niti časnu sestru da hoda uokolo i skuplja te molitve niti ih je itko čitao naglas.

U podnožju križa shvatio sam kako jedan bijeli, ogoljeni križ, bez Kristova tijela, jednostavno sve naše minuse u životu pretvara u jedan veliki plus na nebu. Njegova bjelina potiče na strahopoštovanje, poput Mojsijeva penjanja na brdo Horeb. Mjesto je sveto jer je posvećeno molitvom i ljudskom potragom za Bogom. Mukom koja je milijune ljudi potaknula da se uspu

U podnožju križa shvatio sam kako jedan bijeli, ogoljeni križ, bez Kristova tijela, jednostavno sve naše minuse u životu pretvara u jedan veliki plus na nebu. Njegova bjelina potiče na strahopoštovanje, poput Mojsijeva penjanja na brdo Horeb.

na Križevac sa svojim križevima i križičima. Stopalima koja su tvrde stijene pretvorile u blagi kamen, poput majčinih ruku. Kamenje koje je izglacano ljudskom žrtvom i molitvom, jer o njega se svakodnevno tare ljudska patnja, boli i slabosti. Zato je on s vremenom postao nježan i blag poput majčinih ruku, ali i dalje izbrzdan kako bi mogao upiti svaku stopu, jer je uglačen ljudskom nemoću i patnjom, ispran vjetrom i suncem, kišom i suzama. To je kamen koji izaziva strahopoštovanje i podsjeća na čovjeka. Dovoljno je surov da se suoči s ljudskim slabostima i pokaže kako uspon nije ni najmanje lak, da žrtva nije malena, kao ni muka koja ljude često nosi uzbrdo. S druge strane, pri svakom usponu čovjek se i sam treba poniziti, pognuti leđa da bi se mogao ponovno uzvisiti iz svojih grijeha i slabosti, iz vlastitih muka i nemoći, tereta koji ga pritišće i patnjom koja ga nadilazi.

Nakon nekoliko sati na brdu se skupilo puno svijeta i svećenicu su počeli svetu misu jer je bio blagdan Uzvišenja svetoga Križa. Na neki čudan način sebi sam povezo da upravo fratri čitaju Bogu molitve jednom godišnje kad služe misu podno križa, ali ja ih nisam čuo jer smo odmah nakon mise morali brzo sići s brda i krenuti kući.

Na putu kući sam promišljao kakvu sreću imaju oni koji žive u Međugorju. Oni svaki dan gledaju Križevac i kad god im je teško mogu se uspeti na njega da im bude lakše. Znam kako je meni bilo lako nakon što sam bio na njemu, kao da je jedan teret spao s mene. Jednostavno kao da se kamenu blok odvalio sa srca i ostao gore pod bijelim križem. Pitao sam se koliko se puta tjedno oni penju gore? Bude li i njima lakše nakon svakog novog uspona ili su zaboravili što im je pred kućom? Možda nisu ni svjesni da iz svoga dvorišta gledaju brdo utjehe i milosti, jer brzo se naviknemo da nam nešto posebno postane obično, svakodnevno. Možda bolje promišljamo o tuđemu dobru, nego što sami svoje živimo?

Milost nam je darovana, a kako smo je spremni primiti, ne znam. Možda je uzimamo poput tableta u točno određene dozama i prema preporukama nakon ispovijedi, samo kad nemamo drugog izlaza ili je jednostavno živimo.

Kakav je tvoj križ koji nosiš? Nosiš li ga skrivenog oko vrata da ga drugi ne vide ili je velik, zlatan za posebne prigode? Ili možda nosiš svoj križ na leđima ili istetoviranog na nekom dijelu tijela? Jesi li se ikada zapitao ili zapitala što ti znači križ? Ili još bolje, zaustavljajući se samo podno križa ili vjerujući u ono što slijedi nakon križa? Nije sve samo u mucu. Treba naučiti svoje poraze, udarce i životne patnje dijeliti s Bogom, jer tada križ dobije svoj drugi smisao. On nije samo teška greda koja nas pritišće za zemlju, nego postaje poput mosta koji nam pomaže prijeći preko ponora.

Dok se pitanju međugorskih ukazanja prilazi jasnijom slikom istinitosti događaja, kako se to čini napose od kada je msgr. Henryk Hoser boravio u Međugorju kao Papin izaslanik, koji je, dakle, bio u 'žiži' događaja i nakon toga dao svoje pozitivno mišljenje, na pozornici svejedno ostaju borci protiv istinitosti spomenutih događaja. Potonji borci sada se hvataju iskrivljenih Gospinih riječi „još tri dana“, a, evo, ukazanja još traju, ima tome više od trideset godina. Iz vlastitog bavljenja međugorskim fenomenom, napose onih prvih dana, o čemu sam objavila i knjigu Na izvorima Međugorja, na što sam se vraćala i u drugim svojim edicijama o Međugorju na francuskom jeziku, osjećam potrebu da se u sažetom obliku o autentičnosti tih događaja ovdje još jednom izrazim, polazeći i ovdje – kao što sam to i do sada činila – od izvornih zapisa i dokumenata. Slijedim zapise, potom se osvrćem na interpretacije.

ZAR SAMO SEDAM DANA MEĐUGORSKIH UKAZANJA?

DARIA ŠKUNCA

SLIKA DOGAĐAJA PREMA RAZGOVORU U ŽUPNOM UREDU, 30. 6. 1981. UVEČER

Iz zapisa prvih dana međugorskih ukazanja ovdje se poglavito zadržavam oko pitanja još „tri dana“, odnosno o otvorenoj Gospinoj riječi da se djeci ukazuje prema njihovoj želji.

Na gore naznačeni datum s fra Jozom su na ispitivanju svi vidioci osim Ivana. To je dan pun iznenađenja kao i najave privremenog raspjeta. Situacija je dramatično napeta. Franjevcima ništa nije jasno. Narod je zbunjen. Vidioci tvrde da vide Gospu. U to su jedino sigurni. Prijete im zatvorom i internacijom na psihijatriju u Mostar. Strah od toga se očito raspoznaje iz njihova razgovora. Uza sve to su hrabri i raspoloženi.

Toga presudnog dana providnost im je namijenila jedan zanimljiv izlet izvan Međugorja.

Već rano ujutro 30. 6. 1981. u Bjakovčićima se našla grupa policajaca te raznovrsnih činovnika državnog općinskog i republičkog aparata. Mica Ivanković, socijalna radnica pri općini Čitluk, dobro je bila upućena u to. Znala je što se sprema vidiocima i njihovim roditeljima osobito iz onih kuća čiji su očevi i braća na radu u Njemačkoj. Mica, čija je kuća 'prva do Gospe', tj. najbliža brdu, i Ljubica Vasilj Gluvić, zaposlena u republičkom izvršnom Vijeću u Sarajevu, imaju zadatak odvesti djecu izvan sela. Potrebno je svima – franjevcima, vidiocima, njihovim roditeljima i narodu – ozbiljnije dati do znanja da se tako ne može dalje.

Franjevci se trude već od samog početka da se djeca povuku u crkvu. Time bi se rasturila masa znatiželjnika koja se odasvuda slila na brdo i od koje vlast strepi. Događaj bi poprimio čisto vjerski karakter, a sama ukazanja zadobila bi privatno značenje, što im po mišljenju fra Joze najbolje odgovara. Taj brojni narod uznemiruje i nikome ne koristi, ni djeci, ni Crkvi, ni vlastima. Vidioci puno puta kažu da bi voljeli biti sami, posve sami s Gospom.

Fra Jozo Zovko, župnik, tog je dana neumoran u pitanjima i potpitanjima. U samom početku razgovora saznaje od vidjelice Mirjane da će ukazanja uskoro prestati.

Mirjana: „Pitala sam (Gospu) koliko će dana ostati s nama. Koliko će dana točno ostati s nama? Ona je rekla: „Tri dana...“

Mirjana: „Još 'tri dana'. Znači do petka.“ (Zaključuje Mirjana)

U ovom kratkom razgovoru krije se smisao i tajna (zagonetka) čitavog raspjeta. Ako je Gospa doista izgovorila te dvije riječi „tri dana“, onda je time očitovala veliku majčinsku brigu za vidioco i spasila ih u tom trenutku od zatvora i bolnice.

Gospa je sa svoja „tri dana“ preduredila djecu koja su već i sama proračunavala dužinu trajanja njezinih ukazanja, te su se svi našli u mislima i na djelu na trenutačno najkonkretnijem mogućem rješenju s obzirom na prijeteće opasnosti.

Pitanje trajanja ukazanja postavlja se već nekoliko prethodnih dana.

Ivanka, Vicka i Jakov 29. 6. 1981. na Brdu ukazanja postaviti će Gospi isto pitanje:

„Gospa moja, koliko ćeš dana ostati sa nama?“ Gospa je dala odgovor:

„Koliko god vi hoćete, koliko god vi želite.“

Vicka 30. 6. 1981. iznosi svoje mišljenje o trajanju ukazanja u razgovoru s fra Jozom.

Fra Jozo: „Ovo me zanima, što misliš kad će prestat ukazanje?“

Vicka: „Ja mislim isto kad bi mi rekli da ne ćemo više dolaziti pa da nam ostavi točno neki znak, sigurno da bi prestala.“

I Mirjanu zaokuplja to pitanje trajanja već nekoliko dana.

Peti dan, odnosno 28. 6. 1981. prije podne, fra Jozo će Mirjanu upitati: „A što misliš, koliko će se još vremena ukazivati?“

Mirjana: „Baš sam mislila da je upitam, koliko će se još vremena ukazivati nama.“

Mirjana: „I danas ću isto pitati i ja, koliko će dana ostati sa nama. Baš da nam kaže koliko može ostati dana s nama, jer ovo večeras je već sedma večer (30. 6. 1981. ujutro).“

U istom razgovoru na to se još jednom navraća.

Zovko: „Što misliš koliko ćeš je dana vidjeti?“

Mirjana: „Meni sve nešto govori još dva-tri dana. Sve

mi tako nešto govori. Baš sam o tom razmišljala. Njima pričam. U meni sve nešto govori tako (30. 6. 1981. ujutro).“

I Marinko koji uzastopce slijedi djecu mišljenja je da se narodu kaže da se Gospa više ne će ukazivati. On je zabrinut za djecu i za narod. Ivanka pristaje na to s time da se Gospu prije upita (Ivanka, 30. 6. 1981. prijepodne).

PREMA RAZUMIJEVANJU GOSPINIH RIJEČI I ISKAZA VIDIoca

Ovo bi se dramatično stanje straha i neizvjesnosti moglo usporediti s Isusovim proročanstvom o Petrovoj izdaji (usp. Lk 22,33-34). I tu se opet susrećemo, po ne znam koji put u Bibliji, s uporabom brojke tri, ali što je važnije, i s očitovanjem Isusova dubokog poznavanja ljudske naravi sa svim njezinim slabostima.

Arhiv CMM

Nije, dakle, u pitanju samo nutarnje raspoloženje svakog pojedinog u danom trenutku nego i realne okolnosti života. Nekada je njihov sklad poremećen utjecajem izvana, i to dovodi do neželjenih proturječnosti, ali i do, često puta, sretnog ishoda.

U ovom času Gospin javni nastup na brdu Crnica izmiče strogim mjerama carinske kontrole. U toj državi jednoulja komunistička vlast još tada raspolaže sa svim mogućim sredstvima prisile, prijetnji, zastrašivanja. Aparat je sav u pokretu na svim razinama: općinskoj, republičkoj i federalnoj. Poziv je na uzbunu. Treba pošto poto spriječiti tu „neprijateljsku akciju“ koja se kosi s „narodnim interesima“, te zaštititi „građanina vjernika“ od „kleronacionalizma“ i kazniti sve one koji u tom sudjeluju. Takvim se je rječnikom strašilo i prijetilo u dnevnom tisku 1981. godine.

Sakupljanje naroda na brdu u svih očito izaziva velike probleme. Gospa to, čini nam se, budno prati. Njezini su odgovori kratki i mudri.

Uvečer 30. 6. razgovor se nastavlja. Od odlučujuće je važnosti svima i jedno drugo pitanje. Naime, bi li se

Gospa ljutila ako bi vidioci išli u crkvu umjesto na brdo? Ona na to pristaje. Ukazivat će se u crkvi do petka. To je uvelike zadovoljilo franjevcu na koje SUP preko općine vrši strahoviti pritisak. Smirit će se i roditelji kojima se neprestano prijeti da ne puštaju djecu na brdo, osobito majkama čiji su muževi u Njemačkoj na radu. Komunistički režim koji još tada želi pokazati svoju apsolutnu moć, zapravo doživljava svoj vrhunac i početak pada. U zatvor se ide za sitnice, a kamoli ne za sve ovo izvanredno, čudno i po njih opasno što se događa u župi Među-gorje.

Već u samom početku ovog razgovora odstranjene su tri velike poteškoće: pitanje trajanja ukazanja, mjesto ukazanja i okupljanje brojnoga naroda na brdu. Ukazanja imaju prestati za „tri dana“, mjesto će od sada biti u crkvi. To će spriječiti narod da se okuplja na brdu, a privući dobre vjernike u crkvu na molitvu.

U daljnjem ispitivanju fra Jozo saznaje, sav osupnut, da djeca nisu imala ukazanje na uobičajenom mjestu u Bijakovcima nego negdje drugdje. Kako to? Evo kako objašnjava Mirjana. „... tek smo jele, kaže Mica da će doći inspekcija, neka milicija i da bolje da odemo na neko drugo mjesto i da vidimo hoće li nam se prikazati na nekom drugom mjestu.“ To isto potvrđuje i Vicka. „Komisija, inspekcija je došla iz Čitluka: Bilo ih je dosta, objašnjava Vicka, dva-tri auta, načelnik i sva milicija.“

Djeca su se kanila sakriti u kućama i ne izlaziti uopće ni u vrijeme ukazanja. Mica ih je, međutim, savjetovala da bi bilo bolje otići te izbjeći gužvu s policijom i vidjeti hoće li im se ukazati na nekom drugom mjestu. Djeca su na to pristala. Roditelji, poznavajući Micu koja im je

istovremeno susjeda i rodica, koja k njima često zalazi, priča s njima, prolazi svaki dan ispred njihovih kuća na povratku s posla, pristaju i sami na to rješenje.

Nakon poslijepodneve avanture i šetnje po okolnim selima i gradićima, djeca će u 18 sati

osjetiti potrebu da se moraju negdje zaustaviti jer se bliži vrijeme ukazanja. Izabrali su

Cerno jer se od tuda vidi njihovo brdo. Mica i Ljubica su nazočne tom ukazanju.

Iz razgovora s fra Jozom saznat ćemo preko Mice o predigri i igri u koju su djeca tog poslijepodneva uvedena, a sve na trošak općine kako priznaje i sama Ljubica, činovnica iz republičkog Vijeća.

Bez ikakve bojazni, Mica otvoreno daje potpuni izvještaj kako je do toga došlo, da je djecu odvela izvan sela te nadalje govori o svojim vlastitim poticajima kao i o namjerama Općine Čitluk, koja je s pravom zabrinuta za sve što se događa u župi Među-gorje.

Njezin iskaz, kojega donosim u cjelini, čini mi se vrijednim dokumentom jednog vremena, jednog totalitarnog režima kojemu su ljudi radi gole egzistencije morali služiti. Bio je to režim koji je sistematski oduzimao sve individualne slobode, gazio osobne vrjednote, sputavao dušu i tijelo, pretvarao ljude u obične marionete. Igraajući se koncima ljudskih života kao kazališnim lutkama, ti bijedni vlastodršci nisu ni slutili da u svim tim osobama tinja Božji duh koji je Gospa došla izvući na svjetlo dana i rasplamsati u hrvatskom narodu i u svijetu. Pogledajmo kako se klupko zapliće i raspliće kroz Micino pričanje...

Mica: „Evo da vam kažem kakav je bio početak. Ja sam danas cijeli dan bila po sjednicama budući da sam uključena u društveno politički rad u općini, mada nisam član SK. Eto tako. Bez obzira na to, i cijeli dan mene je toliko glava boljela pa su oni počeli čak... Oni znaju tko sam ja, odakle sam, da sam ja svaki dan s njima, i počeli su nešto tako...“

Zovko: „Odakle si ti, stvarno?“

Mica: „Ja sam ispod brda, prva kuća do Gospe. Ja nisam ništa htjela na sjednicama pričati, nego samo onako kad me je netko počeo provocirati, kad kaže da će djecu vodit... da će djecu vodit u duševnu bolnicu, kažem: 'Što je vama? Kad su djeca

normalna, da polude tamo! E, to samo, samo bi kratak odgovor na sve bio. I kasnije sekretar je zvao i ovo, ono, navodno čula sam, i meni su predbacivali koješta, tako ima kao nekih radnika ovdje koji šire glasine.“

Zovko: „Sekretar je ona Zdenka? Kako joj je ime?“

Mica: „Nije. Predsjednik Komiteta je Stjepan Miličević.“

Zovko: „Tko je ona? Zora Miletić?“

Mica: „Zora, ona je sekretar. Čak su meni koješta predbacivali. Ja sam osjetila kroz tu priču... Navodno ima naših radnika, ovako na nekim društveno-političkim funkcijama, koji šire neke glasine. Ja sam šutjela na to sve. I kasnije, kad su meni rekli da ja razgovaram s roditeljima, da razgovaram s djecom, ja njima kažem: 'Ja svaki dan razgovaram s njima.' Stvarno, svaki dan ja sam s Vidom. Jučer koliko smo sjedili, jesmo više od sat vremena kod mene u sobi, kad sam ja došla s posla. I došli kao ajde, bi li ja htjela ići s njima da mi razgovaramo s roditeljima. Nema problema, ići ću. Pored toga idem kući i vidjet ću njih i razgovarat ću. I oni su pošli. Navodno da će se sad podijeliti. Ante nije htio ići, doktorica nije htjela ići. Jer Ante kaže: 'Mi smo bili, mi smo uradili ono što je naša dužnost bila. Prije svega, ja ne ću bez obzira na moje uvjerenje, vjerujem li ja u to ili ne, ja ne ću da mene netko naziva bezbožnikom, kao što su me jučer nazivali gore. Idem pred masu. Ono što ja mislim, to je moja stvar.' Doktorica (Darinka Glamuzina) je

isto kategorički rekla sekretaru kao i Ante predsjedniku onog Komiteta da ne će da idu, ne da ne mogu, nego da ne će da idu. I pošli smo, došla je Ljubica po mene. Pošli smo ja, predsjednik sindikata, predsjednik Izvršnog odbora. Oni su tu potencirali da ide i ovaj Marinko, predsjednik Izvršnog odbora, pozna majku malog Ivana, jer to mu je neka tetka. Kaže: 'Ja ću kod nje.' Lakše mu je. Ovaj Tomo je Ivčin neki rođak. Kod Ivce je bio, mada sam mu ja rekla da ne ide, da je on Ivicu nazvao *vješticom*. Kažem ja: 'Ne trebate ići. Svaka čast tebi kao predsjedniku sindikata, ali ti kao pojava bolje bi bilo da se ne pojaviš tamo'. Ja kažem: 'Ja ću ove druge, s njima ću razgovarati'. Mislim, ni riječi o tom nije bilo da djeca odu negdje. Meni nitko to nije sugerirao. Nitko mi to nije rekao. Ja sam došla kod Zlate – ja ovako navratim kod nje – znajući kako se žena osjeća ovih dana. Užasno!“

Zovko: „To je Vickina mater.“

Mira: „Vickina majka. Žena je stvarno u jednoj psihičkoj depresiji. Nemoguće.“

Zovko: „Kako ne, nije joj lako. Jutros sam je vidio.“

Mica: „Prije svega, njezin je muž u Njemačkoj. Počeli su se raspitivati o njemu. Ja sam

Vicki govorila jučer za neke posljedice. Mi imamo tamo, to može ostati među nama, čak sam sakrila od svojih ukućana, neke kasete snimljene. Gdje je ono Vicka? Ja sam prošle godine u Njemačkoj slušala to. Snimljene, ovaj, kad je Papa bio. Gdje je Papa, Vicka, bio, da imate one kasete.“

Zovko: „U Poljskoj.“

Mica: „Nije, nije. Ne znam gdje je bio.“

Zovko: „Bio je u Njemačkoj. Bio je u Poljskoj.“

Mica: „Ne znam. Ima one neke kasete.“

Zovko: „Bio je u Švicarskoj. Zapravo, ići će u Švicarsku.“

Mica: „Imaju neke i znakove. Ne znam ja. Hrvatske grbove. Ja sam sve to kod sebe ostavila.“

Zovko: „Da, da, bolje.“

Mica: „Jer oni su danas na putu sreli ovog jednog čovjeka kojeg ja znam. Radi u državnoj bezbjednosti. On otišao ovamo, vezano za pitanje naših radnika u inozemstvu. Oni su njega zovnuli da on provjeri tu kakvo je stanje

u kući, tako, najvjerojatnije. Ja sam došla kod Zlate i tako Zlata pogleda mene i počne da plače. Vida je spavala. Tko je ono, Mirjana? Mirjanu sam zovnula – dođi – i onda smo nju probudili. Onda sam ja rekla. Zlata meni odmah kaže: 'Oni su odlučili da ne idu'. Pa kažem ja: 'Šta ćete vi?' Pa kaže Mirjana: 'Zaključat ćemo se kod mene u sobu.' Kažem ja: 'Tko će onda od naroda ostati? Prolaziti će narod i vi ne ćete moći izdržati', kažem ja. Meni odjednom palo na pamet 'Što vi mislite da mi negdje odemo, da negdje odemo?' Kažu oni 'nema problema'.

Zovko: „Jako dobro.“

Mica: „Idemo. Onda su oni zovnuli Maru i Jakovu su rekli tako.“

Zovko: „Jeste li dvoje kola?“

Mica: „S jednim kolima. Niko nas nije zaustavio (smijeh). Pak smo miliciji mahali.“

Zovko: „A je stojadin jaki, brate!“

Ljubica: „Sedmero nas.“

Mica: „I, ovaj, mi smo. . . Sad ću vam ispričati nešto. Mi smo pošli. A ide komandir milicije (Zdravko). On mene fantastično dobro zna. I on je mene htio nešto pitati. Sad je to u nezdgodno potrefilo, kažem ja, 'Ajde za nama pa ću ti reći', i mi već. . . One otišle pješke da narod ne primijeti tamo. A mi ćemo kolima za njim. Nisu nam se htjeli skloniti oni s golfom. Mi govorimo, sklonite se, žuri nam se, oni, misle, ne znaju oni što je sad. Mislim, Zdravko, komandir, zna što je. Govori on, 'Mico pričekaj, samo minut, odmah...' " Ne

Arhiv CMM

moгу ja čekati“, govorim ja, „skupit će se narod oko njih“, i oni su se dolje povukli. Zdravko za nama. I oni su čekali tamo na onom putu. I došla je njegova majka i ne zna ona nju (Ljubicu). Kaže: 'Bude li išta djeci, ja sam tebi broj od auta upamtila.'“

Ljubica: „Upamtila sam ti dobro broj.“

Zovko: „Tebi, veli.“

Mica: „A ja sam njima rekla da kažu s kim će ići i oni kažu da su im rekli njezini roditelji da kad sam ja u pitanju, da može sa mnom ići, i govori njegova majka. 'Mice, kad si ti tu, nema problema'. Ne bi oni to toliko rekli da nisu kola milicije za nama išla. Ja sam rekla Zdravku 'prođi ti.'“

Koliko god je Mica u svom iskazu opširna i otvorena ona ipak jasno ne izriče sve motive tog i takvog postupka, ali se isti tu i tamo iz njenog razgovora naziru. „Ja sam njih pitala, kaže Mica, i reći ću vam kasnije razlog zbog čega“, Mica će na kraju, pozdravljajući se s fra Jozom na vratima, obrazložiti svoj „zašto“.

Svima je sada jasno da se Gospa može bilo gdje ukazivati. Djecu će skloniti s brda, spriječiti javna ukazanja koja okupljaju brojni puk i time otkloniti strah od opasnosti 'pće pobune' naroda.

Uvjerena sam da je Mica tog burnog dana od više zala izabrala najmanje i najneopasnije za djecu. Djeca njoj i Ljubici izražavaju zahvalnost i zadovoljstvo da su se s njima lijepo provela. Istovremeno se pomoglo franjevcima da se sve usmjери prema crkvi upravo onako kako je župnik fra Jozo Zovko i predlagao. Privremeni je rasplet, ali ne i kraj, neizbježan. U njemu svi aktivno sudjeluju, svatko na svoj način i svima će dobro doći.

Djeca su te večeri još dugo ostala u razgovoru s fra Jozom i pokušala mu objasniti sve nejasnoće koje su tog neobičnog dana jedna za drugom iskravale. Zaključak susreta dala je Mica ovim riječima:

„Znači u petak je to (prestanak viđenja). Znači ja mirne duše mogu putovati u subotu. To je ona (Gospa) radi mene, može li se to povezati? Ja u subotu putujem. Ja idem u Njemačku u subotu. Kartu sam kupila prije petnaest dana. Ima tu nešto.“

Iz šaputanja između fra Jozice i Mice razaznajemo, naime, da je fra Jozo obećao na Općini nešto učiniti da se to sve smiri, te je Micina intervencija

upravo dobro došla unatoč riziku koji je ona na sebe uzela. Ona se pomalo i boji što će svijet u selu o njoj govoriti i misliti, te to tijekom večeri zabrinuto izražava.

Mica: „Mislim, sad ja ne znam imam li ja pravo. Ja znam da će mene sad kad dođem kući... ja ne znam sama kako ću se ja pojaviti pred svijetom. Prije svega sad će oni mene svi osuditi da sam ja djecu odvela. Mislim svatko će reći da sam ja po nagovoru nečijem to uradila. Niko mene nije nagovorio. Ja sam sama na nekakav način i sama htjela. Budući da sam i ja nekakvu psihologiju učila u školi, da vidim stvarno kako se djeca ponašaju na drugome mjestu. Stvarno me je to zanimalo, jer ja sam gore bila u masi. Svaki put kad bih otišla, nisam mogla vidjeti.“

Zahvaljujući svom osjećaju za psihologiju, svom položaju u Čitluku i svojoj dosjetljivosti, Mica je tog dana djecu poštedjela najgorega. Odmah nakon toga ona i Ljubica otišle su svaka u svom pravcu misleći, možda, da je sve gotovo, a to je tek bio početak. One su u kronologiji ovih događaja odigrale ulogu koja je, čvrsto vjerujem, bila u planu Božjem, kako se to iz svega navedenog može lako ustvrditi.“

Zahvaljujući i Gospinim dvjema riječima „tri dana“, prva je velika kriza prošla bez teških posljedica. Gospa je održala obećanje djeci da će ostati s njima koliko god žele, tj. dokle god oni budu slobodno odgovarali na njezin poziv, te da će sve to oni do kraja izdržati unatoč teškoćama i kušnjama koje još uvijek traju.

OD IZDVOJENOG I ISKRIVLJENOG ČITANJA GOSPINIH RIJEČI DO ŽIVOG DOGAĐAJA POSEBNE BOŽJE NAZOČNOSTI PREKO DJEVICE MARIJE

I na kraju, ovo mi se čini važnim uočiti i razmotriti.

Kada Biskup Perić piše i govori o sedmom danu, on krivo citira Gospin odgovor nadodajući na ono što Mirjana prenosi dvije riječi i stavlja ih pod navodne znakove. Po njegovoj verziji Gospa je navodno rekla da će se ukazivati „samo još tri dana“. Dok u razgovoru sa fra Jozom Mirjana kaže da je na njeno pitanje koliko će se još dana ukazivati, Gospa odgovorila tek dvije riječi „tri dana“! Ono „još“ i „samo“ je čista interpretacija koja je, nažalost, uzeta za ozbiljno jer dolazi iz

odgovornog mjesta u Crkvi. Ona je, međutim, izvorno netočna, ali se kao takva proširila po svijetu. (Les cahiers d'Édifa, Miracles, apparitions. Édition hors série, Famille chrétienne, 1997, p. 86, tire du livre LeSiège de la Sagesse, Mgr Ratko Peric, évêque de Mostar.) U mojim istraživanjima naišla sam na niz takvih netočnosti koje su uzete zdravo za gotovo. Tako je primjerice krivo prikazana „Ivanova tajna“, zatim Vickino ukazanje 14. siječnja 1985. Pogotovo je naškodilo i unio sumnju netočan i nepotpun prijepis razgovora iz prvih dana ukazanja koji je izdao pok. fra Ivo Sivrić. Na sve se je to potrebno kritički osvrnuti u potpunosti slobodi duha još više nego što sam ja dosada učinila. (Daria Klanac, *Medjugorje*, réponse aux objections, Le Sarment, Paris 2001.)

Kada, dakle, uzmemo taj kratak odgovor „tri dana“, on ne isključuje mogućnost trajanja te se može tumačiti biblijskim jezikom. Brojka tri u Bibliji označuje cjelukupno vrijeme koje podrazumijeva prošlost, sadašnjost i budućnost i najavljuje sretan ishod.

Josip i Marija su Isusa tražili tri dana misleći da se je izgubio. (Lk 2,46)

Isus je naučavao tri godine.

Kao što je prorok Jona proveo tri dana u utrobi morske nemani (Jon 2,1), tako je Isus imao počivati u grobu tri dana i tri noći (Mt 12,40-41).

Djevica Marija je ostala tri mjeseca kod Elizabete nakon što je rodila Ivana Krstitelja. I tako redom.

Brojka tri pojavljuje se 523 puta u Bibliji.

Sve spomenuto u povijesnoj doslovnosti nije uvijek bilo tako, čime, dakako, nije bilo manje istinito, i manje stvarno, i manje djelatno.

Stoga je važno spoznati da je razumijevanje te brojke moguće tumačiti i na doslovni, i na simbolički i na alegorijski način. Kada bi se Biblija u svim svojim izričajima čitala doslovno, oduzelo bi joj se sve bogatstvo i misterij punine značenja za sva vremena. A Marija je biblijska žena. Njene se poruke, govor i tajne treba shvaćati upravo u tom duhu. Božansko-ljudska komunikacija – kako se pokazuje u povijesti spasenja – otajstvena je komunikacija, čime, da ponovimo, nije manje stvarna, manje bliska i manje očita. Štoviše, ona je, upravo kao takva, još stvarnija, jer je bliža Bogu kao jedinjoj vječnoj stvarnosti. To je put vjere, odnosno put milosti.

Djeca su postavila Gospi pitanje trajanja ukazanja iz više razloga.

Prvo, vršen je na njih pritisak da to provjere, jer je Gospa jako smetala režimu i trebalo je čim prije s tim prestati i sve zataškati. Prijetnje su bile ozbiljne.

Drugo, Mica je trebala obaviti svoju „zadacu“ s vidiocima jer za tri dana putuje za Njemačku. Njoj je bilo važno da se sve smiri prije njezina odlaska.

Treće, vidiocima je rečeno da se Gospa u Lurdu ukazivala 18 puta pa su po tom primjeru proračunavali da bi i u Međugorju mogla uskoro prestati.

Desetog dana su mislili da je to zadnji. No, sutradan, tj. jedanaestog dana, svi su posvjedočili da su imali ukazanje tamo gdje su se našli te će se slijedećih dana ponovo sastajati.

Reporter Glasa Koncila Mijo Gabrić, bio je u Međugorju prije desetog dana i vratio se nakon toga s namjerom da sve snimi. Spomenuo je u svom članku od 12. srpnja

1981. da djeca svjedoče kako su „od 24. lipnja na blagdan Ivana Krstitelja pa do 3. srpnja vidjeli Gospu i razgovarali s njom...“ Nije to, dakle, bila nikakva tajna. I biskup Žanić je znao za to, ali se na tom nije zadržavao. Stoga će 25. srpnja 1981., na blagdan svetog Jakova, hrabro nastupiti u obranu Međugorja, vidioca i fratara s tvrdnjom da, prema njegovu mišljenju, djeca ne lažu niti su podgovorena.

Ni franjevci se nisu bavili pitanjem ta „tri dana“, jer ih je zaokupio pastoral za hodočasnike koji su se stihijski počeli slijevati u Međugorje. Hrvatski filozof fra Kvirin Vasilj smatra da bi bilo lakše varati u razdoblju od desetak dana negoli kasnije u vremenu koje traje godinama, evo, već više od trideset godina. Ova izjava filozofa odaje ponajprije čovjeka zdrava razuma.

Pitamo se kako je Povjerenstvo za Međugorje došlo do zaključka da bi samo prvih sedam dana – radi se zapravo o deset dana, kako smo gore pokazali – moglo biti autentično i prema tome priznato? U koju vrstu fenomena svrstati slijed ukazanja do danas? Zar u trajnu laž, ili, u najmanju ruku, u psihološku devijaciju? I jedno i drugo treba isključiti iz neprojenih ispitivanja i analiza u tijeku proteklih desetljeća. Tko će vidiocima uvjeriti da su u samom početku govorili istinu, a onda, od tada na ovamo, da glume uloge koje su nabrzinu naučili i izvežbali, zajedno pa svaki za sebe, prvih deset dana? Kako ozbiljno i odgovorno uzeti u obzir sva naknadna znanstvena ispitivanja koja dokazuju obrnuto, tj. da su to potpuno zdrave osobe te da se ne radi ni o kakvom simuliranju.

Bilo bi dobro, umjesto rasprava, zauzeti jedan drugi stav naspram živim svjedocima koji još uvijek tvrde, svaki iz svog osobnog iskustva, ono isto što su govorili od prvog dana.

Na svjedočanstvu vidjelaca u Međugorju je potekla rijeka milosti i ona djeluje, nezaustavljivo, snažno, djelotvorno. Objektivnom promatraču, pogotovo ako taj promatrač uđe 'unutra', u krug milosti, pojedine 'suprotnosti' gube se u cjelini događaja, baš kao što se određene nelogičnosti i nepodudarnosti u Bibliji, pa i u Novom zavjetu, posve rastope pred Događajem spasenja po Isusu Kristu. Isusovu je majku Crkva s pravom nazvala i vjernički časti kao posrednicu milosti. Baš takvu Isusovu majku, svetu Djevicu Mariju, koju u našem puku zovemo Gospom, živo osjećamo u Međugorju.

18. MEĐUNARODNI SEMINAR ZA BRAČNE PAROVE

Međugorje, 8.-11. studenoga 2017.

„Da ljubav vaša sve više raste“ (Fil 1, 9)

U Gospinoj školi

PROGRAM SEMINARA

SRIJEDA, 8. STUDENOGA

- 14.00 Registracija sudionika
- 16.00 Uvod u seminar
- 17.00 Večernji molitveni program u crkvi

ČETVRTAK, 9. STUDENOGA

- 9.00 Jutarnja molitva
- 9.30 Predavanje, razgovor
- 14.00 Molitva na Križevcu
- 17.00 Večernji molitveni program u crkvi

PETAK, 10. STUDENOGA

- 7.00 Molitva na Brdu ukazanja
- 9.30 Predavanje, razgovor
- 12.00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu u tišini
- 15.00 Predavanje, razgovor
- Priprava za ispovijed
- 17.00 Večernji molitveni program u crkvi

SUBOTA, 11. STUDENOGA

- 9.00 Jutarnja molitva
- 9.30 Predavanje, razgovor
- 11.00 Iskustva sudionika
- 12.00 Završna sv. misa

Predavači na seminaru su: fra Marinko Šakota i p. Mijo Nikić.

Fra Marinko Šakota, župnik župe Međugorje rođen je u Čitluku 1968. godine. Nakon sjemeništa u Dubrovniku 1987. oblači franjevački habit. Studij filozofije i teologije započeo je u Sarajevu na Franjevačkoj teologiji (1989.-1990.), nastavio u Zagrebu na Isusovačkom učilištu (1990.-1992.), a završio u Fuldi, u Njemačkoj 1995., gdje je i diplomirao. Vječne zavjete položio je u Širokom Brijegu 1993. godine. Za đakona je zaređen u Zagrebu 1996., a za svećenika u Frohnleiten u 1996. godine. Službovao je u Innsbrucku, Frohnleiten i Augsburgu. U Mostaru je bio kapelan tri godine, a zatim župnik u Gradnićima sedam godina. Od rujna 2010. na službi je u Međugorju kao kapelan, a od 2013. župnik župe Međugorje.

P. Mijo Nikić, svećenik je Družbe Isusove. Rođen je 1953. u Gornjem Zoviku (BiH). Potječe iz brojne obitelji koja je imala 12

djece. Završio je studij filozofije i teologije u Zagrebu kod isusovaca. Magistrirao iz dubinske psihologije na Papinskom sveučilištu Gregoriana u Rimu. Godine 2002. obranio je doktorsku disertaciju na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu: „Slika Boga u novim religijskim pokretima“. Od 1992. godine predaje psihologiju, psihologiju religije i povijest religija na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu. Na teološkom institutu DI (studij teologije) predaje sakramente pomirenja i bolesničkog pomazanja, mariologiju i eshatologiju. Objavljuje radove u raznim časopisima. Sudionik je na brojnim domaćim i međunarodnim simpozijima. Urednik je više zbornika: *Novi religiozni pokreti* (1997); *Reinkarnacija i/ili uskrnuće* (1998); *Vjera i zdravlje* (2007); *Bolest i zdravlje u religijama* (2011); . Objavio je knjige: *Slika Boga u vjerskim sljedbama i novim religijskim pokretima* (2003); *Psihologija obitelji* (2004); *Očima psihologa teologa* (2015); *Biblijska psihoterapija* (2015); *Kako vjerom nadvladati strah* (2005); *Krivi i prave slike Boga* (2011). Održava duhovne vježbe za svećenike, časne sestre, obitelji i psihološko-duhovne seminare za pravnike, menadžere i ostale o ulozi duhovnosti u upravljanju stresom. Predsjednik je Zaklade biskup Josip Lang koja se brine za stare i siromašne osobe. Bio je član Međunarodne Papine komisije za ispitivanje fenomena u Međugorju kao ekspert za psihologiju.

Seminar će se održati u dvorani iza crkve. Prilog za troškove seminara 40 € za jedan bračni par. Prijave možete izvršiti putem e-maila: seminar.marija@medjugorje.hr (za Mariju Dugandžić). Broj sudionika je ograničen zbog prostora, stoga vas molimo da svoje prijave izvršite što prije. Isto tako molimo sve bračne parove, sudionike seminara da sami osiguraju smještaj u Međugorju.

Zbog organizacije seminara, i vaše sigurnosti, molimo vas da se smatrate registriranim za seminar tek nakon što dobijete potvrđan odgovor. Ako odgovor niste dobili, to znači da nismo dobili vašu prijavu i da niste registrirani, jer ste vaš e-mail uputili na krivu adresu ili imate virus pa se pošta automatski blokira. Stoga se možete smatrati registriranim za seminar tek nakon što ste primili potvrđan odgovor.

PRVIH SEDAM DANA UKAZANJA KOMPROMIS ILI ...?

Ukazanja Blažene Djevice Marije u Međugorju bit će priznata. I to možda već do kraja ove godine, kako je rekao za poljsku Katoličku informativnu agenciju (KAI) poseban izaslanik pape Franje za Međugorje nadbiskup varšavsko praški mons. Henryk Hoser.

„Konkretno govoreći, moguće je priznanje prvih sedam ukazanja, onako kako je to predložila komisija kardinala Carmilla Ruinija. Teško da se može dogoditi drugačija odluka jer je nemoguće da bi šestero vidjelaca lagalo 36 godina. To što govore je smisleno. Nema među njima ljudi koji imaju nekakvih psihičkih problema“, rekao je mons. Hoser, koji je za poljsku agenciju rekao i to kako je papi Franji podnio izvještaj o pastoralnoj situaciji u Međugorju, ali da je, upitan o autentičnosti ukazanja, odlučio progovoriti i o tome.

DARKO PAVIČIĆ

Zapravo, mons. Hoser je sada prvi službeni crkveni izvor koji govori o mogućem priznanju autentičnosti sedam dana ukazanja, tj. o onome o čemu je prvi u javnosti progovorio poznati vatikanist Andrea Tornielli, koji je zacijelo imao uvid u rezultate Komisije za Međugorje koju je predvodio kardinal Camillo Ruini. On je dao i presjek rada toga povjerenstva, koji je 2010. osnovao papa Benedikt XVI., povjerivši mu vodstvo. Komisija je, kako piše Tornielli, dala pozitivno mišljenje o autentičnosti prvih ukazanja između 24. lipnja i 3. srpnja 1981, tj. članovi komisije izjasnili su se s 13 glasova za priznanje nadnaravnosti ukazanja u tome razdoblju, dok je jedan član bio protiv, a drugi suzdržan. Komisija je, također, kako navodi, utvrdila da su mladi vidioci bili psihički normalni te da su bili iznenađeni time što im se dogodilo i da nisu bili

pod utjecajem franjevac iz župe ili bilo čega drugoga iz njihove okoline. Također, bez obzira što ih je policija privodila i istraživala, nisu odustajali od svojih iskaza, čak niti pod prijetnjom smrću.

„Povjerenstvo je, također, odbacilo tezu demonskog podrijetla ukazanja“, objavio je Andrea Tornielli, dodavši kako je komisija svoj nalaz o ukazanjima podijelila u dva dijela, pa Tornielli govori i o „drugoj fazi ukazanja“, tj. onoj nakon 3. srpnja 1981. Nalaz se stavlja pod veo sumnje, odnosno, komisija ga smješta u kontekst sukoba mjesnog biskupa i franjevac te činjenicu da su ukazanja unaprijed najavljena i programirana pojedinačno za svakog vidioca.

„Vizije su se nastavile usprkos tome što su djeca najavila da će završiti i to se nikad nije dogodilo. A tu je pitanje „tajni“ pomalo apokaliptičnog sadržaja, koje su vidioci objavili da su dobili u ukazanjima“, napisao je Tornielli, dodajući da je u tome drugome dijelu komisija glasala u dva koraka. Prvi je obuhvatio duhovne plodove Međugorja, stavljajući po strani ponašanje vidioca. Tu je šest članova komisije reklo da postoje pozitivni rezultati, sedam članova da su mješoviti s pozitivnim učincima, a troje da postoje mješoviti pozitivni i negativni učinci.

U drugome krugu glasanja, članovi povjerenstva u obzir su uzeli i ponašanje vidioca, pa je 12 članova

Komisija je, kako piše Tornielli, dala pozitivno mišljenje o autentičnosti prvih ukazanja između 24. lipnja i 3. srpnja 1981, tj. članovi komisije izjasnili su se s 13 glasova za priznanje nadnaravnosti ukazanja u tome razdoblju, dok je jedan član bio protiv, a drugi suzdržan. Komisija je, također, kako navodi, utvrdila da su mladi vidioci bili psihički normalni te da su bili iznenađeni time što im se dogodilo i da nisu bili pod utjecajem franjevac iz župe ili bilo čega drugoga iz njihove okoline. Također, bez obzira što ih je policija privodila i istraživala, nisu odustajali od svojih iskaza, čak niti pod prijetnjom smrću.

komisije reklo kako se ne mogu izjasniti, dok je dvoje članova glasalo protiv toga da se ukazanja proglašavaju autentičnima. Također, povjerenstvo je konstatalo činjenicu da vidioci nisu imali intenzivniju duhovnu pratnju, kao i to da već dugo vremena ne djeluju kao skupina, nego odvojeno svaki za sebe.

Međutim, ono što sve intrigira pitanje je zašto bi baš prvih sedam dana ukazanja moglo biti priznato, a ne tri, pet, deset ili pedeset? U brojci sedam neki su odmah pronašli analogiju u Svetom pismu, gdje je broj sedam tzv. savršen broj i spominje se više puta, od sedam dana stvaranja svijeta pa nadalje. Drugi pak u tome ne vide nikakvu simboliku nego naprosto potrebu da se povjerenstvo ograniči na određeni dio vremena, tj. na neki način „izolira“ uzorak i ovjeri ga kao autentičan, dok će se o ostalim ukazanjima, koja i dan-danas traju, raspravljati jednoga doglednoga dana. Primerice, niti sva ukazanja svim vidiocima u Ruandi (kojima je svjedočio i mons. Hoser) nisu priznata, nego samo u jednome dijelu.

No, ono što je zanimljivo, kada se promatra tih prvi sedam dana upravo je taj sedmi dan. Poznato je, naime, da su djeca vidjela Gospu na Podbrdu 24. lipnja, no da se tek sljedeći dan 25. lipnja, kada su s njom uspostavila puni kontakt, uzima kao službeni početak. Od ta dva dana djeca su svakodnevno odlazila na Podbrdo u dogovoreno vrijeme susreta s Gospom, no toga su ih sedmoga dana dvije djevojke (socijalna radnica i državna činovnica) odlučile na prijevaru odvesti iz Međugorja, kako ne bi u uobičajeno vrijeme ukazanja bili u mjestu. Odvezli su ih na izlet na slapove na Kravice, u okolna mjesta na sladoled, no kada su djeca vidjela da u vrijeme ukazanja ne će biti u Međugorju (gdje je ostao samo vidjelac Ivan), tražili su da ih se vrati u selo. Kada su vidjeli da ipak ne će stići, tražili su da se zaustavi automobil pokraj ceste, na što su djevojke koje su i vodile na izlet jedva pristale te su ukazanje imali u selu Cerno, nadomak Međugorja, odakle se izdaleka vidi Podbrdo.

Sedmi je dan, dakle, onaj pokazatelj da ukazanja nisu vezana samo uz mjesto, tj. Podbrdo i Međugorje, nego same vidioc, koji su to kasnije i pokazali, putujući svijetom i susrećući se po cijelom svijetu s Gospom, baš kao što su to redovito činili i u Međugorju. Stoga je upravo taj „sedmi dan“ za neke analitičare Međugorja znakovit u najavi skorašnjeg priznanja.

MARIE-HÉLÈNE MATHIEU
s JEANOM VANIEROM

Nikad više sami!

PUSTOLOVINA VJERE I SVJETLA
od 1971. do današnjih dana

Nikad više sami!

Godine 1971., osobe s intelektualnim teškoćama i njihove obitelji bile su veoma marginalizirane, kako u društvu tako i u Crkvi. Te su godine Jean Vanier i Marie-Helene Mathieu potaknuli veliko hodočašće u Lourdes pod imenom „Vjera i svjetlo“. Taj je fantastičan događaj doveo do neočekivana rađanja jednog međunarodnog pokreta koji danas okuplja tisuću i petsto zajednica susreta s pedeset tisuća članova u osamdeset zemalja. Ovo je dojmpljiva i ganutljiva priča o nastanku i rastu Vjere i svjetla, koja je već prevedena na talijanski, portugalski, engleski, španjolski i poljski jezik.

CENTAR MIR MEĐUGORJE

Knjigu možete naći u Suvenirnici Centra MIR Međugorje.

KARDINAL U MEĐUGORJU

Mnogi rekoše da je ovogodišnji Mladifest bio poseban. To je i moj dojam. Nikad nije bilo tako vruće! Nikad toliko mladih! I nikad toliko radosti! Svaki dan Mladifesta bio je intenzivan, pun milosti Božje, istinske radosti i sreće, neopisiva mira i ljubavi, koji su se prelijevali iz srdaca tisuća mladih i bili vidljivi na ozarenim licima i raširenim rukama u molitvi, u slavljenju Boga u pjesmi i plesu.

FRA MARINKO
ŠAKOTA

DVA DANA MLADIFESTA IPAK ČU PAMTITI KAO JEDINSTVENE I NEZABORAVNE. Bila je srijeda, 2. kolovoza 2017. U Međugorje je došao albanski kardinal Ernest Simoni-Troshani. Stigao je avionom iz Firence u Split u pratnji svoga nećaka Tonina.

Sutradan, u četvrtak 3. kolovoza, kardinal je prijepodne oko sat vremena svjedočio pred tisućama mladih iz cijeloga svijeta, a navečer je za vrijeme svete mise propovijedao. Sretan što je njegov cijenjeni sunarodnjak u Međugorju, s puno srca s albanskog je prevodio fra Franjo Dušaj, koji je na službi u mjestu Tuzi u Crnoj Gori. Fra Franjo je kardinalu postavljao pitanja pa mu je na taj način pomagao da se sjeti nekih detalja iz njegova dugog životnog vijeka.

A kardinalovo životno iskustvo je veliko i bogato! Dovoljno je čuti da je od 1963. do 1990. godine, dakle skoro tri desetljeća kao svećenik proveo u zatvoru, pa da shvatimo o kakvom se iskustvu radi. Nije čudo da ga je papa Franjo zagrlio, poljubio i, kako mi netko reče, zaplakao, nakon što je čuo njegovo svjedočanstvo.

Bila je milina gledati starca od 89 godina na ambonu vanjskog oltara s kakvom je ljubavlju i radošću, s kakvim žarom govorio mladima. Isto tako bilo je dojmljivo gledati mlade kako su otvorili sva osjetila i upijali svaku kardinalovu riječ. Nije im smetala ni vrućina ni znojenje niti su postavljali pitanje do kad će trajati. To mi je otvorilo oči da shvatim kako nije istina što neki kažu da današnji mladi nisu spremni na žrtvu. Baš suprotno tome!

Iako smo s radoznavnošću iščekivali, ipak kardinal nije govorio o sebi. Osjetilo se da mu je nešto drugo bilo važno. Govorio je o Isusu. Htio je na mlade prenijeti svoje oduševljenje za Krista i vjeru. Htio je ohrabriti ih da ne postanu ako na životnim stazama naiđu na poteškoće i iskušenja, da ostanu čvrsto ukorijenjeni u vjeri i povezanosti s Kristom, a u tome će im pomoći molitva krunice, redovito slavljenje svete mise i klanjanje Isusu.

Istinu je rekao fra Franjo kad ga je nazvao „Mrva Božja“. Jednostavan, skroman, ponizan, a u isto vrijeme snažan kao stijena. Toplina kardinalova srca pokazivala se na njegovu licu i u svakom pokretu. Prošao je

kroz nezamislive patnje i trpljenja, a izišao procijeden, čista srca kao bistra voda s izvora.

A upravo takav čovjek mladima je najveće svjedočanstvo i najsnažniji govor! Ne riječi nego život! Boljeg učitelja i uzora mladi nisu mogli vidjeti ni čuti od kardinala Simonija koji im je svojim vlastitim primjerom pokazao kako je i danas moguće izdržati kušnje i izazove i prepoznati prikrivene zamke kojih ima posvuda!

Papa Franjo i kardinal Ernesto Simoni primjerom pokazuju kakav je pravi kršćanski stav koji u pozadini ima Krista: U drugima vidjeti biser, drugima zahvaljivati i odati im priznanje. Onako kako je Papa Franjo učinio kada je svećenika Ernesta Simonija imenovao kardinalom.

Iako ništa nije spomenuo, ali možemo zaključiti kako je teško i gorko iskustvo svećenik Ernesto morao imati u zatvorima režima Envera Hodže. No, nigdje gorčine u njegovim riječima! Nigdje optuživanja protivnika! Nigdje opisivanja mučenja ni maltretiranja! Naprotiv!

Na fra Franjinu podsjećanje ispričao je kako je nedavno susreo jednog od sudaca koji su ga bili osudili na smrt. „Kad me je ugledao, htio se sakriti, ali sam ga prepoznao i pozvao da se vrati. Stisnuo sam mu ruku i oprostio mu.“

A onda je došao poseban trenutak. Kardinal je rekao da se prije dolaska u Međugorje susreo s papom Franjom. Ispričao mu je da je pozvan u Međugorje svjedočiti pred mladima

na Mladifestu te ga upitao dopušta li mu otići. *Idi i svjedoči!* odgovorio mu je Papa. Te Papine riječi koje je kardinal prenio izazvale su oduševljenje kod mladih. Radost je bila neopisiva!

Poseban dojam na mene ostavio je kardinal Ernesto kada ga je jedan svećenik prvog dana njegova posjeta Međugorju oslovio riječju Eminencijo! Kardinal ga je blago pogledao, a onda isto tako blago odgovorio: „Nemoj me zvati Eminencijo. Ja sam Ernesto.“ S malo nekog gotovo tihog prijekora šapćući je nastavio: „Isus rasset na križu, a ti mene zoveš Eminencijo!“

Nas nekoliko nazočnih ostalo je bez teksta. Dogodila se prava lekcija! Ta Kardinalova reakcija navela me na razmišljanje o oslovljavanjima među svećenicima i biskupima. Nas svećenike vjernici često nazivaju „velečasni“, a biskupe i kardinale „uzoriti“, „monsinjore“ i sl.

Mi svećenici i biskupi naviknemo se na takve nazive, kao da su potpuno normalni, kao da su od pamtivijeka, pa na njih više uopće ne reagiramo. Neki se čak uvrijede ako ih netko ne nazove prema tituli i službi koju obnašaju.

Kako Isus na to gleda?

„Vole pročelja na gozbama, prva sjedala u sinagogama, pozdrave na trgovima i da ih ljudi zovu 'Rabbi'. Vi pak ne dajte se zvati 'Rabbi', jer jedan je učitelj vaš, a svi ste vi braća.“ (Mt 23,6-8) I na drugom mjestu: „Nije tako među vama! Naprotiv, tko hoće da među vama bude najveći, neka vam bude poslužitelj! I tko hoće da među vama bude prvi, neka bude svima sluga. Jer ni Sin Čovječji nije došao da bude služen, nego da služi i život svoj dade kao otkupninu za mnoge.“ (Mk 10,43-45)

Tako uči Isus svoje učenike.

Papa Franjo i kardinal Ernesto Simoni primjerom pokazuju kakav je pravi kršćanski stav koji u pozadini ima Krista: U drugima vidjeti biser, drugima zahvaljivati i odati im priznanje. Onako kako je Papa Franjo učinio kada je svećenika Ernesta Simonija imenovao kardinalom. S druge strane, ne očekivati zahvala ni priznanje od drugih i ne dopuštati da nas drugi nazivaju gore spomenutim nazivima. Onako kako je postupio kardinal Ernesto kada ga je netko nazvao *Eminencijo*.

SEMINAR POSTA

OBNOVA MOLITVE I POSTA

TEREZIA
GAŽIOVA

GOSPA NAS POZIVA DA POSTIMO SRCEM, JER NAS POSTOM ŽELI PRIBLIŽITI SVOME SINU ISUSU. Mnogo puta nam je ponovila poziv na post. „Danas vas pozivam da počnete s postom od srca. Ima dosta ljudi koji poste, ali zato što svi poste. Postao je to običaj koji nitko ne želi prekinuti.“

„Napose živite u postu, jer ćete postom postići i učiniti mi radost, da se ostvari čitav plan koji Bog planira ovdje u Međugorju...“

„Danas vas pozivam da obnovite molitvu i post s još većim zanosom, sve dok vam molitva ne postane radost. Dječice, tko moli ne boji se budućnosti, a tko posti ne boji se zla. Ponavljam vam još jedanput: samo se molitvom i postom i ratovi mogu zaustaviti, ratovi vaše nevjere i straha za budućnost. S vama sam i poučavam vas dječice: u Bogu je mir i nada vaša. Zato približite se Bogu i stavite ga na prvo mjesto u vašem životu.“

Post je jedno od snažnih sredstava koje nam Gospa nudi na putu svetosti prema cilju koji nam je zacrtan u Nebu. U njezinoj školi to znači strpljivo, odlučno, korak po korak ustrajno i nadasve s ljubavlju.

Postiti nije uvijek lako. Iz iskustva znamo da čim više neke stvari vježbamo to nam one bolje idu. Sportaši trebaju koncentraciju i posebnu obuku prije ozbiljne utakmice. Tako je i u životu.

Ponekad se trebamo još intenzivnije posvetiti onome što smatramo važnim za sebe.

Oni koji su iskusili milosno ozračje seminara posta, molitve i šutnje rado se vraćaju i dovode druge. Tako se i 40 sudionika iz Hercegovine, Hrvatske – od Slavonije, Istre, Dalmacije i dijaspore iz Njemačke od 23.7. do 28.7.2017 odlučilo produbiti ili prvi put otkrivati tu posebnu tajnu i snagu Božjeg djelovanja. Seminar je vodio fra Ljubo Kurtović.

Nekoliko sudionika je podijelilo s nama svoja iskustva:

S. Ivanka: Prije seminara sam bila na odmoru nekoliko dana kako bih se pripremila na susret s Gospodinom. Prvi dojam kad smo ušli u kapelicu i kad smo izuli obuću – suze su mi krenule. To me tako podsjetilo na onaj trenutak kad je Gospodin rekao Mojsiju: 'Izuj obuću jer mjesto na kojem stojiš je sveto'. Gledajući te noge, nekako sam osjetila snažnu želju

svih nas za Bogom, svi smo željeli biti s Njim i u Njegovoj blizini.

Valerija, Slovenija: Ovaj tjedan mi je bio jedan od najljepših u mom životu. Zanimljivo je promatrati kako se po međugorskim brdima ljudi šetaju, po oštrom kamenju, suhim travama držeći u ruci krunicu. Mogla sam doživjeti veliku razliku šetnje Ljubljonom dok držim u ruci sladoled. U mojoj crkvi u Ljubljani pretežno su stari i starice, dok je Međugorje crkva mladih – svi oni kleče na kamenju, po prašini, mole, poste, klanjaju se Isusu. Jako mi se sviđelo to što smo na seminaru šutjeli. Naša usta su bila zatvorena, ali govorile su oči, osmijesi i dodir. To je beskrajno duboko iskustvo.

Luka, Split: Na seminaru sam osjetio puninu Isusovih riječi – što god zaištete u moje ime, dobit ćete. Jer doista je tako i bilo, stvari koje sam predao Isusu. On je uslišao i pomogao. Naučio sam se biti više strpljiv i blaži prema sebi u nekim stvarima.

Marija, Njemačka: Ova godina mi je bila jako teška, stalno sam radila. Tražila sam mjesto gdje ću naći mir. Preko Radio postaje „Mir“ Međugorje čula sam poziv na seminar posta. Na

S. Ivanka

Valerija, Slovenija

Luka, Split

Marija, Njemačka

seminaru mi je bilo predivno, ništa mi nije nedostajalo, mogla bih i dalje postiti, naspavala sam se i odmorila. Život u Njemačkoj je kao život u ratu, u trci i buci, tamo ljudi samo rade, nemaju vremena, žive za rad. Gospodin mi je puno dao i nezahvalna sam. Sada znam da moram drugačije, da trebam pronaći sebe. Ja ne mogu promijeniti ljude oko sebe. Trebam se smiriti i moliti za druge.

Mihaela, Zadar: Prvi sam put na seminaru. Doslovce sam pobjegla iz vriske i galame tražiti svoj mir. Mi puno pričamo u životu, a tu smo samo slušali. Predavanja i samo riječi naših molitava bile su kao jedan govor duše. Upoznavali smo se na nekoj drugoj razini, puno dublje i postali smo puno bliži nego u nerijetko ispraznim razgovorima.

Anita: Na seminaru sam doživjela puno toga lijepoga. Iako sam u sebi imala odbojnost i bilo mi je jako teško postiti, ovo je bilo jedno neponovljivo iskustvo. Sve spoznaje koje sam dobila na predavanjima i od svećenika i od sudionika sigurno će mi pomoći u daljnjem življenju posta, budući da sam primila mnoge plodove. Rijetko što nam može tako pomoći kao post koji je jako zanemaren. To nam je i fra Ljubo rekao, kako se post zanemario nakon Drugog vatikanskog sabora. Ovdje sam upoznala zanimljive ljude, svjedočanstva su mi blagotvorna. Kroz tuđa svjedočanstva sam i sama primala odgovore. Ja sam imala krivi pristup postu. Mislila sam da je razlog što sam

petkom razdražljiva i ljuta i što šaljem otrovne strjelice na sve koje susretne bio taj što sam gladna, a volim jesti. Međutim, sad mi se to jako dobro razbistrilo jer sam otkrila da su to područja koja ne valjaju u meni, koja ne mogu rješavati sama, nego s Isusom.

Meni je Isus, osim mojih karakternih osobina, koje sam ja na nekoj razini i prepoznavala, sad pokazao još neke stvari i dublje. Ja ne mogu to iznositi jer su to jako intimne sfere, ali puno toga mi je pokazao. Ovdje smo imali jako puno vremena za tišinu i klanjanje pred Presvetim, molili smo krunicu, sudjelovali na svetoj misi, ja sam imala stalno mogućnost sve predavati Isusu. Osjećam zaista kako je jučer i danas u meni baš mir i točno sam osjetila da sam oslobođena od nekih stvari.

Neven, Rijeka: Imam 26 godina i vjeroučitelj sam. Prvi sam put bio na seminaru posta, šutnje i molitve. Kroz svoje životno iskustvo sreo sam nekoliko osoba koje su mi preporučile takav seminar i to je u meni probudilo jedno pitanje, jedan poziv, da odvojim vrijeme i baš posvetim na neki način više vremena Gospodinu, na jedan dublji način, da Ga dublje upoznam i obnovim odnos s Njim i da dublje upoznam samoga sebe. Ove godine sam osjetio poticaj da je došlo vrijeme za to. Na internetu sam pronašao obavijesti i ovaj termin koji mi je odgovarao, te sam odlučio doći ovamo. Seminar je probudio u meni iznova glad za Bogom, za Njegovom Riječju, za Njegovom prisutnošću. Na neki način ponovno sam Ga susreo kao Boga koji je milosrdan, koji me prihvaća ovakvog kakav jesam, sa svim svojim slabostima, manama. Sve sam mu predavao i molio Ga da me mijenja, da me On oblikuje, ali iznad svega sam obnovio spoznaju da sam ja Njegovo ljubljeno dijete. Iskustvo sam kako je nestao sav strah od kopanja po mojim ranama iz prošlosti. Susret s Njegovim milosrdem je nešto najdragocjenije – u šutnji, u postu, odricanju, gdje sam ja imao zaista priliku vidjeti sebe u Njegovu svjetlu onako kako me On vidi i sve one mane koje Njemu uopće nisu problem jer On je uvijek blag i strpljiv sa mnom i ispravlja me. Evo zaista imam mnogo poticaja za živjeti svoju svakodnevicu, za svoje poslanje, za služenje drugima. Sad

Mihaela, Zadar

Anita

Neven, Rijeka

Karmen, Slovenija

znam da Ga mogu pronaći u šutnji i u molitvi i iz susreta s Njim crpiti sve što mi je potrebno za život. Plod za koji vjerujem će se još očitovati je svakako radost, mir i Njegova ljubav koja sve više i više raste u mom srcu. I na tome sam zahvalan. Zahvalan sam na voditelju ovoga seminara fra Ljubi, na svim osobama koje su bile ovdje, zaista je bilo prekrasno zajedništvo među nama i iako nismo izmjenjivali riječi, ali već sami pogledi i zajednička molitva su jedna podrška i potpora. Zahvalan sam na tom iskustvu zajedništva i na svim primljenim milostima po zagovoru Majke Marije, Kraljice Mira.“

Karmen, Slovenija: „Ja bih rekla kako je biti na seminaru posta, molitve i tišine Marijin i Isusov poziv. Biti ovdje znači biti odabran. Zašto i u kakvu svrhu ne znam, jer je to Duh koji vodi ne znam ni kamo, ne znam ni s kim, kako, gdje i dokle. Ali ja mislim da ako suptilno slušaš tu Riječ koja ti ponekad šapne nešto sasvim potihlo, onda si tu gdje sam sad ja. Vidim većeg smisla u tome, a ne znam to objasniti. Ne znam čemu služi to moje sudjelovanje i u kakvu svrhu, ali samo osjećam kako trebam moliti, ne samo za sebe nego i za sav svijet iskreno i ponizno, baš u ovo vrijeme moliti svim srcem za Marijine nakane. Ona zna. Ona ima neki viši plan, ne otkriva mi sve od jednom i to me ponekad zna i naljutiti, ali mirna sam. Vraćam se kući sigurna da sam neki mali kamenčić koji je dio ovog mozaika.“

FRA GORAN
AZINOVIĆ

NA OVOGODIŠNJEM FESTIVALU MLADIH SVEĆENIK JACQUES PHILIPPE, ZA VRIJEME KATEHEZE, REKAO JE: „VRIJEME KOJE NE ISPUNIMO LJUBAVLJU, PROMAŠENO JE VRIJEME“.

Mnogi i danas pokušavaju odgovoriti na pitanje što je vrijeme, ali jednako

Božje vrijeme i zato su oni ljudi vječnosti jer njihovo je vrijeme bilo ispunjeno Bogom koji je Ljubav. Vrijeme je jednako životu, jer ako upropastimo vrijeme onda smo upropastili i svoje živote, a ako ispunimo vrijeme Bogom onda će i naši životi postati mjestom gdje boravi Ljubav. Što više vremena darujemo Gospodinu, to će više vječnosti Bog darovati nama.

Vrijeme nas čini prijateljima Božjim, ono nam je darovano da prijateljujem s njim. Vrijeme je ono što svi želimo, ali ga ne koristimo svi na najbolji mogući način. Možda Sotona danas ljude najviše udara kroz vrijeme, jer je *kradljivac vremena*. Sotona ljudima sve nudi osim vremena, jer kada nam oduzme vrijeme, tada oduzima i mogućnost da *prijateljujemo* s Bogom. Zato moderni čovjek često koristi krilaticu „nemam vremena“. Čovjeku polako ponestaje vremena za Boga, obitelj, prijatelje i dokolicu. Nema vre-

Gospodinom. Trebali bismo imati isti otkucaj i isto vrijeme. Kada dođemo u Međugorje i kada vidimo te satove, oni kao da nam govore da je trenutak da uskladimo svoje vrijeme. Kao što je Marija ljubila Isusa posvećujući mu vrijeme, tako bismo i mi u Međugorju trebali iznova početi ljubiti Gospodina darujući mu vrijeme svoga života.

Dolazeći u Međugorje hodočasnici iznova pronalaze vrijeme za Gospodina. Mogli bismo reći da je međugorska duhovnost „duhovnost vremena“. Ovdje se posvećuje vrijeme, ono se „naslanja“ na Božje vrijeme preko svete euharistije, u trenutcima klanjanja

USKLAĐIMO SVOJE VRIJEME S BOŽJIM VREMENOM

tako većina ih nije pronašla odgovor. Neki su se zaustavili na samom početku, dok su se drugi, poput svetog Augustina, zapetljali u samo pitanje i mogu reći: „Ako me netko ne pita, znam, ali ako bih htio nekome to pitanje razjasniti, ne znam!“ Znači, vrijeme je kao zagonetka. Rečenica s početka nas potiče da vrijeme nikad ne promatramo odvojeno ili zasebno. Možemo ga samo promatrati kroz ljubav, kao što se i ljubav jedino može promatrati kroz vrijeme. Ne postoji naše vrijeme, postoji samo Božje vrijeme koje nam je darovano. Svaki čovjek živi sveto od onoga trenutka „ne kad imam svoje vrijeme“, već kad je svoje vrijeme uronio u Božje vrijeme. Zar sveci nisu bili ljudi koji su svoje vrijeme potpuno uskladili s Božjim vremenom? Sveci su živjeli

mena za sve ono što istinski voli – Boga i obitelj, a sve više vremena posvećuje onome što nije izvor njegove radosti, kao što su uspjeh, moda, ovisnosti i novac.

Marija je majka vremena. Ona nas uči da se jedino kroz izdvojeno vrijeme možemo susresti s Gospodinom, jer je živjela Božje vrijeme u svome životu. Ona i Isus imali su zajedničko vrijeme. Odgajala ga je u vremenu kao majka, a on je u vremenu odrastao kao Sin. Imala je za njega vrijeme. Mariji Isus nije bio nešto sporedno ili usput, već on je u njezinu životu bio svaki trenutak. Nije ga mogla podići da odraste ako mu nije posvetila sve svoje vrijeme. Za njega nije odvajala samo minute i sate, nego mu je darovala svoj život. Ona i Isus bili su kao dva usklađena sata koja otkucavaju isto.

Sličnu simboliku mogli bismo iščitati na crkvi svetog Jakova u Međugorju. Naime, crkva ima dva tornja i na jednom i drugom tornju nalaze se satovi. Ti satovi su potpuno usklađeni i otkucavaju isto ritmično i precizno vrijeme. U tome ima i te kako simbolike, jer kao da nam ti satovi progovaraju o skladu i ljepoti vremena. Oni nam govore da tako i naš život mora biti usklađen s

Presvetom oltarskom sakramentu, čašćenju svetoga križa, krunicom, ispovijedanjem i molitvom ozdravljenja. Svaki trenutak u Međugorju je trenutak duhovne sabranosti i molitve. Od molitve se ne umara, jer molitva je jedina sposobna učiniti nas čuvarima Božje ljepote u ovome svijetu.

I zato, dragi hodočasnici kad god dođete u Međugorje pogledajte u satove na crkvi svetog Jakova i sjetiti se da vaš život od tog trenutka može postati potpuno uronjen u Božje vrijeme. Nije potrebno vraćati satove svoga života unatrag da vratite izgubljeno vrijeme, ali dopustite da vas vrijeme provedeno u Međugorju nauči da vrijeme živite na novi i drugačiji način, a jedini ispravan način je da Gospodinu poklonimo svoje vrijeme i svoj život baš poput Marije.

Molitva

Možda nije odlazak,
možda je samo povratak.

Kad pomislim da smrtni prag
nije korak u nepoznato
nego prijelaz praga doma svog,
tad razum zastaje, a srce se obilno širi.

*Gospodine,
nauči nas dane naše brojiti.
Zaustavi nam pogled
na Tvome križu
kako bismo
Tvoju mjeru upoznali.
Zaustavi nam dodir
na Tvojim ranama
kako bismo čistoću doživjeli.
Probudi nas ljubavlju
kako bismo naslutili
da prolaznost života
možda nije odlazak,
nego je možda samo povratak.*

fra S. Ćosić

POTIČITE NAJMLAĐE NA MOLITVU...

Ljetni mjeseci u Međugorju obilježeni su, osim grupnih posjeta, i čestim obiteljskim hodočašćima. Najčešće su to obitelji koje ljetuju na Jadranu, pa onda jedan dan iskoriste za posjet Međugorju ili su to naši gastarbajteri koji su u posjetu rođacima u domovini, pa također navrate u Međugorje kako bi zahvalili Gospi. Nerijetki su i primjeri onih koji svoju skromnu uštedevinu donesu kao darak za potrebite. Najljepši su mi primjeri onih koji donesu desetinu od svoje skromne plaće jer su se tako zavjetovali ili nedavno jedna mlada obitelj iz Livna koja je donijela cijelu ženinu prvu plaću kao zahvalu što je dobila posao.

ŽENA NA BRDU OD KAMENA

Nedavno nas je posjetila i jedna mala obitelj, doduše iz Rima, iz Italije. Također su došli zahvaliti Gospi jer im je ostvarila najveću želju: naime bili su u Međugorju prije tri godine i molili su za dijete! Samo mjesec dana nakon povratka kući, javili su im kako ima jedna djevojčica koja čeka posvojitelje. I oni su je uzeli iako je budućnost bila neizvjesna, naime trebalo je proteći skoro dvije i pol godine da ona i službeno postane njihova. Kad su je primili k sebi, djevojčica je bila stara tri godine: zlostavljana, zapuštena, nije nikada imala svoj krevet, nenaučena da spava jer su je vodili po diskotekama, s njom su prosili po ulicama (jela je samo čokoladu i coca-colu)... Kako su zadnjih mjeseci živjeli u autu, djevojčicu su tukli ako bi se pokakila ili popiščila u autu, tako da je ona prestala ići na nuždu. Trebalo im je 5 mjeseci danonoćnog sjedenja na wc školjci kako bi je samo to naučili... Ipak, njihova ljubav i strpljenje učinili su da se djevojčica polako ukrotila i opustila. I sada su nakon tri godine opet došli u Međugorje zahvaliti Gospi na tom malom crnokosom poklonu! Odmah su se prvu večer popeli na Podbrdo. Djevojčica je bila oduševljena molitvom. Sutradan, kada je obitelj posjetila Majčino selo, neprestano je pitala majku: „Mama, kad ćemo opet do one žene koja je na brdu od kamena?“ Majka primjećuje kako se između Gospe i djevojčice ostvarila jedna čvrsta duhovna veza – kao da je to maleno srce odmah osjetilo i prepoznalo majčinsku ljubav Gospinu koja ju je voljela, čuvala i vodila i kad djevojčica nije imala ljubav svoje biološke majke. Čiste dječje duše najčešće puno lakše doživljavaju ono što je nama zapetljanim odraslim osobama postalo tako teško: duhovnu stvarnost!

IGRAJMO SE MOLITVE

Kolovoz je nekako tradicionalno ovdje u Hercegovini „obilježen“ gostovanjima rođaka iz dijaspore. Domaći ljudi već znaju kako u kolovozu, posebno vikendima, nema mrđanja iz kuće – jer gosti navale. Pa tko ima veliku

PAULA TOMIĆ

S NASTUPANJEM NOVE ŠKOLSKE I PEDAGOŠKE GODINE NE ZABORAVIMO STOGA DA ĆE NAŠU DJECU O MNOGIM SVJETSKIM ZNANJIMA PODUČAVATI U VRTIČU ILI U ŠKOLI, ALI O BOGU, GOSPI, MOLITVI I DUHOVNOM ŽIVOTU MOĆI ĆE NAUČITI JEDINO IZ NAŠEG RODITELJSKOG RODUČAVANJA VLASTITIM PRIMJEROM.

svoju, doista nakon kolovoza „odahne“ od iznošenja meze i vina kojima se začine ta „rodbinska druženja“. Osobno se divim i volim taj hercegovački velikodušni i gostoljubivi mentalitet koji je spreman s gostom podijeliti sve što ima, pa i od svoje sirotinje. Uvijek otvorena kuće i otvorena srca.

Tako se jedno nedjeljno popodne dogodilo da se u našoj kući okupilo podosta djece. Nakon što su se pregledale igračke, izvozali bicikli i romobili, nastala je pauza. Nije se znalo kako se sad zabaviti. I padne mi na pamet ideja: Zašto ne bismo s djecom izmolili krunicu? Možda će im to biti novo i zanimljivo. Svakako i korisno jer ćemo moliti za njihove roditelje. I dosta, djeca su molitvu tako „lako“ prihvatila. Neki nisu znali pravo ni Očenaš... ali brzo se savladalo. A prebiranje po zrcima krunice – bilo je nadasve interesantno! I nakon molitve ponosni pogledi, trčanje u zagrljaj mami i tati s povikom: „Mama, tata – molili smo krunicu za vas!“

Eto kako je malo potrebno da se djecu „zapali“ za molitvu. Dok ovo ljeto prolazi, neka ne gore samo požari oko nas. Bilo bi lijepo da gori i obiteljska molitva. Gospa u Međugorju često spominje koliko je odmalena važno odgajati djecu u duhu molitve. Ona kaže: **„Danas vas pozivam na obnovu molitve u svojim obiteljima. Potičite najmlađe na molitvu i da djeca idu na svetu misu.“** (7. ožujak 1985.) To su najčvršći životni temelji i uzori koji im se mogu dati. Sve će se jednom srušiti, pa i naši roditeljski autoriteti. Djeca će otkriti granice i slabosti nas odraslih – ali bit će puno lakše ako vide da smo ih i mi svjesni i kako sami tražimo Božju pomoć i utjehu. Znat će put.

UROBENI WI-FI PREMA ISUSU

U jednoj drugoj poruci Gospa navodi koliko je važno naše poučavanje primjerom molitve koje ostavljamo djeci. Ona kaže: **„Stavite, dječice, Sveto pismo na vidljivo mjesto u svojoj obitelji i čuvajte ga i živite. Poučavajte svoju djecu, jer ako im niste primjer, djeca odlaze u**

ADRIJAN ICM

bezboštvo.“ (25. kolovoz 1996.) Stoga jako volim kada cijele obitelji dođu na hodočašće u Međugorje jer ovdje djeca konkretno i cjelodnevno imaju priliku vidjeti roditelje kako obavljaju molitvene pobožnosti. Na poseban način klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu.

Francuske novine *Famille Chretienne* napravile su nedavno reportažu o inicijativi organiziranog klanjanja za djecu u Francuskoj koju provode sestre Misionarke Euharistijske, a koje traje već više od 15 godina i pokazuje brojne dobre plodove. Na početku susreta djeci se pročita dio iz Evanđelja, zatim im se pojašnjava

va pročitana Božja riječ. Nakon toga slijedi bojanje ili crtanje na temelju pročitanog, iza čega se djeca prema dobi podijele u grupe. Dob određuje i vrijeme klanjanja pred Presvetim. Djeca od 4 godine imaju klanjanje od 10 minuta, pa onda što stariji to sve duže. Malo se bude u tišini, nekad se zapjeva i izgovaraju se spontane molitvene nakane. Jedan od najvećih plodova je navođenje djece kako bi na prirodan način ušla u intiman odnos s Bogom. Oni kažu da ako je Bog „misterij“, misterij je i susret koji jedan sedmogodišnjak može imati s Njim u kapelici. Jedna majka iz Pariza svjedoči: „Postoji jedna direktna povezanost između dječjeg srca i Gospodina. Imaju svoj WI-FI.“ Drugi roditelji svjedoče: „To je odgoj za buduću duhovni život čiji se plodovi ne vide odmah, nego kasnije u životu. Što dijete ranije nauči moliti, to prije molitva postaje prirodna stvar.“ Također roditelji primjećuju kako djeci to iskustvo klanjanja mijenja

njihovo ponašanje na sv. misi jer postaju sposobni osjetiti „misterij“ Kristove prisutnosti u Svetohraništu. A s njihovim zaključkom sigurno bi se složila i Gospa koja nas slično tome poučava sve ovo vrijeme: *Uvod u Božju prisutnost u vlastitom životu je ono što će djecu dovesti u Crkvu, više od bilo kojeg tečaja teologije!*

S nastupanjem nove školske i pedagoške godine ne zaboravimo stoga da će našu djecu o mnogim svjetskim znanjima poučavati u vrtiću ili u školi, ali o Bogu, Gospi, molitvi i duhovnom životu moći će naučiti jedino iz našeg roditeljskog poučavanja vlastitim primjerom.

Hrvatska misionarka u Južnoj Americi hodočastila u Međugorje

Na Festival mladih u Međugorje vole doći i redovnice, duhovno se okrijepiti. Među njima je s. Zlata Vrbić, hrvatska misionarka u Južnoj Americi. Trenutno djeluje u Čileu. Podrijetlom iz Zavidovića u BiH, s. Zlata je misijskom poslanju podarila ukupno 45 godina života: 12 godina u Peruu, 9 u Paragvaju i 24 u Čileu. Pripada Družbi kćeri milosrđa koju je osnovala bl. Marija Propetog Isusa Petković.

„Svake tri godine dolazim na godišnji odmor. Želim se duhovno i tjelesno odmoriti. Međugorje je za mene jedno od najljepših i najboljih mjesta gdje to mogu doživjeti. Ovdje se osjeća mir, rekla bih da je to kutak raja koji nam je Isus po svojoj Majci ovdje darovao. Ovo je četvrti put da dolazim u vrijeme Festivala mladih. Mislim da je ovo jako dobro, ne samo za mladi svijet. Dobro je da mladi imaju prigodu nešto drugo doživjeti, susresti se s Bogom, s Majkom Božjom, živjeti iskustva koja u svojim zemljama nemaju, vidjeti i čuti nešto novo, a posebno se družiti i upoznati više Isusa i Njegovu Majku. Ja znam da svatko tko dođe u Međugorje ne odlazi praznih ruku. To sam od mnogih čula, a to i sama mogu posvjedočiti. Lijepo je biti ovdje. Ovo je nešto posebno, kada vidite toliko svećenika da ispovijedaju, to se danas ne vidi u svijetu, toliko mladih da se penju na Podbrdo, Križevac, s kojom pobožnošću mole, pjevaju, vesele se. Na tome trebamo zahvaliti Bogu i Majci Božjoj“, rekla je s. Zlata.

Biciklima iz Italije u Međugorje, 1 070 prijeđenih kilometara

Don Renato Corona, 60-godišnji svećenik iz Italije, te njegov suputnik 50-godišnji Achille Ruffoni biciklima su prešli 1 070 kilometara u samo 10 dana. Put je trajao od 30. srpnja do 9. kolovoza. Don Renato je župnik u župi Valmalenco (provincija Sondrio). Pred crkvom u Međugorju ih je dočekaio međugorski župnik fra Marinko Šakota, te im darovao krunicu. O svome prvom hodočašću u Međugorje Don Renato svjedoči: „Ovo je moje prvo hodočašće u Međugorje. S prijateljem Achilleom sam već hodočastio u Santiago de Compostelu. Prije par godina bili smo u Caporetto u Sloveniji. Ove smo godine odlučili doći u Međugorje. Više osoba mi je reklo da idem u Međugorje. Nismo imali nikakvu pratnju pa smo prtljagu nosili na našim biciklima. U Italiju se vraćamo biciklima.“

Redovnice iz Ukrajine na Festivalu mladih

Na 28. međunarodnom molitvenom susretu mladih u Međugorju sudjelovalo je i tridesetak redovnica istočnoga obreda iz Ukrajine. S. Veronika Galatan, članica Reda sv. Bazilija Velikog, već godinama dolazi u Međugorje, a drugi put je na Mladifestu.

„Ovo je jedinstvo! Sigurna sam kako mladi mole i u zajednicama kojima pripadaju, no, kada dođu ovdje sa različitih strana tvore jednu veliku obitelj i to je za mene najvažnije. Ja sam ovdje kao kod kuće. U srcu osjećam da mi je to dom“, rekla je s. Veronika.

Statistike za kolovoz 2017.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 291 000
Broj svećenika koncelebrana: 6981 (225 dnevno)

Molitvena zajednica Effata iz Dubrovnika u Međugorju

Članovi molitvene zajednice Effata iz Dubrovnika sudjelovali su na 28. međunarodnom molitvenom susretu mladih u Međugorju. Svake godine dođu na Festival mladih.

„Kad sam se uključila u molitvenu zajednicu, vidjela sam da oni svake godine idu u Međugorje i pošla sam bez nekog očekivanja, ali silno me se dojmilo. Posebna atmosfera, toliko ljudi iz cijeloga svijeta, ta svjedočanstva su posebna. Toliko ljudi čeka na ispovijed, toliko svećenika ispovijeda, osjeti se Marijina nazočnost. Kad na večernjoj misi vidite toliko svećenika, to je zaista nešto posebno. Vjerujem da hodočasnici osjete Božju blizinu i ljubav i vjerujem da ih to ohrabri da se približe Bogu. Ako se dođe otvorena srca, dogode se jako važne stvari za osobu, dogodi se susret s Bogom“, rekla je članica ove molitvene zajednice Marinka Ulaga. Druge članice molitvene zajednice Effata ističu brojna obraćenja tijekom proteklih godina.

Promjena satnice molitvenog programa u Međugorju-zimski raspored

U petak 1. rujna u Međugorju se mijenja satnica molitveno-liturgijskog programa. Novi će raspored molitvenog programa trajati do 31. svibnja sljedeće godine. Molitva krunice u župnoj crkvi od 1. rujna počinje u 17, a sv. misa u 18 sati. Nakon mise slijedi uobičajeni molitveni raspored, ovisno o danu u tjednu. Euharistijsko klanjanje je utorkom i subotom od 21 do 22 sata, te četvrtkom nakon večernje svete mise. Pobožnost Križnog puta na Križevcu petkom je u 14, a molitva krunice na Podbrdu nedjeljom također u 14 sati. Sveta misa na hrvatskom jeziku u 13 sati slavi se samo subotom.

Koncert zahvale fra Alessandra Brustenghia iz Asiza

U nedjelju, 6. kolovoza, nakon večernjeg molitveno liturgijskoga programa na vanjskome oltaru crkve sv. Jakova u Međugorju, fra Alessandro Brustenghi održao je prigodni koncert zahvale s Međunarodnim zborom Festivala mladih.

U subotu, 5. kolovoza, fra Alessandro se predstavio na 28. međunarodnom molitvenom susretu mladih. Riječ je o karizmatičnom franjevcu anđeoskoga glasa. Njegove izvedbe suvremene i tradicionalne duhovne glazbe osvojile su publiku širom svijeta.

Šahisti iz Ruščice u Međugorju

Članovi Šahovskog kluba Posavac iz Ruščice su po četvrta put hodočastili u Međugorje. Šahisti su s članovima svojih obitelji redovito sudjelovali u večernjem molitvenom programu te molili krunicu na Brdu ukazanja i križnom putu na Križevcu.

Tom prilikom su sudjelovali na pojedinačnom šahovskom turniru Međugorje 2017. Najuspješniji je bio majstorski kandidat Mato Opačak iz ŠK Posavac, drugo mjesto je pripalo trećekategorniku Berislavu Kodžoman iz Šahovskog kluba invalida Hvidra iz Slavenskoga Broda i treće mjesto osvojio je Luka Čondić iz ŠK Posavac.

„Marijanski zavjet za Domovinu“ stigao u Međugorje

U popodnevnom satima u petak 18. kolovoza, nakon dionice koju su prešli od Mostara, u Međugorje je pješice stiglo 35 hodočasnika „Marijanskog zavjeta za Domovinu“. Na ovoj hercegovačkoj dionici u desetom tjednu hoda put se 19. kolovoza nastavio do Metkovića, te potom do Neuma i Dubrovnika, gdje je 24. kolovoza na krajnjem jugu Hrvatske i završio ovaj hodočasnički put koji je trajao 75 dana...

Zavjetno hodočašće „Marijanski zavjet za Domovinu“, koje prolazi svim većim marijanskim svetištima od istoka do juga Hrvatske,

pokrenuli su branitelji i hrvatska mladež 2015. godine. Projekt je inspiriran Putem sv. Jakova (Camino de Santiago) tj. tradicionalnim hodočašćem sv. Jakovu u svetište Santiago de Compostela na sjeverozapadu Španjolske.

„Tko god želi, ima potrebu i snage može nam se priključiti kako bi osjetio tu milost Marijanskog zavjeta za Domovinu. Svaki korak je blagoslovljen i nijedna žrtva ne može u Božjim očima biti premala“, rekao je Dalibor Tunguz, sudionik ovoga hodočašća od samoga početka.

Zajednice Cenacolo na Mladifestu

I ove su godine, tijekom trajanja Međunarodnoga molitvenog susreta mladih u Međugorju sudionici mogli na velikom platnu (100m), a koje su i ove godine pripremili mladi iz zajednice Cenacolo, svaki dan pisati svoje molitve, zahvale Bogu ili neku duhovnu misao. U petak 4. kolovoza nakon večernje svete mise prikazana je predstava zajednice Cenacolo. Ovaj je događaj svake godine obogaćen novim elementima, a članovi zajednice su pripremili i pozornicu na kojoj je predstava izvedena.

U Međugorju svečano proslavljena svetkovina Velike Gospe

Za svetkovinu Velike Gospe ili Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo Međugorje je pohodilo više desetaka tisuća domaćih i inozemnih vjernika. Prema podacima *Ureda informacija*, toga je dana u crkvi, kapelici i na vanjskome oltaru slavljeno 16 sv. misa na hrvatskome i drugim svjetskim jezicima. Zabilježene su hodočasničke skupine iz Slovenije, Italije, Njemačke, Austrije, Poljske, Engleske, SAD-a, Irske, Ukrajine, Slovačke, Francuske, Češke, Mađarske, Libanona, te dakako Bosne i Hercegovine i Hrvatske. Miso slavlje u 11 sati u međugorskoj župnoj crkvi predvodio je fra Zvonimir Pavičić, dok je svečanu večernju sv. misu u 19 sati predvo-

dio fra Antonio Šakota uz koncelebraciju 82 svećenika.

Fra Zvonimir je u propovijedi, između ostalog, rekao kako ne trebamo strahovati od zmaja današnjice, jer je konačna pobjeda u Božjim rukama: „Potrebno je zato biti vjerman i spreman uvijek za Boga dati svjedočanstvo života onako kako ga je dala i Marija i toliki sveci ove crkve. I danas, upravo sada u ovoj liturgiji objedinjujemo i slavimo sva ta slav- lja i otajstvo našega spasenja po Isusu Kristu i Marijino slavno uznesenje i vjeru u naše uzdignuće. Sve je to objedinjeno u slavlju današnjega dana. I zato je ovaj dan toliko drag svim vjernicima. I zato je Gospa toliko

živa u narodu. I zato se tolike bose noge na današnji dan upravljaju Marijinim svetiš- tima, da nam ona izmoli spas kod Gospodina, da ostanemo vjerni na svojim putima.“

Ovogodišnju svetkovinu osobito su obilježili mnogi bosonogi hodočasnici, koji su, nakon mnogih kilometara pješaćenja tijekom cijele noći pristizali u Međugorje. Međugorske ispovjedaonice otvorile su svoja vrata za sakrament pomirenja već od ranoga jutra, a prva sveta misa slavljena je u 5 sati. Mnogi inozemni hodočasnici nastavili su svoj višednevni boravak u Međugorju sudje- lujući u pobožnostima i obilazeći Križevac i Podbrdo.

PRIREDILA
SNJEŽANA
ZOVKO

GEENA SANKOORIKAL, INDIJA

Odrasla sam i odgojena u katoličkoj obitelji. Molila sam, išla na misu, ali su se stvari u mom životu počele mijenjati na bolje tek nakon hodočašća u Međugorje. Ovdje sam prvi put došla 2006. god. Već nakon tog prvog susreta s Međugorjem moj se život počeo lagano mijenjati. Drugi put sam došla sama i tada sam dobila milost molitve krunice. Ovog sam puta dovela cijelu svoju obitelj i to je za mene neopisiva radost. Velika mi je želja bila da i oni iskuse Međugorje, ali ih na to nisam htjela nagovarati. Naprotiv! Htjela sam da oni sami osjete poziv. Kad me prošle godine sestra pitala može li i ona sa mnom poći u Međugorje, znala sam da je vrijeme za naše obiteljsko hodočašće.

Molitva, post, odlazak na svetu misu, sve ono što sam prije činila s velikim naporom danas je postalo lako jer to sada činim s ljubavlju. Međugorje je promijenilo moj život i to mogu tvrditi bez imalo dvojbi. Danas studiram na Institutu Sveti Ivan Pavao II u Washingtonu. Sve je to plod molitava našoj Gospi u Međugorju. I zahvalna sam na tome.

RITA KIRETA, SAD

Međugorje mi u životu znači sve. Mir koji sam ovdje pronašla nisam mogla naći niti na jednom drugom mjestu. Stoga koristim svako slobodno vrijeme kako bih došla ovdje i osvežila se molitvom i mirom koji jedino ovdje nalazim. Ovo je moje četrnaesto hodočašće Kraljici Mira. Svijetu je danas Bog potrebniji više nego ikada, a najbolji putokaz prema Njemu su poruke koje nam upravo ovdje u Međugorju daje Gospa. Stoga nastojim svugdje širiti poruke naše Nebeske Majke kako bi i drugi ljudi dobili milosti koje sam i sama ovdje primila.

SKUPINA HODOČASNIKA IZ KOLUMBIJE

Nakon hodočašća u Lurd, Santiago de Compostelu i Fatimu grupa kolumbijskih hodočasnika posjetila je i Međugorje. O njihovim iskustvima Međugorja govori njihov voditelj: „Međugorje je naša zadnja stanica. Ovdje smo došli častiti Gospu svojom molitvom. Dolazimo iz različitih gradova, različite smo dobi, obrazovanja, društvenog statusa ali nam je jedno zajedničko a to je ljubav prema Majci Božjoj. Zovem se p. Ramiro i misionar sam već 15 godina. Prvi put sam posjetio Međugorje 2015. godine kao duhovni pratitelj jedne skupine hodočasnika. Međugorje je nova evangelizacija u Crkvi i svijetu i mjesto snažne obnove vjere. Molitveni programi u čijem su središtu euharistija, sakrament pomirenja, molitve klanjanja čine ga u potpunosti kristocentričnim. I sam sam o Međugorju, koje me potaklo da počnem ozbiljnije proučavati marijanska ukazanja, njihov značaj i ulogu, napisao knjigu pod nazivom „Kako pobijediti Golijata“. Ono što bih posebno istaknuo ovdje u Međugorju jesu ovdašnji franjevci. Njihova jednostavnost, poniznost, spremnost na služenje svakom hodočasniku jesu primjer koji bi svećenici danas u svijetu trebali slijediti.“

Svjedočanstva

Meditacija

RIJEČI U MOLITVI

FRA MARINKO
ŠAKOTA

MOLITE RIJEČIMA BILA JE PRVA ISUSOVA LEKCIJA UČENICIMA O MOLITVI: „KAD MOLITE, GOVORITE: ‘OČE...’“ (LK 11, 2)

Ne riječima bila je sljedeća uputa: „Kad molite, ne blebećite kao pogani. Misle da će s mnoštva riječi biti uslišani. Ne nalikujte na njih. Ta zna vaš Otac što vam treba i prije negoli ga zaišete.“ (Mt 6,7-8)

Je li Isus drugom lekcijom povukao prvu? Jesu li riječi u molitvi nužne ili suvišne?

„Nama su potrebne riječi da se prisjetimo onoga i razmatramo o onome što tražimo, a ne da mislimo kako riječi Gospodina uvjeravaju ili utječu na njega.“ (Augustin) No moliti se može i bez riječi. „I šutnja jednog čovjeka, koji više ne može Bogu ništa reći, može postati molitva ako se upravo tu šutnju donese pred

Boga koji sluša. Ona može vrijediti više od previše brbljavih i dotjeranih formula koje su prazne i u sebi ne nose ništa od egzodusa prave molitve.“ (J. Ratzinger)

Riječi u molitvi ne može se promatrati kao izoliranu stvarnost nego u odnosu na srce. Ne vrijedi samo molitva riječima. Riječi trebaju biti u dubokoj povezanosti sa srcem. Ako toga nema, riječi su prazne, slične *mjedu što ječi ili cimbalu što zveči* (1 Kor 13,1).

Iz tog razloga Bog narodu upućuje kritiku preko proroka Izaije kojom se i Isus poslužio: „Narod me ovaj usnama časti, a srce mu je daleko od mene.“ (Mt, 15,8) U molitvi dakle vrijedi pravilo riječi i srce. Ako bi se pak gledalo što ima prednost, pripala bi srcu. „U molitvi je bolje imati srce bez riječi nego riječi bez srca.“ (J. Bunyan) Zbog toga Kraljica Mira poziva: „...molite, molite, molite ne riječima nego srcem.“ (25. 12. 2002.)

Malo prije smrti Terezije od Djeteta Isusa, dok je teško bolesna ležala na bolesničkoj postelji, Majka Agneza, njezina rođena sestra, ušla je u njezinu sobu i upitala je: „Na što misliš?“ Tereza će: „Ne mislim ni na što, ne mogu, imam prevelike bolove, pa molim.“ „A što govoriš Isusu?“ Terezija će: „Ništa mu ne kazujem, samo ga ljubim.“

Tereziji riječi nisu bile potrebne jer joj je srce bilo probuđeno, a ona cijelim bićem naslonjena na Isusove grudi. No to ne znači da su u nekom drugom slučaju riječi suvišne. Marija, primjerice, koja je više osoba šutnje nego riječi, u jednom trenutku riječima *veliča Gospodina i klikće mu* (Lk 1,46-47).

Šutnja nekad nije samo šutnja niti su riječi samo riječi. Šutnja bude puno više od riječi, a riječi budu natopljene šutnjom kao kada pustinja prokljia nakon obilne kiše.

Kraljica Mira nas uči kako moliti: „Dječice, nek vam molitva izvire iz srca kao svježja voda na izvoru.“ (25. 8. 1999.)

GOSPINU ŠTOVATELJU I PRIJATELJU MEĐUGORJA

U LECCEU JE 14. SRPNJA, U 77. GODINI PREMI-NUO ELISE RUSCONI. ZAJEDNO S OBITELJI I BROJNIM PRIJATELJIMA, U MOLITVAMA ZAHVALNOSTI I PREPORUKAMA, OPROSTILI SMO SE OD VELIKOG ČOVJeka, GOSPINA ŠTOVATELJA I PRIJATELJA MEĐUGORJA.

Elise je bio čovjek širokih pogleda, snažnog duha i vjere u Boga. Čovjek koji drugima nije nametao svoje mišljenje ali je znao druge osvojiti svojom jednostavnošću i dobrotom i poštovanjem. Vodio je brigu o hodočasnici- ma i ništa nije prepuštao slučaju. Uvijek je brinuo da u Međugorju hodočasnik bude upoznat sa svim župnim programima i da se hodočašće bazira na zdravoj Marijanskoj pobožnosti i svim uputama koje Crkva propisuje.

Za Međugorje je prvi put čuo 1983. godine od jednog mladića koji je u njegovu agenciju došao s molbom da za njega i njegove prijatelje uredi hodočašće u Međugorje. Zaista je tada trebalo i truda i muke kako bi se putovanja u to za njega potpuno nepoznato mjesto negdje u Jugoslaviji uspješno i provelo. No, uspio je nekako sve posložiti. „Saznao sam da mjesto gdje idemo nema ni hotela ni pansiona, tako da je bilo vrlo teško naći smještaj. Hodočasnike sam uspio smjestiti nedaleko od Međugorja u mjestu Čitluk. Nakon njihova povratka u Italiju mogao sam odahnuti. Mislio sam da je time priča oko Međugorja za mene završila. No, nije bilo tako.“

Nedugo potom u njegovu su agenciju počeli dolaziti sve češći zahtjevi za organizacijom hodočašća u Međugorje. „Pomislio sam, zar opet u Međugorje?! Pitao sam se zbog čega bi netko uopće tamo išao? Što ti ljudi uopće tamo rade? No, moj posao je bio organizirati putovanja i nisam ih mogao odbiti.“

Kako se približavalo vrijeme drugog putovanja, počeo je razmišljati da i sam pođe u Međugorje. „Kao da me je nešto vuklo. Odlučio sam na nekoliko dana ostaviti ured i posao i 23. veljače zajedno s grupom od 40-tak osoba krenuo sam za Međugorje. Bila je zima i bilo je doista jako hladno. Snijeg i led su nas pratili cijelim putem, tako da smo se na ionako dugom putovanju vozili puno duže nego je trebalo. Idućeg dana negdje oko ponoći, nakon mnogo poteškoća stigli smo u Zadar gdje smo i prenoćili. Sljedeće jutro nastavili smo put Međugorja. Napokon stižemo u Čitluk gdje smo se smjestili u, nazovimo ga tako, hotel koji je bio jako neugledan i prljav, ali ništa bolje nije postojalo. Nakon ručka sjedamo u autobus i oko 15 sati dolazimo pred crkvu u Međugorju. Puhao je ledeni vjetar i osjećao sam neku nelagodu. Ušao sam u crkvu, kleknuo u jednu od klupa i počeo moliti. I tu se za mene počelo događati nešto zaista izvanredno. Moleći, potpuno sam izgubio pojam i o vremenu i o prostoru. U mojoj

G. Elise Rusconi za jednog od hodočasnika u Međugorje

Nakon prvog dolaska u Međugorje g. Elise Rusconi nastavio je organizirati i dovesti hodočasnike sve ove godine. Osobito su brojna hodočašća u ovo Gospino svetište bila osamdesetih godina. Tako je u jednom danu, za jednu od godišnjica Gospinih ukazanja, posredstvom agencije Viaggi Rusconi, u Međugorje pristiglo 26 autobusa. Samo od 2011. do 2015. godine, kako službeni podatci govore, g. Elise je u Međugorje doveo preko 39 000 hodočasnika.

se glavi, kao na filmskoj traci počeo vrtjeti cijeli moj život. Od navale čudesnih emocija koje su me tako snažno obuzele, počeo sam plakati. U tom posebnom stanju u nutrini sam jasno čuo glas koji mi je govorio: „Ti moraš mnoge ljude dovesti u ovo mjesto!“ Dok smo se narednih hladnih i kišovitih dana penjali na Brdo ukazanja, potom na Križevac moleći put križa, slušali svjedočanstvo svećenika, sudjelovali na molitvi krunice i svetim misama, u mom je srcu stalno odjekivao onaj isti glas govoreći: „Ti moraš mnoge ljude dovesti u ovo mjesto.“ U početku sam se borio s mislima i postavljao si pitanja što bih mogao raditi u ovome mjestu? Što ovo mjesto može ponuditi? Ovdje se nema ništa lijepo za vidjeti pa čak ni restoran u kojem bi oni koje bih doveo mogli barem popiti kavu... Ali unatoč svemu, ovdje sam počeo osjećati nešto posebno. To su mi posvjedočili i svi koji su bili na tom hodočašću. Unatoč hladnoći, umoru i mnogim drugim poteškoćama u

Međugorju smo se osjećali dobro. U nutrini moga bića osjećao sam mir i opuštenost što nisam osjetio jako dugo. Ne znam točno objasniti zašto, ali na kraju mog boravka u Međugorju ja sam osjetio da se Gospa ovdje zaista ukazuje i da ima poruku za sve one koji joj žele otvoriti svoje srce. Iz mog prvog susreta s Međugorjem izvukao sam jako bitne pouke: da svatko od nas treba biti spreman prihvatiti i nositi križ koji nam je dan, važnost molitve u životu i spoznaja da Bog za svakoga od nas ima plan. Danas sam uvjeren da su to bili dani kada su se moje postojanje i cijeli moj život počeli mijenjati.“

G. Elise Rusconi se uistinu odazvao nutarnjem glasu i pozivu Kraljice Mira da dovede mnoge ljude u ovo mjesto koje je Gospa odabrala. Posljednji je put u Međugorju bio na Međunarodnom seminaru za organizatore i voditelje hodočašća.

Počivao u miru Božjem.

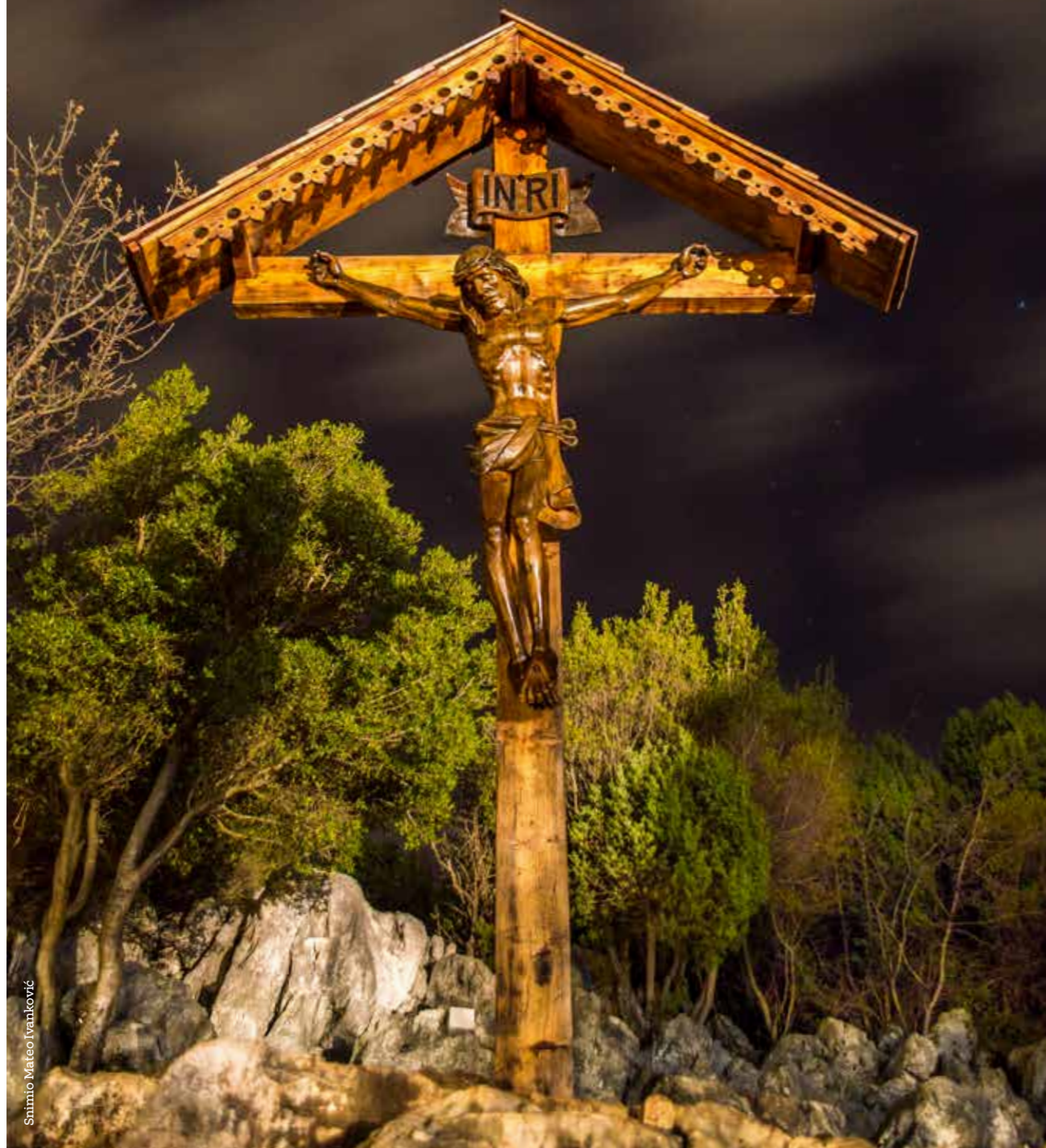
Priredila: Jela Odak

MIRTA MILETIĆ

TKO LJUBI OCA ILI MAJKU VIŠE NEGO MENE, NIJE MENE DOSTOJAN!

RODITELJI BI TREBALI MOLITI OD GOSPODINA ONO ŠTO JE NAJBOLJE ZA NJIHOVU DJECU. A NAJBOLJE ZA NJIH JE SLIJEDITI VLASTITI POZIV, ONO ŠTO JE BOG ODREDIO ZA SVAKOG POJEDINOG. OTKRIVANJE POZIVA JE VELIKA TAJNA I PONEKAD DUGOTRAJNI PROCES, ALI DONOSI ISTINSKU RADOST I ISPUNJENJE. KADA ČOVJEK PRONAĐE SVOJ POZIV ONDA SE KROZ NJEGA POSVEĆUJE I PUTUJE PREMA SVOM CILJU. A TO JE NEBO! RAZLIČITI SU PUTEVI, A JEDNO ODREDIŠTE! VJEČNOST!

Sinhrio Mateo Ivanović

NASLOV OVOG TEKSTA ISUSOVE SU RIJEČI ZAPISANE U MATEJEVU EVANĐE-LJU. I nastavlja Isus: „Tko ljubi sina ili kćer više nego mene, nije mene dostojan“. Ne čine li vam se Njegove riječi grube i krute? Zar Isus ne razumije roditeljsku brigu i ljubav prema djeci? I obrnuto, privrženost djece prema roditeljima? Ponekad se događa da naša ljudska ljubav postane i sebična i neuredna i posesivna i usmjerena samo na zemaljsko. Zbog toga nas Isus budi ovim pomalo grubim riječima. Traži od nas da posložimo stvari kako treba. Potiče nas da Njega stavimo na prvo mjesto. Kada se slobodno odlučimo Njega slijediti, sve drugo pada u drugi plan: majka, otac, sin, kćer, zaručnik, zaručnica...Kada svoje srce u potpunosti predaš Isusu, ono mu se vraća čišće, mlađe i sposobnije voljeti druge na pravi način. Tada sva tvoja ljudska ljubav prolazi kroz Isusovo Srce i odatle izlazi obogaćena.

Bez takve „pročišćene“ ljubavi nemoguće je ljubiti druge. Uvijek smo u napasti voljeti zbog sebičnosti, straha ili navike. Posesivnost i kontrolu nazivati ljubavlju. 'Imati' djecu da nam ispune prazninu života ili biti nezdravo navezani na roditelje jer nam je tako sigurnije. Kontrolirati živote svoje djece i umjesto njih odabirati njihove životne pozive. Velika je napast misliti da kao roditelji jedini sudjelujemo u tajni stvaranja novog ljudskog života i prihvatiti sebičnost i „kulturu smrti“. Djeca su plod roditeljske ljubavi, no postoji i Treći koji daje život. Tako su zapravo roditelji samo Njegovi suradnici. Oni dopuštaju da Bog kroz njih stvori još jedan ljudski život.

Često nastaje ozbiljan problem, pa čak i kod kršćanskih roditelja, kada njihova djeca izabiru duhovni poziv. Neka to bude nečije tuđe dijete! Samo ne moje! Ja sam već isplanirao i unuke i mjesto gdje će živjeti. Duhovni poziv je božanska inicijativa i On zna što je najbolje za pozvanoga i njegovu obitelj. Papa Pio XII. progovorio je o tom problemu ističući kako je „čak i među onima koji se razmeću katoličkom vjerom mnogo roditelja koji se ne mire s duhovnim pozivom svoje djece. Beskrupulozno se bore protiv božanskog poziva, koristeći se raznim argumentima čak i sredstvima koja mogu dovesti u opasnost ne samo poziv u savršeniji stalež, nego i samu savjest i vječno spasenje onih koje bi trebali toliko ljubiti.“

Sveti Jose Maria kaže: „Zaboravljaju da su oni suradnici Božji i da je životno pravilo također da djeca napuštaju roditeljski dom, da stvore novi dom, ili jednostavno zbog posla. Ili zbog studija. Često, premda mladi, odlaze živjeti drugdje i to nije nikakva katastrofa. U nekim slučajevima i same obitelji – radi dobrobiti djece – potiču takvo odvajanje. Zašto im moraju postavljati zaprjeke ukoliko pozele slijediti Krista? On nikada ne razdvaja duše.“

Roditelji bi trebali moliti od Gospodina ono što je najbolje za njihovu djecu. A najbolje za njih je slijediti vlastiti poziv, ono što je Bog odredio za svakog pojedinog. Otkrivanje poziva je velika tajna i ponekad dugotrajni proces, ali donosi istinsku radost i ispunjenje. Kada čovjek pronađe svoj poziv onda se kroz njega posvećuje i putuje prema svom cilju. A to je Nebo! Različiti su putevi, a jedno odredište! Vječnost!

Kolovoz je poseban u Međugorju zbog mnogo mladih ljudi koji kroz događaj Mladifesta zapravo traže svoj poziv. Tragaju za odgovorima! Tko sam? Gdje me Bog želi? Kamo idem? I doista ako iskreno traže i pitaju, pronalaze odgovore. Tolika su svjedočanstva onih koji su se odlučili na brak ili shvatili da ih Bog zove na posvećeni život. Sjećam se i vlastitog traženja. Je li moj poziv brak ili posvećeni život? Gdje me zoveš Gospodine? Kako ti mogu najbolje pomoći? Kako se mogu najbolje ostvariti? Hoću li radošno živjeti poziv koji odaberem? Priznajem da mi je taj period života bio težak. To uopće nije jednostavno i lako! Odgovoriti na poziv! I sada u ovoj fazi života često odahnem jer više ne moram tražiti, jer su muke traženja iza mene. Nama koji smo pronašli svoj poziv ostaje zadaća da molimo za one koji ga traže. Da molimo ovaj mjesec za mlade koji će doći u Međugorje. Da svoju vlastitu djecu ne sputavamo u odabiru poziva, da molimo za duhovne pozive kod naše djece. Da se ne bojimo grčevito za živote naše djece, nego da povjerujemo Onome koji ih je najprije želio i isplanirao. I svakako, trebamo živjeti potpuno naš poziv, radosno i odgovorno. Jer takvim radosnim svjedočanstvom pomažemo osvijetliti put traženja drugima. Današnjem svijetu su potrebni radosni svjedoci. Sveti očevi i majke, sveti svećenici, svete časne sestre. Tako će i mladi moći lakše otkriti neizmerno bogatstvo različitih životnih poziva i ono najvažnije – Krista koji ostvarenje svakog tog poziva čini ne samo mogućim, već i ispunjenim svim potrebnim milostima i blagoslovima.

Tema ovogodišnjeg festivala je ljubav. I ona je zaista temelj svakog životnog poziva. Što god odaberem, ulazim u prostor darivanja, žrtve, posvećenja. Bez ljubavi je svaki poziv prazan, hladan, beživotan. Zato je važno susresti živoga Krista i postati vjeran učenik u Njegovoj školi ljubavi. A ta škola je svakodnevna i doživotna. Međugorje je zapravo prekrasna škola ljubavi. Ovdje imamo najbolju učiteljicu, onu koja je Milosti puna. Koliko god o tome razmišljali, možda i nikada ne ćemo razumjeti koliko je to velik dar. Zato se silno radujem kad vidim sve ove mlade koji iz godine u godinu dolaze ovdje i primaju velike milosti za svoj budući život, budući poziv. Na kraju, vjerujem da Gospodin ima još jako puno posla u našim srcima kako bi ono bilo sposobno ljubiti više. Molimo jedni za druge da se to i ostvari.

Redovnički dan u BiH na temu „Redovnici i redovnice u službi pomirenja“

Ovogodišnji Redovnički dan u Bosni i Hercegovini na temu „Redovnici i redovnice u službi pomirenja“ održat će se u subotu 9. rujna s početkom okupljanja u 9.30 sati u franjevačkom samostanu i župi sv. Ante Padovanskoga na Humcu.

Program će započeti u 10 sati uvodnom molitvom te pozdravom i dobrodošlicom predsjednika Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine i provincijala Hercegovačke franjevačke provincije, dr. fra Miljenka Šteke.

Na početku prigodnu riječ uputit će banjolučki pomoćni biskup mons. dr. Marko Semren te gvardijan samostana fra Dario Dodig.

Redovnički skup moderirat će provincijska predstojnica Školskih sestara franjevki Provincije Svete obitelji s. Zdenka Kozina.

Prvo predavanje: „Redovnici i redovnice u službi pomirenja“ (teološki vidik) održat će fra Mijo Džolan, član Franjevačke provincije Bosne Srebrene.

Drugo predavanje na istu temu (psihološki vidik) održat će doc. dr. sc. Arta Dodaj sa Studija psihologije Filozofskog fakulteta u Mostaru.

Slijedi rasprava, a zatim odmor. Bit će prigoda za sakrament pomirenja.

Euharistijsko slavlje s početkom u 12.15 sati predslavit će pomoćni biskup mons. Marko Semren.

Nakon objeda slijedi u 15 sati razgledavanje franjevačke galerije i muzeja.

U 16 sati bit će upriličen prigodni kulturno rekreativni program.

Oko 17 sati je zatvaranje XX. redovničkog dana.

(Tajništvo KVRPP BiH)

TAJ PREDIVAN OSMIJEH NA NJIHOVIM LICIMA...

JEDAN OD SVAKAKO NAJLJEPŠIH DOGAĐAJA U MEĐUGORJU JE MEĐUNARODNI MOLITVENI FESTIVAL MLADIH – MLADIFEST.

Ovogodišnje 28. izdanje i činjenica da sve veći broj mladih dolazi na ovaj festival iz cijelog svijeta govore sami za sebe o važnosti i značenju ovog događanja ne samo za sudionike već i za sve one krajeve iz kojih mladi dolaze. Jer oni se vraćaju svojim domovima noseći predivne plodove sedmodnevnog iskustva međusobnog zajedništva u molitvi i razmatranju, svjedočanstvima i promišljanju svojih života u svjetlu evanđelja. Ovime sam događaj festivala nadaleko nadvisuju u značaju i važnosti upravo ta uprisutnjenja njegovih plodova u svakodnevnica tih mladića i djevojaka, koji – kako je to sama Gospa u Međugorju pozvala – nose miris svetosti svijetu gladnom ljubavi.

I upravo je glavna tema samog festivala ljubav! Ljubav o kojoj se često piše u medijima, uglavnom na iskrivljeni i karikirani način, ali se onaj stvarni sadržaj te riječi rijetko susreće u današnjem svijetu. Jer ljubav nema nikakvih dodirnih točaka sa sebeljubljem, sebičnošću, egoizmom, materijalizmom i kulturom samoće i ispraznosti.

KREŠIMIR MILETIĆ

LJUBAV O KOJOJ SE ČESTO PIŠE U MEDIJIMA, UGLAVNOM NA ISKRIVLJENI I KARIKIRANI NAČIN, ALI SE ONAJ STAVNI SADRŽAJ TE RIJEČI RIJETKO SUSREĆE U DANAŠNJEM SVIJETU. JER LJUBAV NEMA NIKAKVIH DODIRNIH TOČAKA SA SEBELJUBLJEM, SEBIČNOŠĆU, EGOIZMOM, MATERIJALIZMOM I KULTUROM SAMOĆE I ISPRAZNOSTI.

materijalizmom i kulturom samoće i ispraznosti. Tako i papa Franjo u gotovo svim obraćanjima mladima naglašava ljubav kao stožernu krjepost, pozivajući ih da nikada ne isključuju, izoliraju ili ignoriraju druge, već grade zajedništvo sa svima promatrajući i ljubeći u njima samoga Krista. A ovi festivali u Međugorju su upravo snažno svjedočanstvo i iskustvo tog zajedništva, da je ne samo moguće već i predivno biti zajedno i zajedno otkrivati ljepotu vjere i zajedništva s Gospodinom.

Nekoliko poruka pape Franje mladima urezalo mi se na poseban način u srce. Jedna od njih je svakako ona da ne budu „turisti života“, da odbace površno gledanje na stvarnost, a da prihvate ozbiljan djelatan stav prema životu. Svatko od nas roditelja proživljava zajedno s našom djecom taj proces traganja za njihovim životnim pozivom, zvanjem, smjerom kojim će razvijati one prekrasne talente koje im je Gospodin darovao. I gotovo uvijek zaboravimo da oni ne mogu, a niti trebaju, gledati svijet našim očima, našim iskustvom. Često se sjetim odlomka iz Evanđelja koji opisuje događaj kada su Josip i Ma-

rija tražili Isusa i pronašli ga nakon tri dana kako poučava u hramu i razmišljam o tom velikom otajstvu naših roditeljskih uloga i važnosti da našoj djeci ne postanemo zaprjeka na njihovu putu prema Gospodinu, prema otkrivanju onog najljepšeg i najvažnijeg u njihovu životu.

Treća poruka Pape mladima koja mi je posebno draga jest ona gdje ih je pozvao da zamijene ugodu kauča s cipelama i krenu Božjim putovima, mijenjajući svijet. Mladi imaju veliku prednost pred današnjom 'ostarjelom civilizacijom' koja kao da se umorila od traganja za boljim i kvalitetnijim, a prepustila se ispraznim instant-rješenjima bez dubine. Užitak, novac, moć, status u društvu zamračili su pogled srca mnogih na onu istinsku radost koju donosi zajedništvo s Gospodinom, istinsko zajedništvo s drugima. No, kod mladih je primjetna ta strast i potraga za onim pravim vrijednostima, njihova zahtjevnost i neprihvatanje polovičnosti, koja se očituje i na samim festivalima. Niti vrućina niti umor ne predstavljaju im prepreku da provedu tih sedam dana zajedno, s osmijehom na licima. Taj osmijeh na njihovim licima

je nešto najljepše što sam primijetio u Međugorju, nešto što jednostavno svijetli i odražava sve ono što se događa u njihovim nutrinama.

I svaki put kad ugledam taj osmijeh na licima mladih, kao da čujem onaj njihov poklič iz Krakova, kada su jednoglasno uskliknuli gromoglasni 'DA' kao odgovor na pitanje Pape vjeruju li da mogu promijeniti stvari u današnjem svijetu. Jer mladi se ne mire s onime što nije dobro, s 'kulturom odbacivanja', niti žele popustiti pred 'globalizacijom ravnodušnosti'. Oni su iznimno brzi i spretni u različitim komunikacijskim alatima, ne prihvaćaju granice i radoznalo istražuju spremni na učenje o različitim kulturama.

Svakako, mladi su izloženi brojnim i zahtjevnim iskustvima, kao i napastima. Svjedoci smo koliko je duh svijeta snažan u privlačenju i zarobljavanju čovjeka, odvajajući ga od onih pravih životnih sadržaja. Zato su ovakvi susreti iznimno važni, jer u vršnjačkom okruženju imaju priliku kroz molitvu i razmatranje, slavljenje sakramenta, međusobna upoznavanja i dijeljenje iskustava otkrivati i produbljivati svoju vjeru. Ohrabreni i motivirani puno će lakše i jednostavnije nastaviti koračati svojim životnim putovima te se pripremati za svoje životne uloge. Kojim god putem izaberu ići, bilo da je to obiteljski ili posvećeni život, bez čvrstih temelja ne će moći daleko stići. Zato je duhovni rast iznimno važan za tu sposobnost donošenja važnih životnih odluka, o čemu na najljepši način svjedoči i sam tekst iz Poslanice Filipljanima koji je uzet kao glavni tekst cijelog susreta: *I molim za ovo: da ljubav vaša sve više i više raste u spoznanju i potpunu pronicanju te možete prosuditi što je najbolje. (Fil 1,9)* Bogu hvala za ovaj festival i za sve mlade koji su bili sudionici i koji će tek doći! Eto, proširimo glas o ovom događaju i potaknimo mlade iz našeg okruženja da dođu slijedeće godine. I naše će se okruženje početi mijenjati. Želim Vam mir i dobro!

fra Slavka Barbarić

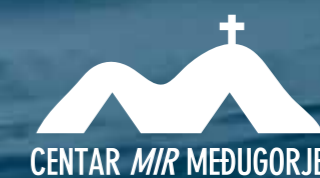
Daj mi svoje ranjeno srce

ISPOVIJED: ZAŠTO I KAKO?

Daj mi svoje ranjeno srce
Ispovijed: zašto i kako?

Nakon priručnika *Molite srcem* evo još jednoga priručnika dr. fra Slavka Barbarića koji se obraća srcu i koji je pisan srcem. Budući da je srce srž čitava čovjekova bića i postojanja, nije teško zaključiti da se i ovaj put radi o priručniku koji ponire u još jednu sržnu stvarnost kršćanskoga života. U prvome je ta stvarnost bila molitva, a u ovome je to sakrament pomirenja ili sveta ispovijed. Za osvjedočena kršćanina ispovijed doista spada u sržnu i središnju stvarnost njegova kršćanskog življenja jer je kršćanski život nezamisliv bez milosna pomirenja s Bogom i s ljudima, a to se pomirenje ne može postići nikakvim nagodbama ni uzajamnim ustupcima kako to čine državnici, već posvemašnjom preobrazbom srca koja se potpuno oživotvoruje samo u skrušenoj sakramentalnoj ispovijedi.

Knjigu možete naći u Suvenirnici Centra MIR Međugorje.

MEDIJI KOJI ŽELE „PRESUDITI“ MEĐUGORJU

Ako je suditi po naslovima i komentarima u pojedinim hrvatskim medijima posljednjih godina, Međugorje je već odavno „zabranjeno“, papa Franjo je „protiv“ Međugorja, svetište je „stvoren radi zarade“, „fratri manipuliraju vidiocima“ itd. Naslušali smo se i imali priliku pročitati kojekakvih „istina“ i konačnih „presuda“. U nekima su se pozivali na visoke izvore i autoritete, unutar Crkve i izvan nje, a ponekad su nastojali biti samo „svjedoci“, koji se ne daju manipulirati. A onda su ostali prilično iznenađeni i šokirani kad su čuli pozitivna stajališta poljskog nadbiskupa Hosera, koji je imao priliku kao posebni Papin izaslanik iz prve ruke doživjeti Međugorje, te koji je reflektirao neka službena stajališta Svete Stolice o tom svetištu. Iznenadili su ih i ishodi rada posebne vati-kanske komisije, koja se posljednjih godina detaljno bavila međugorskim fenomenom.

teško pronaći značajnije tekstove o duhovnim, kulturnim, karitativnim ili nekim drugim pozitivnim crkvenim pothvatima i doprinosima društvu u kojem živimo. Istodobno ćete pronaći senzacije i skandale, sukobe i kritike... Miješanje Crkve u politiku, zaostalost i nacionalizam, pedofilija i život svećenika na visokoj nozi, visoke državne donacije i privilegije – omiljene su teme pojedinih kroničara crkvenog života.

Očito Crkva nije u modi kod velikog broja naših novinara. Sasvim je jasno da ni svi predstavnici crkvenih institucija nisu sveci i da imaju pogrešaka i zabluda. Ali teško se oteći dojmu da su puno više izloženi kritici od ostalih i da se često plemenita nastojanja koja dolaze iz crkvenih redova marginaliziraju. S druge stra-

Prvi iskorak koji Crkva može napraviti jest veća otvorenost medijima. Iako to može zvučati paradoksalno, upravo plasiranje većeg broja informacija, susretljivost prema novinarima, otvaranje većeg broja tema i više kompetentnih sugovornika od strane Crkve u javnosti, smanjit će broj dezinformacija i nagađanja, prekinut će šutnju o mnogobrojnim temama te na koncu ukinuti ekskluzivno pravo nekolicini „kompetentnih“ tumača crkvenih stajališta. Jasno, izravnijim ulaskom Crkve u javni forum možemo očekivati i izravnije napade onih koji se ne slažu s tim stajalištima. To će pak zahtijevati puno veću osposobljenost i bolji trening onih koji bi nastupali u ime Crkve. Oni će morati biti mudriji i rječitiji, zanimljiviji i bolje upućeni u stvarnost od svojih protivnika. Nažalost, danas takve novinari još uvijek traže sa svijećom. Budući da često nailaze na odbijanja onih koji mogu kompetentno zastupati Crkvu, linijom manjeg otpora novinari daju prostora onima koji će potvrditi njihova stajališta, onima koji će svojim istupima sramotiti Crkvu ili će jednostavno sami pokušavati interpretirati što bi crkvena hijerarhija o nečemu mogla misliti. Dakle, Crkva je pozvana na dijalog, pa čak i onda kad namjere sugovornika i nisu najiskrenije.

Drugi važan iskorak moguće je napraviti na formuliranju samih poruka, koje Crkvu legitimiraju u javnosti a, koje – budimo kritični – ponekad znaju biti nerazumljive, ispolitizirane ili neprilagodene aktualnom trenutku. S druge strane, svjedoci smo kako prava poruka izrečena u pravom trenutku može „zvoniti“ mjesecima pa i godinama. Jasno, Crkva mora biti dosljedna i beskompromisna u tim porukama jer prenosi vječnu istinu, koju treba prilagoditi vremenu.

Svjedoci smo kako sve više ljudi našeg potrošačkog društva traga za istinom i spreman je čuti pravorijek u sveopćem komunikacijskom kaosu. Ljudi su svakodnevno zasuti gomilom informacija, sve im je naizgled dostupno i o svemu, zahvaljujući komunikacijskim i tehnološkim dostignućima, u relativno kratkom roku mogu doznati sve što ih zanima. Tako su često, svjesno ili nesvjesno, izloženi i mnogobrojnim dezinformacijama, površnim informacijama pa i podvalama. Mnoge od njih se odnose i na Boga, Crkvu i kršćanstvo općenito. Neke su plod neznanja i nerazumijevanja, a neke zlonamjernosti. Zato su nam potrebni nego ikada tumači vjerskih istina, te zbivanja u Crkvi i svijetu. Oni nam pomažu da se vratimo izvoru – vječnim Isusovim načelima, odnosno da nam u moru senzacionalizma, šarenila i potpuno beskorisnih informacija ukažu na bitno. Oni nam pomažu da trezveno i odgovorno pristupamo vremenu u kojem živimo te da ne postanemo objekti tuđih manipulacija, već subjekti koji su kadri mijenjati sadašnjost i kreirati bolju budućnost. Zato je Crkva puno pozvanija biti komunikator i dati ljudima istinu, nego kojekakve nevladine udruge ili komitete. To je dodatni razlog da prilagodi poslanje medijima i odgovori na izazove aktualnog trenutka.

Uz poruku je uvijek bio vezan i glasnik i o njemu je često ovisio uspjeh poruke. Zato i te kako treba voditi računa o vjerodostojnosti onih koji nastupaju u ime Crkve, iako se o vjerodostojnosti u novinarstvu vodi vrlo malo računa. A kad smo kod glasnika, često je pogrešno uvjerenje da u ime Crkve trebaju nastupati samo biskupi, teolozi, svećenici... Crkva je po definiciji „narod Božji“. Prema tome, medijski teret ne smije biti samo na leđima

službene crkvene hijerarhije, iako se kroz njihovo ponašanje najčešće promatra cijelu vjerničku zajednicu. Među vjernicima sigurno postoje i kompetentni odvjetnici, novinari, književnici, liječnici, menadžeri... Susrećemo ih u crkvi nedjeljom i nerijetko slušamo kako otvoreno govore o svojim vjerničkim uvjerenjima. Pravo je pitanje – zašto oni ne bi također postali suvremeni glasnogovornici Katoličke Crkve, kroz obranu vjerskih istina i inicijativa. U prilog tome govore i neki uspješni projekti, u kojima glavnu riječ vode laici. Međutim, ne izjašnjava li se u Hrvatskoj više do 80% građana katolicima, a nisu li puno glasnjivi svi neki drugi!? Očito nema dovoljno samosvijesti među nama, ali ni poticaja da to činimo od strane crkvenih zajednica.

Mediji sami po sebi nisu problem. Oni su dar. Mnogi od njih nam otvaraju nove vidike i utječu na društvene aktere da se ponašaju odgovornije. Često su problem ljudi koji ih imaju u rukama i koji kreiraju sadržaje koje čitamo, gledamo i slušamo ili mi sami koji ne znamo konzumirati medije. Vlasnike medija teško možemo mijenjati ako nismo zadovoljni njihovim medijima. Njih mijenja tržište, a mi na njih možemo utjecati tako što ćemo gledati ili čitati neke druge sadržaje, a ne one koje nam oni nude.

Da su mediji postojali u doba dok je Isus Krist hodao našom zemljom, zasigurno bi ih dobro poznavao i iskoristio u širenju radosne vijesti. Tada je svojim apostolima govorio – propovijedajte s krovova. Danas bi zasigurno rekao – iskoristite moć medija da vaša poruka dođe do što većeg broja ljudi... Toga je bio svjestan i blagopokojni sveti papa Ivan Pavao II. koji je uvelike koristio moć medija u plasiranju vlastite poruke i koji je znao ponekad pogledati televizijski dnevnik pa i pokoji film te koji je kroz svoje enciklike redovito ukazivao na blagodati koje nam mediji pružaju... U svakom slučaju, od medija ne smijemo bježati, ignorirati ih ili im pristupati sa strahopoštovanjem. Moramo se suočiti s njima i svoj način komuniciranja prilagoditi njihovu izričaju. Tako ćemo se izboriti za svoje besplatne stranice u novinama ili minute na televiziji. Tako će se čuti i naše stajalište... Ne možemo priuštiti luksuz distanciranja. Moramo postati subjekt, a ne objekt njihova izvještavanja.

BOŽO SKOKO

KAKO SADA PAPA FRANJO, KARDINALI I BISKUPI MOGU IMATI POZITIVNO STAJALIŠTE O GOSPINIM UKAZANJIMA, PAKAR I NJIHOVIM POČETCI-MA?! ZBUNJENO SU SE PITALI NEKI „DOBRO INFORMIRANI“ NOVINARI OVOG LJETA. Očito

im činjenice kvare željenu sliku, ili bi se stotine ispisanih listova mogli pokazati potpuno promašenima... U svakom slučaju nije zgodno, jer sve

ono što je ispisano i izgovoreno, u vremenu digitalnih komunikacija, nažalost negdje ostaje zapisano. Ipak, mnogi se od njih pouzdaju u zaborav hrvatske javnosti, jer se do sada ionako nitko nije ispričao zbog lažnih vijesti, insinucija ili podvala. Dapače, za neke naše novinare i publiciste to je čak i opravdano kad je Crkva u pitanju, jer ionako „nije transparentna“ i smeta im njezina prisutnost u društvu. Nema dvojbe

kako je nekima Međugorje trn u oku, a Crkva crvena krpa. Dovoljno je napraviti površnu analizu medijskog izvještavanja da bismo shvatili kakvi i odakle pušu medijski vjetrovi.

Baš zato posljednjih godina crkveni oci i katolički publicisti upozoravaju na neetično izvještavanje hrvatskih medija kad je Crkva u pitanju, pa i svojevrsni progon Crkve iz javnog života. I sami smo svjedoci kako je u nekim našim tiražnim novinama

ne, čini se da crkveni oci ne će puno postići kritiziranjem postojećeg stanja, koje ponekad podsjeća na borbu s vjetrenjačama. Naime, mediji više nisu što su nekada bili, a i društvo u kojem živimo potpuno se promijenilo. Nije li vrijeme da i Crkva učini nužne iskorake na području komuniciranja i pokaže se kao ravnopravan sugovornik u javnom forumu, unatoč tome što argumenti u njemu ne znače puno!?

Preminula pakistanska Majka gubavaca

S. Ruth Pfau, međunarodno poznata njemačka liječnica i redovnica, koja je svoj život posvetila borbi protiv gube i tuberkuloze, preminula je u 88. godini života u bolnici u Karachiju. Pomogla je stotinama tisuća ljudi da žive dostojanstveno, istaknuo je za Kathpress predsjednik Zaklade Ruth Pfau Harald Meyer-Porzky. S. Ruth cijeloga se života borila za ljudska prava, razumijevanje među ljudima i vjerskim zajednicama. U više od pola stoljeća djelovanja sa svojim je suradnicima izliječila od gube više od pedeset tisuća ljudi u Pakistanu, gdje je nazivaju Majkom gubavaca, a bila je 1979. imenovana počasnom državljankom i nacionalnom savjetnicom za pitanje gube. Njezino je djelovanje pratila potpora katoličkih humanitarnih udruga među kojima ponajviše Caritas. Rođena je 9. rujna 1929. u Leipzigu. Nakon rata došla je u Zapadnu Njemačku i studirala medicinu. Krštena je u Evanđeljskoj Crkvi, te je kasnije pristupila u Katoličku Crkvu i postala redovnicom u Družbi kćeri Srca Marijina. Od 1960. djelovala je kao liječnica u predgrađima Karachija. Tri godine kasnije utemeljila je bolnicu za liječenje gubavaca u Karachiju i pokrenula program obrazovanja za borbu protiv te bolesti, okupivši više stotina suradnika diljem Pakistana. Zajedno sa suradnicima pomagala je i u ugroženim dijelovima Afganistana, a za svoj rad dobila je brojna priznanja.

Američki biskupi pozvali sve ljude dobre volje na molitvu i jedinstvo

Kardinal Daniel N. DiNardo, predsjednik Američke biskupske konferencije, pozvao je 13. kolovoza sve ljude dobre volje da molitvom i jedinstvom odgovore na nasilni prosvjed i smrtonosni napad u Charlottesvilleu, koji se dogodio 12. kolovoza u američkoj saveznoj državi Virginiji.

Molimo se za građane Charlottesvillea, koji su ponudili protu-primjer mržnji koja je marširala ulicama, tako što su mirno branili grad i zemlju. Mi smo protiv zla rasizma, bijele nadmoći i neonacizma. Zajedno smo ujedinjeni s našom braćom i sestrama u Isusovoj žrtvi kojom je zajamčena pobjeda ljubavi nad svakim oblikom zla. Pozvao je vjernike da se

posebno mole za one koji su izgubili život te da se sa zahvalnošću sjetite hrabrih duša koje ih nastoje zaštititi od nasilnih ideologija. Sudjelujmo u njihovu svjedočanstvu i zajedno se suprotstavimo svakom obliku ugnjetavanja, poručio je kardinal.

U ranijem su priopćenju katolički prelati pozvali na smirenost, ističući kako su „odvratni čini mržnje“ koji su se dogodili u Charlottesvilleu, napad na nacionalno jedinstvo. Biskupi su izrazili svoju blizinu svima onima koji su ugnjetavani ideologijom zla te su poručili da su spremni surađivati sa svim ljudima dobre volje kako bi okončali rasno nasilje i izgradili mir u zajednicama.

Japanski biskupi o nenasilju i trajnom miru

„Putem nenasilja, ljubav pobjeđuje nasilje“, ističe se u poruci Japanske biskupske konferencije povodom inicijative „Deset dana za mir“, koju jednom godišnje organiziraju japanski biskupi u znak sjećanja na žrtve atomskog bombardiranja Hirošime i Nagasakija. U dokumentu koji su objavili biskupi, a koji potpisuje predsjednik biskupske konferencije mons. Joseph Mitsuaki Takami, podsjeća se na „podršku Crkve pravu na miran život,

koje je zajamčeno japanskim Ustavom prihvaćenim prije 70 godina“. „Mir se ne može graditi vojnom moći, piše mons. Takami. Stoga pozivam japansku vladu i sve ljude dobre volje da povedu iskren i trajan dijalog s ciljem uspostavljanja mira u Aziji i čitavom svijetu te da na prijatnije susjeda ili terorizam ne odgovaraju vojnom silom.“

Japanska Crkva također namjerava obilježiti 500. obljetnicu Reformacije slavljen

koje će se održati u katedrali Urakami u Nagasakiju. Tom će se prigodom održati forum za dijalog koji zajedno organiziraju katolički biskupi i evangelička luteranska crkva u Japanu. „Nagasaki je iskusio progon kršćanstva i atomsku tragediju u 20. stoljeću, objašnjava mons. Takami. Zar ne bi bilo divno da ugošćavanjem molitvenog susreta i dijaloga između kršćana svijetu sada ponudi primjer mirotvorstva?“

Inicijativa „Papa za Ukrajinu“ pomogla više od 80 projekata

Papa Franjo je 3. travnja 2016. godine pozvao na „posebno prikupljanje milodara“ za Ukrajinu. Dosad prikupljenim novcem u toj istočnoeuropskoj zemlji podržano je 80 projekata – objavili su 11. kolovoza organizatori inicijative „Papa za Ukrajinu“. Među financiranim su projektima ljetni kampovi za djecu iz ratom pogođenoga Donjeckoga bazena, a također se izravno

financijski pomoglo ljudima u istočnoj Ukrajini. Cilj je pomoći, kako izvještava Radio Vatikan, poduprijeti stanovništvo koje živi na ratom pogođenim područjima na istoku te zemlje. Organizacija Ujedinjenih naroda procjenjuje da je u Ukrajini skoro 2 milijuna interno raseljenih osoba, a od početka rata 2014. godine poginulo je više od 10 tisuća ljudi.

Zajednička poruka pape Franje i patrijarha Bartolomeja

U povodu obilježavanja Svjetskog dana molitve za očuvanje stvorenoga papa Franjo i ekumenski carigradski patrijarh Bartolomej, počasni poglavar svjetskoga pravoslavlja, uputili su zajedničku poruku u kojoj ističu kako su opustošenjem okoliša najviše pogođeni siromašni narodi, a svjetske moćnike upozoravaju da nema rješenja ekološke krize bez ispravnog i zajedničkog nastojanja. Stvoritelj nam je povjerio zemlju kao divni dar, ali njezino dekadentno propadanje tijekom povijesti očituje se i u našoj nezasitnoj želji za manipulacijom i nadzorom nad ograničenim izvorima planeta, popuštajući pohlepi za bezgraničnim profitom tržišta, ističu Petrov i Andrijin nasljednik. Upozoravaju da smo se na taj način udaljili od prvotne namjere stvorenoga. Tom izdajom Božjeg nacrtaja najviše su pogođeni narodi koji žive u siromašnim područjima. Zbog toga je potrebno zahvaliti Bogu za divni dar

stvorenoga svijeta i moliti ga da podrži nastojanja oko njegove zaštite. Potrebno je da odgovorni na političkom, gospodarskom i društvenom području poslušaju krik zemlje i molitvu milijuna ljudi koji traže zaštitu i oporavak ranjenog stvorenja.

Dvojica kršćanskih pastira, ujedinjeni oko skrbi za Božje stvorenje, svjesni da bez Gospodinova nastojanja radimo uzalud, žarko pozivaju ljude dobre volje da na Svjetski dan molitve za očuvanje okoliša usredotoče svoje misli i molitvu kako bi nam Bog pomogao da očuvamo taj plemeniti dar te predlažu uspostavu novog odnosa prema svijetu.

Iz Južne Koreje upućen poziv za postizanje istinskog mira

U povodu 64. obljetnice prekidata rata i proglašenja primirja između dviju Koreja u južnokorejskom je gradu Seongjuu održana međureligijska svečanost na kojoj je upućen apel za „istinski mir“ između tih dviju zemalja. Katolici, protestanti i budisti su se 3. kolovoza spomenuli 27. srpnja 1953. godine, kada je okončan sukob između dviju Koreja, no nažalost nije otpočeo mir, izvijestila je agencija AsiaNews, a prenosi Radio Vatikan.

Ako se konačno ne uspostavi mir na Korejskom poluotoku, nestat će ga u čitavoj sjeveroistočnoj Aziji, upozorio je nadbiskup Hyginus Kim Hee-joong, predsjednik Katoličke korejske biskupske konferencije. Korejski poluotok je bure baruta koje samo što nije eksplodiralo. Potreban nam je mirovni sporazum, a ne samo primirje, napomenuo je biskup.

Ponovio je potom protivljenje južnokorejskih biskupa proturaketnom sustavu THAAD koji su Sjedinjene Američke Države postavile u toj zemlji kako bi zaustavile moguće napade sjevernih susjeda. Iluzorno je nametati mir oružjem, proturaketni sustav ne može donijeti mir Koreji, poručio je nadbiskup. Postavljanje navedenog proturaketnog sustava učinjeno je bez pristanka naroda te bi se to pitanje trebalo ponovno razmotriti. Za mir bismo trebali zajedno raditi na izradi sporazuma, zaključio je nadbiskup Kim Hee-joong. Na svečanosti je prisustvovalo 400 osoba iz različitih vjerskih zajednica koje su zastupljene u Južnoj Koreji.

VALJA USKLADITI PRIVATNE I OPĆE INTERESE

Javno se djelovanje različitih načelnika, pročelnika i ministara, crkvenih i drugih javnih dužnosnika sve više svodi na čistu pragmatiku, koja lišena dublje filozofije i idejnog uporišta postaje teret na leđima puka. Premalo se vizije i promišljanja traži od onih na prijestoljima naroda i Crkve. Valjalo bi da takvi snagu argumenata iskušaju ponajprije na papiru i ponude sveobuhvatnu viziju utemeljenu na djelima. Nažalost, ozbiljnih programskih tekstova i knjiga sve je manje.

MATE KRAJINA

IZGLEDA DA MNOGI S JAVNE SCENE JOŠ UVIJEK NISU SHVATILI SVOJU DUBOKU ODGOVORNOST, NEGO ČESTO PAROLAŠKI I DIPLOMATSKI ZAVIJENO POKUŠAVAJU IZBJEĆI ODGOVORE NA NEKA OD SPOMENUTIH PITANJA. Istina, barata se terminima osobnih i kolektivnih vrjednota poput ljudskih prava, demokracije, jednakosti sviju pred zakonom i sl., ali sve to ipak previše miriše na formalizam i sekularizam, jer im je uskraćena ona iskonska kršćanska dimenzija evanđeoske iskrenosti. Većini su puna usta riječi o Europi, ali gotovo da se i

ne primjećuje njihov dublji duhovni i intelektualni odgovor na najvažnije: nema ni primisli da se netko pozabavio mislju kako ovaj narod i njegovi intelektualci mogu pomoći da se počnu sanirati zatrovane vrjednote zapadne civilizacije iz koje moćne snage žele maknuti kršćanstvo i Boga. U našim danima nema jakog odgovora na Izaijin vapaj Izraelu, vapaj koji možemo uputiti i današnjoj Europi: „Vol poznaje svoga gospodara i magarac jasje svoga gazde, a Izrael mene ne poznaje... Napustili su Gospodina, prezreli su Sveca Izraelova, okrenuli se od njega. Gdje da još udarim ako ustrajete u izdaji? Sva je

glava bolesna, cijelo je srce bolesno, od stopala do glave ništa nije zdravo. Sve je rana, modrica, otvorena rana, nezavijena, nepovezana niti namazana uljem.“ (Iz 1,3.5.7.) Glasoviti dr. Čedomil Čekada već je 1935. u sarajevskom Katoličkom tjedniku uvidio problem i naglašavao: „Javni ljudi moraju biti poklonici ideala, a ne trgovci ni spekulanti; mešetari i prilivode. Karakteri, a ne služnici i sebičnjaci.

Tko nema tih kvalifikacija, taj ne bi smio prekoračiti praga onom sve-tištu, što treba da bude javni život. Ako silom hoće da ga prekorači, onda mora biti javna savjest, koja će mu

zagrmjeti: Stoj! Narod je pozvan, da najprije legitimira one, koji mu hoće da budu vođe i koji se nude, da će mu stati na čelo i odlučivati o njegovoj budućnosti. Samo ljudi čiste prošlosti smiju zatražiti narodno povjerenje.“

Srećom, iz svjedočke i kršćanske riznice imamo primjere velikih ljudi koji su znali kako se služi dobrobiti vlastitoga naroda i cjelokupnom čovječanstvu. Jedan takav primjer možemo pronaći i u životnom svjedočenju Konrada Adenauera. Naime, priča o njemu kaže da je jedan njemački svećenik na vjeronauku objašnjavao djeci što je osoba i osobnost. Govorio im je, naravno, da

Valja nam i danas otvoreno pozvati nositelje javnih i moćnih službi – u društvu i Crkvi – da razluče što je privatno, a što opće dobro, da posebice na idejnom, duhovnom i filozofskom planu odgovore na važna pitanja: ono o slobodi i dostojanstvu svake osobe. Upravo takvih, javno izrečenih i zastupanih stavova koji su jasno obrazloženi, nedostaje u našoj javnosti.

je svaki čovjek osoba, ali da svatko nije dobro razvio svoju osobnost. Posebno im je naglasio da za čvrstu osobnost treba imati jasna načela i po njima se ravnati. Pitao je djecu mogu li pokazati kakav dobar primjer u tom kontekstu. Jedan trinaestogodišnjak je odgovorio: „Osobnost je gospodin Adenauer!“ Svećenika je zanimalo obrazloženje: „Zašto misliš da je Konrad Adenauer osobnost?“ Dječak je uzvratilo: „Zato jer što radi, to i govori, a govori tako kako radi!“ „Doživljaji koje čovjek ponese iz rodne kuće za njega su odlučujuće sjećanje“, zapisao je Konrad Adenauer koji se rodio 5. siječnja 1876. u Kölnu. „Moji su roditelji bili pobožni ljudi i nas djecu odgajali su u kršćanskom svjetonazoru. Ujutro i navečer zajedno smo molili, svake nedjelje je cijela obitelj prijepodne išla na svetu misu, a popodne na večernjicu. Djeca su dobro vidjela da se naš otac svaki dan na povratku iz službe (bio je tajnik državnoga suda) zaustavi u Marijinoj crkvi blizu našeg doma.“

Mali Konrad je bio među najboljim učenicima u školi. Rado je učio njemački i latinski jezik, a posebna ljubav bila mu je botanika. Po završetku gimnazije, po očevo savjetu, zapošljava se kao činovnik u banci. To ga je dosta rastužilo. Želio je studirati poput starije braće. Otac je uslišao njegove molbe i poslao ga na studij prava u Bonn, potom München i Freiburg. Uspješno je okončao studij, ali zbog nedostatka sredstava za daljnje

usavršavanje nije doktorirao. Ta „manjkavost“ mu je kasnije kroz život obilno nadoknađena. Primio je 21 počasni doktorat s različitih uglednih sveučilišta.

U 27 godini života ženi se s Emom Wayer i u sretnom braku rađa im se troje djece. Nažalost, supruga mu umire 1916. godine u trenutku kad Adenauer nastupa na javnu političku scenu. Ubrzo je 1917. godine postao gradonačelnik Kölna i na toj dužnosti ostaje sve do 1933. godine, kada na vlast dolazi Hitler. Unatoč golemim zaslugama za razvoj ove njemačke pokrajine u svakom pogledu, Adenauerovoj katoličkoj stranci došli su crni dani. Deutsche Zentrumspartei je izgubila „izbore“ u Kölnu, a Adenauer je pobjegao u opatiju Maria Laach, nakon što su mu prijeteći jer se nije želio ni rukovati s loaknim nacističkim vođama. Adenauerov jednogodišnji boravak u opatiji obznanjen je tek nakon rata od strane njezina opata, kojeg su Heinrich Böll i drugi optužili za kolaboraciju s nacistima.

Bio je kratko zatvoren i nakon Noći dugih noževa. Sljedeće dvije godine se često selio zbog tortura koje su mu naturalni nacisti. Prema Alberu Speeru i njegovim Dnevnicima iu Spandau, Hitler se divio Adenaueru. No, i Hitler i Speer su se slagali da Adenauer zbog svojih političkih pogleda i tvrdoglavosti ne može igrati veću ulogu u nacističkom pokretu.

U tim teškim trenucima poručio je svojoj drugoj ženi koju je oženio tri godine nakon smrti prve: „Budi mirna, jer svi smo mi u Božjim rukama!“

Kada su Amerikanci 1945. osvojili Köln, ponovno je preuzeo ulogu gradonačelnika i uspješno počeo liječiti ratne rane. Svim snagama trudio se obnoviti bombardirani grad i okolice. Počeo je, također, s utemeljenjem nove stranke Kršćanske demokratske unije (CDU), s kojom je želio obnoviti porušenu i poraženu Njemačku. Konrad Adenauer u dobi od 73 godine postaje njemački kancelar. „Veliki starac“, kako su mu tepali, osvaja još tri mandata, sve do 1963. godine. Teško javno breme odlaže tri godine prije smrti, a svome Bogu, kojem je cijeli život vedro služio, preselio je 19. travnja 1967. u 92 godini života.

Njegov sina Paul koji je postao svećenik o ocu je ovako govorio: „Nikad se nije dogodilo da bi se kolebao u pitanjima vjere. Javno ispovijedanje vjere za njega je bilo dio života koji se mora povezati s kršćanskom odgovornošću.“

Spomenuti dr. Čekada je još naglasio: „Uzmi koju god javnu službu, crkvenu ili civilnu, pa je analiziraj; uvijek ćeš naći da je stvorena za općenitost. Biskup je zato da bude pastir i učitelj zboru vjernika i starješina svome kleru u radu za spas duša, a nije da pomaže svoje rođake i da im stvara egzistencije, ili da se brine za miraz svojim sestričnima i bratičnima. Zlo je bilo u Crkvi, kad se je radilo protivno i kad je cvao ‘nepotizam’. A ministar, narodni zastupnik, činovnik, nijesu tu, da posagrade sebi palače ili da pomeću svoje pristaše u masne službe, već da sve učine, kako će narodu biti bolje i kako će državom vladati zakon i pravda.“

Valja nam i danas otvoreno pozvati nositelje javnih i moćnih službi – u društvu i Crkvi – da razluče što je privatno, a što opće dobro, da posebice na idejnom, duhovnom i filozofskom planu odgovore na važna pitanja: ono o slobodi i dostojanstvu svake osobe. Upravo takvih, javno izrečenih i zastupanih stavova koji su jasno obrazloženi, nedostaje u našoj javnosti.

JOŠ MALO O PRVOM SAKRAMENTU, A ZATIM O DVOSTRUKOM I DRUGOM

MILE MAMIĆ

VODA JE PRI KRŠTENJU VRLO VAŽNA. GRČKA RIJEČ ZA KRŠTENJE BAPTIZMA (BAPTISMA) ZNAČILA JE „URANJANJE U VODU“. Ta je riječ prihvaćena i u latinski i mnoge druge jezike. Bilo da se uranja u vodu ili polijeva vodom, uloga vode simbolizira ono što po krštenju čini Duh Sveti: Brisanjem grijeha krštenik biva novo stvorenje.

Kad su odrasle, zrele osobe prihvaćale Krista i kršćansku vjeru, željele su svoju sreću podijeliti s cijelom svojom obitelji. Željeli su da i njihova djeca što prije postanu kršćani. Djeca su im krštena. Odrasli su bili jamci da će se djeca odgajati u kršćanskoj vjeri. Neki bi htjeli da se mogu krstiti samo zrele osobe, koje su svjesne tajne, veličine i dostojanstva sakramenta krštenja. Ipak u Katoličkoj Crkvi i mnogim kršćanskim crkvama prevladava mišljenje da djecu treba što prije krstiti. Čak se preporučuje i *znamenovanje* ako je dijete u smrtnoj opasnosti. Tako je za neke *krštenje odraslih* redovito, ali je za većinu kršćana *krštenje djece* redovito; ako netko nije imao tu sreću kao dijete, može kao zrela osoba prihvatiti Krista i krstiti se. Za to treba posebna pouka i vrijeme (*katekumena*). Događalo se da su se neke osobe pripremale za krštenje i jedva čekale kad će to biti, ali su već kao katekumeni ubijeni. I oni su bili kršteni voljom, željom. To je *krštenje željom/voljom*. Zove se i *krštenje krvlju*.

Ako je tko kršten, kršten je. Krštenje daje neizbrisiv pečat. Stoga nema nikakva *prekrštavanja* ni nasilnoga *pokrštavanja*. Narod zna: Pokrsti vuka, vuk u šumu. Krštenje odrasle osobe mora biti u punoj slobodi. Može se govoriti o pokrštavanju pojedinih naroda, putovima kristijanizacije (evangelizacije) i kristijanizatorima (evangelizatorima). Bilo je, na žalost, među njima i „vukova“. To ne umanjuje vrijednost i zaslugu onih koji su shvatili Kristovu zapovijed:

„Idite po svemu svijetu... krstite ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga.“ (Mt 28,16-20)

U vezi s krštenjem djece i zrelog prihvaćanja Krista i kršćanstva, možemo primijetiti jednu zanimljivu pojavu. Mnogi „dječji kršćani“ u zreloj dobi osvijeste svoju vjeru, prihvaćaju Krista i kršćansku vjeru svojom voljom tako snažno da to doživljavaju obraćenjem. Skloni su ono prethodno umanjivati kao ne-svoje. Možda se njihovo „obraćenje“ ne bi ni dogodilo da u njihovu srcu nije tinjao oganj njihova krštenja.

Ako se složimo da je prvi sakrament *krštenje* (a nema razloga da se ne složimo), koji je onda drugi? Prema uobičajenom redu primanja sakramenata, očekivali bismo na drugom mjestu sakrament *svete ispovijedi* ili *pokore*. Zatim na trećem mjestu *svetu pričest* (*euharistiju*). Takav red u katekizimima jedva možemo naći. Zašto?

Pokušat ćemo, poštovani čitatelji, odgovoriti na postavljeno pitanje. Zajedno sa sakramentom krštenja djeca i odrasli dobivali su i sakrament *svete krizme* ili potvrde. Zato je sveti Ciprijan to nazvao *dvostrukim sakramentom*. Tu, drugu sastavnicu „dvostrukoga sakramenta“ kršćanski je Zapad ostavio za kasnije, za zreliju dob. Stoga se taj sakrament osim uobičajenoga naziva *krizma* ili *potvrda* naziva i opisno *sakramentom kršćanske zrelosti*. Tako se je taj „dvostruki sakrament“ razdvojio za djecu, a za odrasle je ostao jedinstven. Štoviše, odrasle osobe primaju sakrament krštenja i krizme ili potvrde zajedno, a uglavnom na istom slavju primaju i svetu pričest (euharistiju). A gdje im je ispovijed ili pokora? Budući da krštenje briše grijeh, oni kao novokršćenici bez ispovijedi mogu primiti svetu pričest. Ispovijed će doći kasnije, kad bude potrebno. Njihov redosljed je drukčiji. Zanimljivo je da Katekizam Katoličke Crkve navodi sakramente

tim redom kao da ima na umu samo odrasle osobe i njihovo uključivanje u sakramentalni život. Svakako, ta prvotna povezanost sakramenta krštenja i krizme ili potvrde (dvostruki sakrament) razlogom je da se sakrament krizme ili potvrde složeno nalazi na drugom mjestu, odmah poslije krštenja. Teško ćemo naći odstupanje od toga reda. Neka bude! Dakle: Dvostruki je sakrament krštenje i krizma ili potvrda kad se podjeljuju zajedno. Promatraju li se odvojeno, prvi je *krštenje*, a drugi – *krizma* ili *potvrda*.

Riječ *krizma* je iz grčkoga jezika. Dvoznačna je. Znači „mast za mazanje kod potvrde i nekih drugih sakramenata“ i „isto što potvrda“. Od nje imamo niz: *krizmati* (*se*), *krizmatelj*, *krizmanik*, *krizmanica*, *krizmeni* itd. Riječ je vrlo stara i obilno potvrđena u hrvatskoj tradiciji.

Riječ *potvrda* nastala je iz opisa značenja toga sakramenta (primaju se darovi Duha Svetoga, jača se, učvršćuje vjera). Nijemci imaju *Firmung* i *Confirmation*. Načelno bi valjalo dati tom nazivu prednost kao svojoj riječi. Ali ni ona nije najsigurnije rješenje. Potvrda kao opća riječ je vrlo proširena. Za sve treba potvrda. Budući da je opća riječ potvrda mogla biti pismena ili usmena, stvorena je i riječ potvrdnica u značenju „pisana, pismena potvrda“. Zato neka sveučilišta po završetku studija izdaju *potvrđnicu* dok ne dobiju *diplomu*. Moguće je da će nekom zatrebati i *potvrđnica o potvrdi*, tj. pisana potvrda da je primio sakrament potvrde. U vezi s riječju potvrda u značenju drugoga sakramenta imamo ove riječi: *potvrditi* (*se*), *potvrđitelj*, *potvrđenik*, *potvrđenica*, *potvrđni* itd.

Nema opravdana razloga da se riječ *krizma* pod svaku cijenu potiskuje. Neka obje žive i neka Duh Sveti obuzme naše mlade da se svim srcem otvore Bogu! Pomožimo im i molimo za to da tako bude.

Tjedni molitveni program

zimski raspored (od 1. rujna do 31. svibnja)

PONEDJELJAK I SRIJEDA

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Krunica
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Križni put uz Križevac
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h Sv. mise na hrvatskom
Ispovijed Prije podne Sv. mise na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

POTICAJ ZA LECTIO DIVINA

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj ćete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavlje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Petak, 15. 9. 2017.

Bl. Djevica Marija Žalosna
vl.: Heb 5,7-9; Ps 31,2-6.15-16.20; Iv 19,25-27 (ili: Lk 2,33-35)

Subota, 16. 9. 2017.

1Tim 1,15-17; Ps 113,1-5a.6-7; Lk 6,43-49

Nedjelja, 17. 9. 2017.

Sir 27,30 – 28,7; Ps 103,1-4.8.10-12; Rim 14,7-9; Mt 18,21-35

Ponedjeljak, 18. 9. 2017.

1Tim 2,1-8; Ps 28,2.6b-9; Lk 7,1-10

Utorak, 19. 9. 2017.

1Tim 3,1-13; Ps 101,1-3.5-6; Lk 7,11-17

Srijeda, 20. 9. 2017.

od dana: 1Tim 3,14-16; Ps 111,1-6; Lk 7,31-35

Četvrtak, 21. 9. 2017.

SV. MATEJ, apostol i evanđelist
vl.: Ef 4, 1-7.11-13; Ps 19, 2-5; Mt 9, 9-13

Petak, 22. 9. 2017.

1Tim 6,2c-12; Ps 49,6-10.17-20; Lk 8,1-3

Subota, 23. 9. 2017.

Prigodna čitanja (str. 10.-27.), Fil 3,8-14; Ps 40,2.4ab.7-10.12; Lk 5,1-11

Nedjelja, 24. 9. 2017.

Iz 55,6-9; Ps 145,2-3.8.9.17-18; Fil 1,20c-24.27a; Mt 20,1-16a

Ponedjeljak, 25. 9. 2017.

Ezr 1,1-6; Ps 126,1-6; Lk 8,16-18

Utorak, 26. 9. 2017.

Ezr 6,7-8.12b.14-20; Ps 122,1-5; Lk 8,19-21

Srijeda, 27. 9. 2017.

od dana: Ezr 9,5-9; Otpj. pj.: Tob 13,2.4.6-8; Lk 9,1-6

Četvrtak, 28. 9. 2017.

Hag 1,1-8; Ps 149,1-6a.9b; Lk 9,7-9

Petak, 29. 9. 2017.

vl.: Dn 7, 9-10.13-14 (ili: Otk 12,7-12a); Ps 138,1-5; Iv 1,47-51

Subota, 30. 9. 2017.

od dana: Zah 2,5-9a.14-15a; Otpj. pj.: Jr 31,10-12ab.13; Lk 9,43b-45

Nedjelja, 1. 10. 2017.

Ez 18,25-28; Ps 25,4b-6.7b-9; Fil 2,1-11; Mt 21,28-32

Ponedjeljak, 2. 10. 2017.

vl.: Izl 23,20-23; Ps 91,1-6.10-11; Mt 18,1-5.10

Utorak, 3. 10. 2017.

Zah 8,20-23; Ps 87,1-7; Lk 9,51-56

Srijeda, 4. 10. 2017.

Sv. Franjo Asiški
od dana: Neh 2,1-8; Ps 137,1-6; Lk 9,57-62

Četvrtak, 5. 10. 2017.

Neh 8,1-4a.5-6.7b-12; Ps 19,8-11; Lk 10,1-12

Petak, 6. 10. 2017.

Bar 1,15-22; Ps 79,1-5.8-9; Lk 10,13-16

Subota, 7. 10. 2017.

Blažena Djevica Marija od Krunice
od dana: Bar 4,5-12.27-29; Ps 69,33-37; Lk 10,17-14; ili od spomendana: Dj 1,12-14; Lk 1,46-55; Lk 1,26-38

Nedjelja, 8. 10. 2017.

Iz 5,1-7; Ps 80,9.12-16.19-20; Fil 4,6-9; Mt 21,33-43

Ponedjeljak, 9. 10. 2017.

Jon 1,1 – 2,1.11; Otpj. pj.: Jon 2,2-5.8; Lk 10,25-37

Utorak, 10. 10. 2017.

Jon 3,1-10; Ps 130,1-8; Lk 10,38-42

Srijeda, 11. 10. 2017.

Jon 4,1-11; Ps 86,3-6.9-10; Lk 11,1-4

Četvrtak, 12. 10. 2017.

Mal 3,13-20a; Ps 1,1-4.6; Lk 11,5-13

Petak, 13. 10. 2017.

Jl 1,13-15; 2,1-2; Ps 9,2-3.6.16.8-9; Lk 11,15-26

Subota, 14. 10. 2017.

Jl 4,12-21; Ps 97,1-2.5-6.11-12; Lk 11,27-28

Nedjelja, 15. 10. 2017.

Iz 25,6-10a; Ps 23,1-6; Fil 4,12-14.19-20; Mt 22,1-14

19 godina s vama u molitvi

RADIOPOSTAJA
mir
MEĐUGORJE

Tel.: ++387 36 653 580 uredništvo, 653 548 marketing

Fax: ++387 36 653 552, E-mail: radio-mir@medjugorje.hr

Uživo na internetu: www.radio-medjugorje.com

Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje od 25. studenoga 1997., a od blagdana sv. Franje 4. listopada 1999. emitira program preko interneta. Zahvaljujući satelitskom programu, glas naše Radiopostaje može se čuti u cijeloj Europi, na Bliskom istoku. Svaki dan emitira uživo kronicu i sv. mise iz crkve sv. Jakova u Međugorju. Iz studija se 24 sata emitiraju svakodnevni govorni i glazbeni programi. Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje u sklopu Informativnog centra "Mir" Međugorje.

Poslanje radiopostaje "MIR" Međugorje: povezati hodočasnike Kraljice Mira, naviještati zdrave vjerničke stavove, podupirati normalne općeljudske odnose, širiti ekumensko ozračje među ljudima.

Jajce 87,8 Mhz, Mostar 100 MHz, Banja Luka 87,8 MHz, Hercegovina 101,5 MHz, Lašvanska dolina 100 MHz, Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz, Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz, Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz, Sjeverozapadna Bosna 106,7 Mhz, Žepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz, Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz, Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz, Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz, Satelit za Europu i Bliski istok: EUTELSAT 16°E